

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 11,12

21.03.2012-06.04.2012

**Видання "INTERNATIONAL WEEKLY"
здійснюється за підтримкою
ФОНДУ ФРІДРІХА НАУМАННА ЗА СВОБОДУ
та Центру інформації та документації
НАТО в Україні**

УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	5
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	5
Парафування Угоди про асоціацію не завешено	5
ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ	6
20.03.2012. Європейські цінності - понад усе: Україна відповідає на "Лист п'ятьох"	6
21.03.2012. Євроінтеграція України: погляд з Брюсселя	7
21.03.2012. Євросоюз дав зелене світло парафуванню Угоди про асоціацію з Україною	8
22.03.2012. Президент Польщі обговорив з Азаровим перешкоди євроінтеграції України.	8
22.03.2012. Азарову в Польщі нагадали про Тимошенко	8
24.03.2012. Єврокомісар Фюле: Для євроінтеграції України необхідні глибокі демократичні реформи	9
26.03.2012. Фюле розповів, коли запрацює Угода про асоціацію з ЄС	9
27.03.2012. Парафування угоди Україна-ЄС: ніяких ілюзій	10
28.03.2012. В Європарламенті відносини ЄС і України називають «холодним миром»	12
29.03.2012. Сумнівні щодо угоди Україна-Євросоюз	12
29.03.2012. Німецький Бундестаг не готовий до ратифікації Угоди про асоціацію з Україною	13
30.03.2012. Німеччина поки проти ратифікації Угоди про асоціацію з Україною	14
30.03.2012. Українські експерти з євроінтеграції просять керівництво України та ЄС оприлюднити текст Угоди про асоціацію	15
30.03.2012. Німеччина не ратифікує угоду про асоціацію з Україною	15
30.03.2012. Навіщо В. Януковичу угода про асоціацію між Україною та ЄС?	16
30.03.2012. Україна і ЄС приступили до парафування Угоди про асоціацію	16
30.03.2012. Україна і ЄС зробили "технічний крок" до асоціації	17
04.04.2012. Тейшейра заявляє, що Україні поки нема чого святкувати у стосунках із ЄС	18
04.04.2012. Посол Євросоюзу про асоціацію з Україною: рано відкривати шампанське	18
04.04.2012. Посол ЄС: Доля угоди про асоціацію буде залежати від ситуації в Україні	19
04.04.2012. Тейшейра: українська влада ігнорує поради Євросоюзу	19
ЕНЕРГЕТИКА	20
23.03.2012. Фюле: ЄС підтримує Київ у питанні ринкової ціни на газ	20
27.03.2012. Рівний доступ до ГТС – занадто оптимістичний сценарій для України?	21
27.03.2012. Група високого рівня Енергетичного співтовариства визнала важливість української ГТС для енергетичної безпеки Європи	22
27.03.2012. У Європі визнали важливість української ГТС	23
30.03.2012. «Нафтогаз» хоче заробити на продажу газу Європі зі своїх сховищ	23
ЄВРО-2012	24
27.03.2012. Євро-2012: Чи вартує він того, що коштує?	24
ІНШІ ПОДІЇ В ЄС	25
21.03.2012. Греція офіційно затвердила кредитну угоду з ЄС	25
28.03.2012. Через нелегалів Грецію виганяють із Шенгенської зони	26
29.03.2012. Пристрасті довкола «рятівної парасольки» для Євро	26
30.03.2012. Греція просить черговий пакет допомоги від ЄС	27
УКРАЇНА – НАТО	28
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	28
Сеульський саміт як частина багатопозиційної гри	28
ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ	29
23.03.2012. Франція категорично проти України в НАТО	29
27.03.2012. Україна поглиблює співпрацю з НАТО	29
27.03.2012. НАТО розраховує розраховує розвивати співробітництво з Україною в найближчі роки	30
НАТО У ФОКУСІ ТИЖНЯ	30
23.03.2012. Система ПРО у Польщі – вже 2018 року	30
26.03.2012. Ахмадінежад: НАТО і США підбираються до Індії, Росії та Китаю	31
27.03.2012. Расмуссен: Грузія не готова вступити в НАТО	31
27.03.2012. Генсек НАТО: Альянс не планує відкривати базу в Росії	31

03.04.2012.НАТО хоче бачити Грузію членом альянсу	32
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА	33
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	33
Межа політики балансування	33
ПАРЛАМЕНТ	34
21.03.2012. Рада в першому читанні схвалила "часткове" виконання резолюції ПАРЄ	34
27.03.2012. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у вівторок зустрівся з Головою Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Валентиною Матвієнко.	35
27.03.2012. Володимир Литвин: Україна має намір поєднувати активний розвиток співпраці з країнами-учасницями Співдружності Незалежних Держав з процесом досягнення стратегічних цілей європейської інтеграції	36
28.03.2012. Верховна Рада України працює над виконанням останньої резолюції ПАРЄ щодо функціонування демократичних інституцій в Україні - В.Литвин	36
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	38
21.03.2012. Грищенко сподівається умовити Росію припинити «сирну війну»	38
23.03.2012. 23-24 березня Костянтин Грищенко візьме участь у Брюссельському форумі	38
23.03.2012. Газовий лабіринт	38
25.03.2012. Для імплементації Другої газової директиви ЄС ніякі нові закони не потрібні	42
25.03.2012. Законопроект з ГТС прямо не зобов'язує Кабмін реформувати газовий ринок саме на європейських принципах	42
29.03.2012. Костянтин Грищенко зустрівся з доповідачами Моніторингового комітету Парламентської асамблеї Ради Європи	43
ПРЕЗИДЕНТ	44
21.03.2012. Янукович: Для вступу до Митного союзу або до ЄС необхідно міняти Конституцію	44
22.03.2012. Віктор Янукович: Наприкінці травня відбудеться засідання Українсько-Російської міждержавної комісії	44
27.03.2012. Янукович в Сеулі запропонував поділитися напрацюваннями продовження експлуатації ядерних енергоблоків	45
27.03.2012. Україна повністю виконала свої зобов'язання щодо високозбагаченого урану - Віктор Янукович	45
27.03.2012. Росія готова активно співпрацювати з Україною у всіх напрямках – Віктор Янукович	46
27.03.2012. У Сеулі Президент України зустрівся з Президентом Європейської Ради і Президентом Єврокомісії	46
27.03.2012. Віктор Янукович і Барак Обама обговорили питання ядерної безпеки	46
27.03.2012. Глава держави: У співпраці України та Індонезії є великий потенціал	46
27.03.2012. Віктор Янукович: Україна високо оцінює дії МАГАТЕ з підвищення рівня фізичної ядерної безпеки у світі	47
27.03.2012. Україна послідовно виступає за глобальне ядерне роззброєння - Глава держави	47
27.03.2012. Україна реалізовує багаторівневий підхід до забезпечення ядерної безпеки - Глава держави	48
30.03.2012. Програма розвитку України повинна враховувати сучасні світові тенденції – Президент	48
02.04.2012. Угода про асоціацію з ЄС стане для України приводом до масштабних реформ, — Янукович	48
ОПОЗИЦІЯ	49
30.03.2012. FREEDOM HOUSE: Янукович започаткував систематичну кампанію зі знищення будь-якої життєздатної опозиції	49
30.03.2012. Тимошенко закликала ЄС парафувати Угоду про асоціацію з Україною	49
03.04.2012. Лікування Тимошенко в Берліні могло б дати позитивний сигнал	50
УКРАЇНА ТА ІНШІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	51
МВФ	51
05.04.2012. У МВФ підтвердили, що грошей Україні поки не дадуть	51
РАДА ЄВРОПИ	52
23.03.2012. ПАРЄ відвідає Україну з перевіркою виконання резолюції	52

30.03.2012. У ПАРЄ НЕ ВИКЛЮЧАЮТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДО УКРАЇНИ САКЦІЙ, У РАЗІ НЕВИКОНАННЯ РЕЗОЛЮЦІЇ АСАМБЛЕЇ.....52

ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ.....52

РОСІЯ.....52

21.03.2012.У ГЛУХОМУ «МИТНОМУ» КУТІ 52

22.03.2012. ЯНУКОВИЧ НЕ МОЖЕ ЗМУСИТИ УКРАЇНУ ВСТУПИТИ ДО МИТНОГО СОЮЗУ, А ПУТІН НЕ ХОЧЕ ЗАПРОПОНУВАТИ ПОВНОЦІННУ ЗОНУ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ - БЛОГ НАЗАРА ХОЛОДА.....53

23.03.2012.ЯНУКОВИЧ ПОБАЧИВ «РОЗУМІННЯ З ДВОХ СТОРІН» У ГАЗОВІЙ СУПЕРЕЧЦІ З РОСІЄЮ 55

26.03.2012. РОСІЙСЬКІ ІНСПЕКТОРИ ЇДУТЬ В УКРАЇНУ ПЕРЕВІРЯТИ СИРИ.....55

28.03.2012. В РОСІЇ ЗАСУМНІВАЛИСЯ В НАМІРАХ УКРАЇНИ СТВОРЮВАТИ КОНСОРЦІУМ НА БАЗІ ГТС 56

30.03.2012. «ГАЗПРОМ» БУДЕ І НАДАЛІ ЗНИЖУВАТИ ТРАНЗИТ ГАЗУ ЧЕРЕЗ ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ.....56

03.04.2012. УКРАЇНА І РОСІЯ ДОМОВИЛИСЯ ЗНЯТИ "СИРНІ" ОБМЕЖЕННЯ 57

03.04.2012. ВИРОБНИЦТВО ЯДЕРНОГО ПАЛИВА З РОСІЯНАМИ: ДУЖЕ ДАЛЕКА ПЕРСПЕКТИВА? 57

04.04.2012.Україна і РФ визначилися, де поставити перший прикордонний стовп 58

04.04.2012.Україна готова брати участь у будівництві газопроводу в обхід Росії.....59

США ТА КАНАДА.....59

23.03.2012. ЯНУКОВИЧ ОБГОВОРИВ З ОБАМОЮ СТВОРЕННЯ НА ЧАЕС СВІТОВОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЦЕНТРУ.....59

26.03.2012.США ДОПОМОЖУТЬ УКРАЇНІ ЗМІЦНИТИ ЕНЕРГЕТИЧНУ БЕЗПЕКУ 60

26.03.2012. Україна зробила важливий крок у подоланні викликів глобальній безпеці – ОБАМА.....60

26.03.2012. ЕНЕРГЕТИЧНА СПІВПРАЦЯ З США ЯК МОЖЛИВІСТЬ «ВІДВ'ЯЗАТИСЯ» ВІД РОСІЙСЬКОГО ГАЗУ.....60

27.03.2012. ЯНУКОВИЧ ЗУСТРІВСЯ З ОБАМОЮ НА САМІТІ В СЕУЛІ 62

27.03.2012.ОБАМА ЗА 4 ХВ ВСТИГ НАГАДАТИ ЯНУКОВИЧУ ПРО ТИМОШЕНКО 62

28.03.2012.ОБАМА ВИСЛОВИВ ЯНУКОВИЧУ СТУРБОВАНІСТЬ ПЕРЕСЛІДУВАННЯМ ОПОЗИЦІЇ В УКРАЇНІ 63

28.03.2012. ОБАМА З ЯНУКОВИЧЕМ У ЗМІ: ФОРМАЛЬНІСТЬ ЧИ ПРОРИВ? 64

КРАЇНИ БЛИЗЬКОГО СХОДУ ТА АФРИКИ 65

23.03.2012. Туреччина хоче зберігати газ в Україні 65

03.04.2012. УКРОБОРОНПРОМ: УКРАЇНА ПІДГОТУВАЛА ІРАКУ ДРУГУ ПАРТІЮ БТР-4.....66

УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ**АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ****Парафування Угоди про асоціацію не завешено**

30 березня 2012 року Україна зробила ще один крок на шляху до асоціації з ЄС. Керівники переговорних груп України та Євросоюзу завізували Угоду про асоціацію, поставивши під текстом свої підписи.

Дійсно, цією подією справді було «поставлено крапку» в п'ятирічному процесі підготовки документа, що має прийти на зміну чинній з 1998 року Угоді про партнерство та співробітництво, котра і сьогодні є правовою основою відносин Україна – ЄС. Крім того, невід'ємною складовою нового акту стануть положення про створення поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ЗВТ). Однак, сторони парафували лише 170 сторінок політичної частини Угоди про асоціацію, а також першу та останню сторінки торговельної угоди бо, за словами високопосадовців, технічна робота з вичитування тексту частини Угоди, що стосується ЗВТ, ще не завершена. Сам же документ складається із 170 сторінок тексту політичної частини, 180 сторінок частини, в якій викладено сутність торговельних домовленостей, а також 1350 сторінок доповнень та протоколів. Тож логічним видається з'ясування причин такого кроку єврочиновників.

По-перше, Євросоюз, певно, просто не міг вести переговори з Україною вічно, як би він не намагався відтягнути процедуру парафування Угоди, адже перемовини з нашою державою європейці вели уже достатньо тривалий час і, по суті, всі питання політичної асоціації було вирішено. Для Києва це виявилось своєрідним здобутком, бо у випадку подальшого погіршення ситуації в Україні ЄС не матиме змоги відмовитися хоча б від тих формулювань про європейську ідентичність, які були погоджені минулого року. От тільки навряд чи така «напівпарафувана» Угода матиме шанс на підписання та набуття чинності.

По-друге, можна припустити, що на тлі «вагань» Києва у питанні західної/східної орієнтації, Брюссель переслідував мету української «європеїзації», доведення того, що він визнає бажання вітчизняної влади рухатися у бік ЄС, а також того, що Президент України Віктор Янукович на сьогодні не залишився у повній ізоляції, незважаючи на антидемократичні процеси в державі. Хоча, майбутнє підписання та ратифікація Угоди будуть можливими лише у разі виконання Україною низки політичних умов, які були сформульовані на грудневому Саміті Україна – ЄС. Серед них – дотримання принципу верховенства права, забезпечення незалежності судової системи, відмова від вибіркового правосуддя та політично мотивованих судових процесів, проведення чесних та вільних парламентських виборів, а також імплементація конституційної реформи. Крім того, у Брюсселі залишають за собою так званий «простір для маневру», говорячи, що Угода про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі ще потребує вичитки. І тільки тоді, коли обидві частини документа (політична та торговельна) будуть повністю готові, текст, згідно з процедурою, повинен бути перекладений і переданий Раді ЄС, яка в результаті і надасть мандат на його підписання.

За словами українських урядовців, навіть із суто технічної точки зору, вся ця процедура потребуватиме часу – за найоптимістичнішими прогнозами, йдеться про період у 6-12 місяців. Проте, навіть якщо Рада ЄС прийме рішення щодо підписання документа, для того, щоб Угода між Україною та ЄС набула чинності, її мають ратифікувати всі національні парламенти держав-членів

ЄС: якщо хоча б одна з них виступить проти, Угода в силу не вступить. А, як відомо, вже сьогодні можна чітко виділити коло держав, котрі не бажають розширення ЄС та не прагнуть до створення ЗВТ з Україною, вважаючи, що це може зашкодити їхнім ринкам.

Так, Німеччина як давній «економіко-енергетичний партнер» Росії, Франції та Голландії, котрі ніколи не вбачали в Україні надійного перспективного партнера, можуть свідомо затягнути ратифікацію Угоди. Вже зараз дані країни не приховують своїх скептичних намірів щодо України.

Крім цього, низка держав-членів Євросоюзу можуть висувати додаткові вимоги до України. Наприклад, Іспанія вимагає, аби Україна відкрила доступ до ринку агропродукції, що насправді не дуже вигідно. Іспанське ж аграрне лобі «пробиватиме» цю ідею всіма можливими способами. А враховуючи об'єм датованих галузей української економіки, котрі ЄС повинен буде матеріально підтримати у разі створення «поглибленої та всеохоплюючої» ЗВТ з Україною, сподіватися на близьке підписання, а, тим більше, ратифікацію нової Угоди не варто. По суті, навіть у випадку виконання Києвом усіх поставлених вимог щодо демократії, верховенства права, чи-то й участі лідерів опозиції у майбутніх парламентських виборах, ЄС навряд чи «дасть зелене світло» Україні на шляху до своїх лав. Економічна криза всередині самої структури, посилена ще й процесами суперництва за лідерство між ключовими гравцями європейської сцени, унеможливує швидкий і безболісний процес прийняття нових членів, адже такі поспішні кроки можуть просто поглибити існуючу кризу в межах організації, поставивши під сумнів навіть успішність існування першого об'єднання наднаціонального формату такого рівня.

Отже, залишається хоча б дочекатися парламентських виборів в Україні, адже саме вони мають визначити, як швидко відбудуватиметься підписання Угоди про асоціацію з ЄС, якщо цей процес відбудуватиметься і надалі. Саме демократичність електорального процесу стане тим каталізатором, котрий пришвидшить ратифікацію нової Угоди в майбутньому. Доти говорити про «значні досягнення» на ниві європейської інтеграції після грудневого саміту Україна – ЄС не варто: візування десятої частини Угоди про асоціацію ще не завершує процес її парафування. Тим більше, що основну її економіко-торговельну частину так і не було остаточно узгоджено.

ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ

ВВС Україна

20.03.2012. Європейські цінності - понад усе: Україна відповідає на "Лист п'ятьох"

Український міністр закордонних справ Костянтин Грищенко відреагував на лист п'ятьох міністрів закордонних справ країн ЄС, навівши п'ять фактів.

В онлайн-версії газети "The New York Times" він наголосив, що поважає думку керівників МЗС Швеції, Великої Британії, Чехії, Польщі та Німеччини, які твердять, що з вини української сторони відносини між Києвом та Брюсселем зайшли у глухий кут.

На початку цього місяця вони писали, що "п'ять років тому Європейський Союз і Україна почали переговори про нову угоду про асоціацію з метою сприяння політичній та економічній інтеграції країни в ЄС. Нині Київ та Брюссель мали б святкувати підписання і ратифікацію угоди, натомість ці процеси фактично заблоковані в результаті дій України"

"Демократія, права людини і верховенство закону є цінностями, що лежать в основі Угоди про асоціацію, і Україна вже взяла на себе зобов'язання щодо них у межах ОБСЄ, Ради Європи, а також перед ЄС. Таким чином, було б справедливо сказати, що Угода про асоціацію була ув'язнена, і українське керівництво тримає ключ", - писали Карл Більдт, Вільям Хейг, Карел Шварценберг, Радослав Сікорський і Гідо Вестервелле. Вони також назвали процеси над політичними лідерами, такими як Юлія Тимошенко та Юрій Луценко, політично мотивованими.

Українська опозиція назвала той лист "серйозним сигналом" для української влади.

П'ять фактів п'ятьом міністрам

Костянтин Грищенко у відповідь на той лист наголосив, що Україна не схиляла зі шляху євроінтеграції і є сповненою рішучості розвивати європейські цінності в країні. Він наголосив, що підписання угоди про асоціацію, переговори про які завершилися минулого року, в інтересах обох сторін: України та ЄС.

Він твердить, що Україна продовжує впроваджувати реформи, додавши, що попередній уряд не надавав достатньої уваги болісному питанню розвитку країни.

Костянтин Грищенко нагадав, що завдяки нинішньому уряду український ВВП зріс на 5% у часи фінансової кризи, додавши, що Україна змушена платити "кабальну" ціну за російський газ внаслідок підписаних угод 2009 року Юлією Тимошенко. "Смішно лунає, але тепер нам дешевше

імпортувати російський газ із Німеччини, ніж із самої Росії", пише в NYT український керівник МЗС.

Щодо судових процесів та звинуваченнях у корупції колишніх українських посадовців, він каже, що такі самі процеси відбуваються і в інших країнах Європи, наводячи приклади Хорватії та Ісландії. "Принцип той самий: яким би не було рішення суду, його потрібно поважати. Оскаржити рішення можна у судах вищої інстанції", - йдеться далі у відповіді Костянтина Грищенка своїм п'ятьом європейським колегам.

Щодо президентських виборів 2010 року, пан Грищенко нагадав, що Віктор Янукович переміг на виборах, які були визнані такими, що відповідають міжнародним стандартам. Міністр твердить, що президент Янукович вже пообіцяв, що парламентські вибори цього року будуть також прозорими та вільними.

Радіо Свобода

21.03.2012. Євроінтеграція України: погляд з Брюсселя

Євроінтеграція України перетворюється на міф у вустах політичного керівництва держави, або ж на нездійсненну мрію для пересічних українців. Насправді ж, Євроінтеграція України – це реформи за європейськими стандартами всередині держави та підвищення якості життя громадян до європейського рівня. Так вважають експерти Європейського політичного центру з Брюсселя. У вівторок у Києві провідні фахівці Центру обговорили з українськими експертами та журналістами проблеми Євроінтеграції України.

Україна і Туреччина. Що спільного мають ці дві держави-партнерки по Чорноморському економічному співробітництву? Українські та європейські експерти вважають: об'єднувальний фактор – це, серед іншого, тривалі переговори з ЄС щодо перспективи вступу. Так, цього року Туреччина відзначить 50-річчя від початку перемовин; натомість Україна сподівається цього року якщо не підписати, то, принаймні, парафувати Угоду про Асоціацію з Євросоюзом.

Щоправда, виконавчий директор Європейського політичного центру Ганс Мартенс зазначає, що і Туреччину, і Україну навряд чи буде прийнято в ЄС у найближчій перспективі. Адже обидві держави мають серйозні проблеми у царині європейських демократичних цінностей.

"В останні роки ЄС зазнав значного розширення, незабаром до нас долучиться Хорватія. Я залишаюсь оптимістом щодо подальшого розширення Євросоюзу, але перетворююсь на скептика щодо Євроінтеграції України. Адже демократія – це дотримання прав і свобод громадян, рівність кожного громадянина перед законом. А відтак це чесні правила в економіці, підтримка приватної ініціативи тощо. На жаль, в Україні відчувається брак цих речей", – каже Ганс Мартенс.

Діагноз для України – епідемія корупції

Головна реформа, яку має здійснити влада у Києві для наповнення реальним змістом Євроінтеграцію – це антикорупційна реформа, вважає експерт зі східноєвропейських проблем Європейського політичного центру Аманда Пол.

"Політична еліта України відкинула державу назад у розвитку, всупереч сподіванням суспільства, – зазначає вона. – Водночас і суспільство не спромоглося захистити ті демократичні здобутки, яких Україна досягла. Власне, на сьогодні Україна віддалена від європейської перспективи: ув'язнено колишніх урядовців – Юлію Тимошенко та Юрія Луценка; суспільство не підтримує реформи, що їх намагається впровадити уряд, тощо".

Як зауважує Аманда Пол, на часі для України – об'єднання зусиль політичної еліти, інтелектуалів, громадськості і витягти Україну з кризи. А для цього необхідно подолати корупцію, зупинити переслідування політичних опонентів та громадських активістів, провести чесні парламентські вибори.

Європерспектива: почекаймо виборів...

Партнер Європейського політичного центру – Інститут української політики – має намір провести низку міжнародних круглих столів із проблематики Євроінтеграції України. Адже у Брюсселі досі немає чітко визначеної позиції щодо перспективи України, наприклад, у сфері оформлення стосунків між Україною та ЄС – себто, у справі підписання Угоди про асоціацію.

Директор Інституту Костянтин Бондаренко пояснив, що у Брюсселі існує кілька груп, які по-різному сприймають Євроінтеграцію України, а отже, створюють свої, часто діаметрально протилежні центри впливу на просування "українського питання" в ЄС.

"Євробюрократія має свій погляд, європолітики дивляться (на Україну) інакше, – каже він. – Європейський бізнес ще іншу позицію має: він чудово розуміє, що за умов кризи Україна є дуже важливим потенційним ринком. Тому бізнесмени лобіюють підписання Угоди про асоціацію та її складової щодо створення зони вільної торгівлі між ЄС та Україною". Щоправда, українські та європейські експерти наголошують: підписання Угоди про асоціацію можливе лише після парламентських виборів, і то за умови, що вони пройдуть чесно, демократично, за участю пресованих нині політиків.

Дзеркало тижня

21.03.2012. Євросоюз дав зелене світло парафуванню Угоди про асоціацію з Україною

Брюссель підтверджує остаточну дату парафування Угоди про асоціацію Україна-ЄС. Інформація про парафування документа була заслухана в рамках засідання постійних представників країн членів-ЄС. Питання мало технічний характер, дискусія щодо нього не проводилася.

Брюссель підтверджує остаточну дату парафування Угоди про асоціацію Україна-ЄС - 30 березня.

Як повідомило в середу у Брюсселі дипломатичне джерело, інформація про парафування документа була заслухана в рамках засідання постійних представників країн членів-ЄС (так званий COREPER-2).

Оскільки питання мало технічний характер, дискусія щодо нього не проводилася.

Таким чином, 30 березня у Брюсселі голови перемовних команд — заступник міністра закордонних справ Павло Клімкін та виконуючий директор Європейської служби зовнішньої діяльності з питань Росії, Східного партнерства та Західних Балкан Мирослав Лайчак повинні проставити свої підписи на більш ніж 1,5 тис. сторінок тексту.

Раніше у МЗС України зазначили, що Київ розраховує на парафування Угоди про асоціацію з ЄС до кінця березня.

При цьому народний депутат фракції Партії регіонів, співголова парламентського клубу «Україна — ЄС» Володимир Вечерко повідомив, що датою парафування стане 30 березня.

27 лютого європейський комісар з питань розширення та європейської політики сусідства Штефан Фюле заявляв, що угода буде парафована протягом місяця, а її підписання - «десь восени, якщо ситуація в Україні зміниться»

УНІАН

22.03.2012. Президент Польщі обговорив з Азаровим перешкоди євроінтеграції України.

Президент Польщі Броніслав Коморовський під час зустрічі із головою українського уряду Миколою Азаровим вчора у Варшаві обговорив низку питань, серед яких перешкоди на шляху європейської інтеграції України, зокрема, справу экс-прем'єра Юлії Тимошенко. Про це у Польщі повідомила прес-секретар польського Президента Анна Тшаска Вечорек.

Вона відзначила, що під час зустрічі, яка тривала близько півтори години, Б.Коморовський та М.Азаров також обговорили підготовку до Євро-2012, двосторонні відносини, економічне співробітництво, лібералізацію візового режиму для українців та програми обміну молоді.

Прес-секретар сказала, що Президент Польщі передав українському прем'єру список проблем польських підприємців, які працюють в Україні.

Згідно з розміщеним на президентському сайті повідомленням, теми запланованого на кінець місяця парафування Договору про асоціацію між Україною та ЄС та Євро-2012 були основними під час зустрічі Б.Коморовського з М.Азаровим.

"Висловивши задоволення у зв'язку із запланованим на 30 березня парафуванням Договору про асоціацію з ЄС, Президент Польщі із занепокоєнням відзначив несприятливі тенденції в європейських оцінках у зв'язку із внутрішньою ситуацією в Україні, що віддаляє від перспективи підписання та набуття чинності цього договору", – сказав учасник зустрічі, міністр канцелярії Президента Польщі, відповідальний за міжнародні питання, Яромир Соколовський, слова якого наводить сайт глави Польщі.

Вчора глава українського уряду розпочав свій другий з моменту призначення візит до Польщі, в рамках якого теж планує провести зустріч із прем'єром Польщі Дональдом Туском та головою Сейму Евою Копач.

Представники влади Польщі, яка входить до Євросоюзу, закликають українську владу звільнити засуджену торік до 7 років ув'язнення Ю.Тимошенко, називаючи це умовою подальшого розвитку відносин між Україною та ЄС.

ВВС Україна

22.03.2012. Азарову в Польщі нагадали про Тимошенко

Не лише про Євро-2012 довелося говорити двом політикам у Варшаві

Польща і далі працюватиме задля зближення між Україною і Європою - заявив польський прем'єр-міністр Дональд Туск після переговорів з Миколою Азаровим.

Однак пан Туск чітко зазначив, що поступ у євроінтеграції Києва нерозривно пов'язаний з тим, як у Брюсселі сприймають дії української влади щодо ув'язненої Юлії Тимошенко та інших опозиційних лідерів.

"Я дуже радий, що 30 березня - за умови, що не станеться чогось надзвичайного, - буде парафоровано угоду про асоціацію між ЄС і Україною", - сказав польський прем'єр на спільній з його українським колегою прес-конференції.

Але тут же додав, що Польща, як і решта країн ЄС, стурбована ув'язненням Тимошенко, бо ця ситуація, за словами Дональда Туска, "непокоїть польську і європейську громадську думку".

"З точки зору Польщі і наших партнерів у ЄС, і навіть усіляко намагаючись зрозуміти обставини і аргументи українського уряду, - ми висловлюємо нашу стурбованість цією ситуацією", - сказав Дональд Туск.

Прем'єр-міністр України Микола Азаров, який перебував у Варшаві з дводенним візитом, змушений був відповідати на численні запитання журналістів про згортання демократії в Україні.

Опозиція в Польщі критикувала урядову партію "Громадянська платформа" за те, що під час головування Польщі у ЄС в у другій половині минулого року угода про асоціацію між Україною і ЄС не була підписана. За словами кореспондента ВВС Україна в Польщі, критики польського уряду називали це дипломатичним провалом Варшави під час польського головування у ЄС.

І про футбол...

Офіційним приводом для візиту була заява про готовність обох країн до чемпіонату з футболу Євро-2012 цього літа.

Прем'єр-міністри зробили цю заяву на спільній прес-конференції у Варшаві.

"Обидві країни завершили всі роботи для проведення цього важливого заходу", - сказав Микола Азаров.

Пан Азаров зазначив, що, незважаючи на труднощі, пов'язані з фінансово-економічною кризою, Україна і Польща зуміли добре підготуватися до чемпіонату.

Його польський колега Дональд Туск відзначив "неймовірну рішучість" обох країн і урядів, а також спортивних і ділових кіл, які, за словами пана Туска, дають можливість обом прем'єр-міністрам сказати, що Україна і Польща готові провести Євро-2012.

Пан Туск, як повідомляє польська інформаційна агенція ПАП, згадав про проекти, зокрема, інфраструктурні, які українській стороні, за його словами, не вдалося реалізувати.

Нещодавно Футбольна Асоціація Англії висловила стурбованість тим, що англійські вболівальники не викупили квитки на матчі Євро-2012, побоюючись завищених цін на житло, особливо в Донецьку.

Дзеркало тижня

24.03.2012. Єврокомісар Фюле: Для євроінтеграції України необхідні глибокі демократичні реформи

Кримінальна справа Юлії Тимошенко — це тільки вершина айсберга. Йдеться про системні і глибокі реформи і перетворення в Україні, вважають в Євросоюзі.

Без вирішення системних проблем європейська інтеграція України буде залишатися під питанням. Про це заявив єврокомісар з питань розширення та європейської політики сусідства Штефан Фюле в ході зустрічі з Арсенієм Яценюком у Брюсселі, повідомляє прес-служба партії «Фронт змін».

Фюле зазначив, що від України залежить, як швидко набуде чинності економічний блок Угоди про асоціацію — а саме, про створення зони вільної торгівлі. Істотний прогрес у відновленні демократичних прав і свобод, припинення кримінального переслідування Юлії Тимошенко та інших політичних ув'язнених, забезпечення їй належного медичного лікування дозволить ввести в дію цю угоду без ратифікації національними парламентами країн ЄС. Це належить до компетенції Європейської комісії, Ради ЄС та Європарламента.

Штефан Фюле відзначив, що кримінальна справа Юлії Тимошенко — це тільки вершина айсберга. Мова йде про системні і глибокі реформи і перетворення в Україні. І без вирішення системних проблем європейська інтеграція України буде під питанням.

Єврокомісар також зазначив, що не буде стороннім спостерігачем, оскільки багато що зробив для розвитку відносин між Україною та Європейським Союзом і для нього важливо, щоб ця угода відбулася.

Українська правда

26.03.2012. Фюле розповів, коли запрацює Угода про асоціацію з ЄС

Припинення політичних переслідувань в Україні дасть змогу ввести в дію значну частину Угоди про асоціацію з ЄС. Про це заявив єврокомісар із питань розширення та європейської

політики сусідства Штефан Фюле під час зустрічі з лідером "Фронту змін" Арсенієм Яценюком у п'ятницю в ході Брюссельського форуму, повідомляє прес-служба партії.

Фюле зазначив, що від України залежить, як швидко набуде чинності економічний блок Угоди – а саме щодо створення зони вільної торгівлі.

Суттєвий прогрес у відновленні демократичних прав і свобод, зупинка кримінального переслідування Юлії Тимошенко та інших політичних в'язнів, забезпечення їй належного медичного лікування дадуть змогу ввести в дію цю Угоду без ратифікації національними парламентами країн ЄС.

Як зазначає прес-служба, це віднесено до компетенції Європейської комісії, Ради ЄС та Європарламенту.

Фюле підкреслив, що кримінальна справа Тимошенко є тільки вершиною айсбергу. Мова йде про системні й глибокі реформи і перетворення в Україні. І без вирішення системних проблем європейська інтеграція України буде під питанням.

Він також наголосив, що не буде стороннім спостерігачем, адже багато зробив для розвитку відносин між Україною та Європейським Союзом і для нього важливо, аби ця Угода відбулася.

У свою чергу Яценюк звернувся до єврокомісара з проханням підтримати і посилити сигнал, що Україна є частиною Великої Європи. "Україні треба підписати і ратифікувати Угоду про асоціацію з ЄС. Ми впевнені, що новий парламент, в якому буде сформовано демократичну більшість, це зробить", – зазначив лідер "Фронту Змін

BBC Україна

27.03.2012. Парафування угоди Україна-ЄС: ніяких ілюзій

У п'ятницю, 30 березня, у Брюсселі відбудеться парафування угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Заступник міністра закордонних справ України Павло Клімкін та директор департаменту відносин із Західними Балканами, Східним партнерством та Росією Європейської служби зовнішніх дій Мирослав Лайчак, згідно із протоколом, близько трьох годин проставлятимуть підписи на усіх сторінках документа.

Завершення переговорів, не більше

Для Брюсселя ця подія, швидше, є свідченням завершення переговорів, а не початок реалізації дійсно амбітного та абсолютно нового в історії відносин України та ЄС етапу відносин.

"Це – дуже технічне, процедурне питання. І будь-які кроки щодо угоди про асоціацію, включаючи підписання та ратифікацію, звичайно, залежатимуть від політичного розвитку в Україні", – заявив bbc.ua речник комісара ЄС з питань розширення та європейської політики сусідства Петер Стано.

Він нагадав, що основні вимоги до Києва були офіційно оприлюднені під час останнього саміту Україна-ЄС у грудні 2011 року в Києві. Вони стосуються демократичних цінностей, захисту прав людини та реального, а не декларативного застосування принципу верховенства права в країні.

Про парафування як про суто технічну подію заявив bbc.ua і голова комітету з питань закордонних справ Європарламенту Ельмар Брок (група народних партій, Німеччина).

"Що таке парафування? Це свідчення того, що переговори завершені. Однак, після цього не буде підписання та ратифікації без будь-яких змін для опозиції, без змін у сфері верховенства права. Тому парафування лише продемонструє українцям, що ми готові, що переговори завершені, і двері не зачинені, однак підписання угоди не відбудеться без змін у країні", – сказав європейський депутат.

Ельмар Брок наголосив також на системності проблем в сфері юстиції в Україні.

"Окрім справ Юлії Тимошенко є багато інших. Справа Тимошенко просто стала символом", – зазначив євродепутат, нагадавши про вимогу ЄС допустити лідерів опозиції до участі у наступних парламентських виборах.

Втім, у це, здається, в Європі вірять дедалі менше.

Пауза у відносинах

Саме тому все частіше у євротрестурах кажуть про певну паузу у відносинах Києва та Брюсселя. На це, зокрема, звернув увагу у розмові з bbc.ua депутат Європарламенту Леоніда Донскіс (група ліберальних партій, Литва).

"Що стосується парафування угоди, то я би не переоцінював його. Зараз є певна інша тенденція на тлі проблем, що виникли через справу Юлії Тимошенко та інші справи: певна пауза і, я би навіть сказав, певний штіль у відносинах між ЄС та Україною. Тому було б дуже добре, щоб ми раділи не якимсь технічним епізодам чи деталям, а появі нового змісту в цих відносинах", – зазначив депутат.

"Мені здається, що питання прав людини, функціонування демократичних інституцій будуть головними критеріями. Що ж до домовленостей чи документів, то, знаєте, це може бути зроблено дуже швидко. [...] ЄС, звичайно, маневруватиме і йтиме назустріч, тому що Україна – це партнер, це – друг, але якщо українська сторона суттєво не додасть в цих питаннях, я боюсь, пауза може затягтися", - сказав литовський депутат.

На думку ще одного депутата Європарламенту, співдоповідача щодо створення зони вільної торгівлі Павла Залевські (група народних партій, Польща), нинішнє парафування має дві складових: технічну та політичну.

"Парафування означає, що сторони погодили конкретний текст угоди і що вони вирішили розпочати процес формальної легалізації цього документа відповідно до юридичних систем України та ЄС. Таким чином, з формальної, юридичної точки зору це означає лише те, що текст було узгоджено", - сказав він.

Послання України

Що ж до політичної складової, то вона, на думку Павла Залевські, полягає в тих посланнях, які кожна сторона намагатиметься надіслати одна одній та суспільству під час парафування угоди.

"З українського боку послання таке: Україна хоче продовження європейської інтеграції, хоче дійсно підписати цей документ... З іншого боку, Європейський Союз каже, що парафування означає, що зараз український уряд знає, що стоїть "на кону", якою може бути винагорода за правильну політику, за правильні кроки всередині країни, зокрема, наприклад, проведення парламентських виборів відповідно до європейських стандартів. І цей приз чекає на українську владу за правильну політику", - зазначив польський депутат.

Українська влада, зі свого боку, на парафування угоди у Брюсселі дивиться значно оптимістичніше, аніж ЄС.

Зокрема, міністерство закордонних справ вважає, що парафування - це перехід на новий рівень відносин України із ЄС.

"Парафування угоди є технічною процедурою, але це початок шляху до створення політичної асоціації та поглиблення економічної інтеграції, переведення відносин між Україною та ЄС на новий рівень", - заявляв речник МЗС Олександр Дикусаров.

За кілька днів до парафування документа в МЗС твердили, що після нього сторони розпочнуть підготовку угоди до підписання. Ця процедура, за словами речника МЗС, передбачає значну технічну роботу, зокрема підготовку автентичного перекладу тексту угоди українською мовою та мовами країн-членів ЄС.

Проте, здається, навіть Віктор Янукович не вірить у те, що після технічної процедури 30 березня у Брюсселі відносини із ЄС зазнають суттєвих змін. Він визнавав, що справа Юлії Тимошенко може загальмувати підписання угоди про асоціацію і ратифікацію документа країнами-членами ЄС.

Опозиція: це напівфабрикат

Натомість, оцінка опозиційних сил збігається із висновками європейських політиків.

Один із лідерів партії "Батьківщина" Григорій Немиря, який останнім часом, здається, більше часу проводить в Європі, ніж в Україні, наводить красномовне порівняння із галузі кулінарії.

"Це не перемога, це не поразка, це – етап процесу, який ще не завершений. У будь-якому незавершеному процесі головне – мати можливість його продовжувати для досягнення мети. Сьогоднішню ситуацію можна порівняти з тим, як ви купуєте заморожену піцу, але не можете її з'їсти, бо вам її треба розігріти спочатку. Так само і парафувана угода. Вона є напівфабрикатом, непридатним для споживання", - сказав Григорій Немиря в інтерв'ю [bbc.ua](#).

Пан Немиря не виключив, що українська влада спробує представити факт парафування угоди як тріумф української зовнішньої політики. Однак, вважає він, "говорити сьогодні треба про те, що має бути зроблено і ким для повноцінного завершення процесу".

"П'ять міністрів закордонних справ у своїй статті нещодавно сказали, що угода про асоціацію та поглиблену зону вільної торгівлі є ув'язненою, і ключ від в'язниці знаходиться у руках української влади", - сказав один із соратників Юлії Тимошенко.

Експерти в Україні єдині у тому, що до парламентських виборів у жовтні чекати особливих зрушень у відносинах України і ЄС не варто. Якщо, звісно, не станеться так, що Юлія Тимошенко та Юрій Луценко вийдуть на свободу за рішенням української судової системи.

Виконавчий директор Групи стратегічних і безпекових студій Ярослав Матійчик, однак, каже, що українська влада намагатиметься підтримувати діалог із Євросоюзом, аби уникнути повної ізоляції.

"Парафування угоди буде етапним успіхом. Надалі діалог між Києвом і Брюсселем вестиметься, але у справах буде пауза до виборів однозначно. Світ чекатиме ходу і підсумків виборів в Україні. Київ, уникаючи ізоляції у відносинах, робитиме якісь кроки і гучні заяви, але справа "лежатиме", - сказав [bbc.ua](#) Ярослав Матійчик.

Дзеркало тижня

28.03.2012. В Європарламенті відносини ЄС і України називають «холодним миром»

На думку євродепутата, в Україні є певні позитивні перетворення. Тому наразі у відносинах з Україною панує не «холодна війна», а «холодний мир».

У відносинах Європейського союзу з Україною в даний час панує не «холодна війна», а «холодний мир». Таку думку висловив євродепутат, глава делегації парламентської співпраці ЄС — Україна Марек Сівець.

Зокрема, коментуючи заяви з ЄС про те, що Україна відступає від своїх зобов'язань, він нагадав: «Угода про асоціацію ще не підписана і до того часу, доки цей документ не набуде чинності, зобов'язань у Києва перед Євросоюзом немає. Вони (українські керманічі) можуть діяти, як їм завгодно».

Говорячи ж про перспективу членства України в ЄС, Сівець назвав це нескінченною дискусією.

«Я не люблю порожніх обіцянок, а наразі це була б саме така обіцянка, адже для її втілення шансів немає. Я часом жартома кажу: той, хто не може дати, — дуже охоче пропонує, а той, хто може дати, — взагалі не готовий пропонувати. Тож існують розбіжності щодо політики сусідства», — сказав він.

Євродепутат нагадав, що в угоді про асоціацію не внесено пункт про перспективу членства України в ЄС, «так що наразі це не входить у наші плани».

Водночас Сівець висловив упевненість, що «Україна може багато зробити навіть без обіцянок членства в Євросоюзі — хоча наразі це робиться тільки частково, а в Брюсселі не все сприймається так, як повинно».

«Всі позитивні досягнення захмарені справою Юлії Тимошенко. З цим я не погоджуюся, адже там є дуже цікаві зміни у кримінально-процесуальному кодексі, ведеться дуже цікава дискусія щодо місцевого самоврядування. Таких речей є багато», — зазначив він.

Нагадаємо, 30 березня в Брюсселі має бути парафована угода про асоціацію з ЄС. Перспектива членства України в Євросоюзі в ньому не зафіксована.

Deutsche Welle

29.03.2012. Сумніви щодо угоди Україна-Євросоюз

У п'ятницю, 30 березня, у Брюсселі буде парафовано Угоду про асоціацію між Україною і ЄС. Утім, дату офіційного підписання документу не береться прогнозувати ніхто.

Дипломати у Києві і Брюсселі працювали над текстом Угоди про асоціацію, яка передбачає також створення зони вільної торгівлі, понад чотири роки. Нарешті узгоджено все до останньої літери — від принципового для українського МЗС формулювання про "європейську ідентичність України" до детально вписаних умов вільної торгівлі.

Парафування, тобто формальна фіксація остаточного тексту угоди, могло відбутися ще у грудні на саміті Україна-ЄС у Києві. Саме цього прагнула українська сторона. Однак з огляду на судові процеси над провідними опозиційними політиками в Україні, які Європейський Союз прямо називає політично мотивованими, брюссельські чиновники вирішили перенести парафування на пізніший термін.

Отже, тепер доленосну угоду візуватимуть без присутності керівництва ЄС і України, у "суто робочій атмосфері", повідомили Deutsche Welle у прес-службі Єврокомісара з питань розширення і політики сусідства Штефана Фюле. "Жодних заяв чи прес-конференції не передбачається. Все обмежиться суто технічним процесом парафування документу керівниками делегацій на переговорах - уповноваженим Європейської служби зовнішньої дії з питань Європейської політики сусідства Мирославом Лайчаком та заступником міністра закордонних справ України Павлом Клімкіним", - повідомили у Єврокомісії.

Невизначеність щодо підписання

"Термін офіційного підписання угоди нині передбачити неможливо", - повідомили у міністерстві закордонних справ Німеччини у відповідь на запит депутатів Бундестагу від фракції Зелених. "Федеральний уряд очікує від українського уряду суттєвого поступу у напрямку демократії і правової держави. В іншому разі підписання Угоди про асоціацію важко собі уявити", - йдеться у відповіді міністерства. Уряд Німеччини критикує "вибіркове правосуддя" та "політично мотивовані" вироки, зокрема, проти Юлії Тимошенко та Юрія Луценка.

Депутат від німецьких "зелених" Віола фон Крамон у розмові з Deutsche Welle закликала уряд Меркель більш прямо висловлювати українському керівництву оцінку того, як розвивається політична ситуація в Україні. "Уряд має на офіційному рівні донести до українських партнерів те надзвичайно глибоке розчарування подіями в Україні, яке панує у Німеччині", - наголошує

Крамон. Умовою підписання і подальшої ратифікації Угоди про асоціацію, на думку депутата Бундестагу, має бути перш за все звільнення політичних в'язнів. "Не лише Тимошенко, але й усі інші колишні члени уряду мають бути звільнені і допущені до участі у парламентських виборах як представники опозиції. Опоненти влади мають отримати рівні з владою можливості для агітації у засобах масової інформації, перешкоджання мирним демонстраціям має припинитися", - закликає німецький політик.

Вирішальні вибори

Визначальними для подальшої долі Угоди про асоціацію стануть парламентські вибори в Україні, які відбудуться у жовтні, наголосив в інтерв'ю Deutsche Welle голова комітету із закордонних справ Європарламенту Елмар Брок (фракція Європейської народної партії). "Чесні вибори можливі лише у тому разі, якщо опозиційні політики не сидітимуть по в'язницях, а братимуть участь у виборах", - нагадує Брок. Політик запевняє, що Європарламент готовий швидко розглянути питання ратифікації угоди з Україною, щойно Київ продемонструє поступ у питаннях демократизації і правової держави.

Утім, наразі ніщо не свідчить про готовність українського керівництва до виконання вимог, які у зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію депутати Європарламенту висунули у своїй резолюції по Україні торік у жовтні, зауважує Елмар Брок. "Янукович має докластися до реформи кримінального права, як це було домовлено. Він має припинити вигадувати юридичні конструкції, які дозволяють запроторити опозиціонерів по в'язницях. В українського президента, вочевидь, схилене уявлення про право", - критикує Брок.

Вже у листопаді?

Один з варіантів подальшого розвитку подій, зазначив у розмові з Deutsche Welle експерт Європейського центру політичних досліджень Майкл Емерсон, - підписання Угоди про асоціацію вже на саміті Україна-ЄС вже у листопаді. За словами Емерсона, у Брюсселі вже дали зрозуміти Віктору Януковичу, що готові говорити про підписання ще цього року, якщо вибори будуть визнані міжнародними спостерігачами такими, що відповідають демократичним стандартам. Низка країн ЄС, зауважує брюссельський аналітик, виступає за якнайшвидше підписання угоди з Україною, аби залишити Києву шанс на подальшу європейську інтеграцію як альтернативу планам російського керівництва "затягнути" Україну у Митний союз з Росією, Білоруссю і Казахстаном.

У Путіна на Україну свої плани

"Вочевидь, Путін серйозно тиснутиме на Україну у питанні Митного союзу. Якщо Янукович піддасться на цей тиск, це торпедує Угоду про асоціацію і зону вільної торгівлі з ЄС", - застерігає Емерсон. Він зауважує, що серйозним аргументом для Віктора Януковича в ухваленні рішення на користь Митного союзу з Росією чи зближення з ЄС може стати фінансова допомога, якої особливо гостро Україна потребуватиме після виборів. "Міжнародний валютний фонд може так і не дати грошей, якщо Євросоюз не дасть "зелене світло" з огляду на політичну ситуацію в Україні. Зате Володимир Путін до скрутної ситуації Януковича може поставитися з розумінням і допомогою. Але не просто так, звісно", - розмірковує Майкл Емерсон.

Слабка альтернатива?

Євродепутат Елмар Брок переконаний, що подальша інтеграція з Росією суперечить українським інтересам. "Це невигідно насамперед з економічної точки зору. Російський ринок не дає українцям нічого", - запевняє Брок. Водночас Європейський Союз міг би запропонувати Україні більше, ніж містить Угода про асоціацію, переконаний мюнхенський політолог Мартин Брузис. "Європейський Союз має визнати, що Україна як європейська держава може приєднатися до спільноти та сформулювати чіткі умови на шляху до вступу. Ці критерії мали би передбачати обов'язні зобов'язання як з боку України, так і з боку ЄС", - закликає Брузис. На думку оглядача, Євросоюз мав би ще більш активно, ніж дотепер, підтримувати формування структур правової держави в Україні, а також розвиток громадянського суспільства. Крім того, закликає Брузис, необхідно скасувати візовий режим для молодих українців та висококваліфікованих фахівців.

Deutsche Welle

29.03.2012. Німецький Бундестаг не готовий до ратифікації Угоди про асоціацію з Україною

Німецький депутат відзначив регрес у процесі реформ в Україні. Саме тому, за його словами, ратифікація Угоди про асоціацію на даному етапі неможлива.

Ратифікація Угоди про асоціацію між Україною і ЄС у німецькому Бундестазі на даному етапі неможлива, заявив голова парламентського комітету у справах ЄС, депутат від правлячого Християнсько-демократичного союзу Гунтер Кріхбаум.

«Безумовно, відносини України і Європейського союзу ставатимуть більш інтенсивними. Зрештою, Україна є учасницею Східного партнерства, яке Євросоюз підтримує зі своїми сусідами

на Сході. Але якщо говорити про парафування Угоди про асоціацію, то йдеться про технічне завершення роботи над документом. Однак справа ще далеко не зроблена. Адже перш ніж угода набере чинності, її мають схвалити всі країни-члени ЄС. Утім, такої готовності наразі немає», — сказав він в інтерв'ю Deutsche Welle.

Він наголосив, що у Європейського союзу є певні стандарти і цінності.

«Україна заявляє про своє прагнення дотримуватися цих цінностей. Йдеться про засади правової держави, демократії, дотримання свободи слова і багато іншого. Ми хочемо бачити відповідні зусилля і серйозний поступ, підтримку громадянського суспільства. Всього цього ми нині не бачимо. На жаль», — підкреслив німецький депутат.

Говорячи про судові процеси над Юлією Тимошенко і Юрієм Луценком, він підкреслив, що це «лише верхівка айсберга».

«На жаль, ми бачимо регрес у процесі реформ. Свого часу Україна вже була далі на шляху становлення демократичних структур. Коли ми говоримо про цінності Європейського союзу, їх треба не лише поділяти, ними треба керуватися. Коли Україна здійснює реформи, вона робить це не на догоду Німеччині або Європейському союзу, а на благо власних громадян. Тут ще багато роботи», — зауважив Кріхбаум.

Регрес, за його словами, стосується, насамперед, розбудови незалежного правосуддя, структур правової держави, а також свободи ЗМІ.

Нагадаємо, 30 березня має відбутися парафування Угоди про асоціацію України та ЄС, включаючи Угоду про глибоку та всеохоплюючу зону вільної торгівлі між Україною та Євросоюзом.

В грудні 2011 року Європейський союз відмовився підписувати з Україною вже готову Угоду про асоціацію в зв'язку з негативною оцінкою того, що відбувається в країні.

Дзеркало тижня

30.03.2012. Німеччина поки проти ратифікації Угоди про асоціацію з Україною

Німецький парламент вважає неможливою на даному етапі ратифікацію Угоди про асоціацію з Україною на через регресу в процесі реформ.

Ратифікація Угоди про асоціацію між Україною і ЄС у німецькому Бундестазі на даному етапі неможлива, заявив голова парламентського комітету у справах ЄС, депутат від правлячого Християнсько-демократичного союзу Гунтер Кріхбаум.

«Безумовно, відносини України і Європейського союзу ставатимуть більш інтенсивними. Зрештою, Україна є учасницею Східного партнерства, яке Євросоюз підтримує зі своїми сусідами на Сході. Але якщо говорити про парафування Угоди про асоціацію, то йдеться про технічне завершення роботи над документом. Однак справа ще далеко не зроблена. Адже перш ніж угода набере чинності, її мають схвалити всі країни-члени ЄС. Утім, такої готовності наразі немає», — сказав він в інтерв'ю Deutsche Welle.

Він наголосив, що у Європейського союзу є певні стандарти і цінності.

«Україна заявляє про своє прагнення дотримуватися цих цінностей. Йдеться про засади правової держави, демократії, дотримання свободи слова і багато іншого. Ми хочемо бачити відповідні зусилля і серйозний поступ, підтримку громадянського суспільства. Всього цього ми нині не бачимо. На жаль», — підкреслив німецький депутат.

Говорячи про судові процеси над Юлією Тимошенко і Юрієм Луценком, він підкреслив, що це «лише верхівка айсберга».

«На жаль, ми бачимо регрес у процесі реформ. Свого часу Україна вже була далі на шляху становлення демократичних структур. Коли ми говоримо про цінності Європейського союзу, їх треба не лише поділяти, ними треба керуватися. Коли Україна здійснює реформи, вона робить це не на догоду Німеччині або Європейському союзу, а на благо власних громадян. Тут ще багато роботи», — зауважив Кріхбаум.

Регрес, за його словами, стосується, насамперед, розбудови незалежного правосуддя, структур правової держави, а також свободи ЗМІ.

Нагадаємо, 30 березня має відбутися парафування Угоди про асоціацію України та ЄС, включаючи Угоду про глибоку та всеохоплюючу зону вільної торгівлі між Україною та Євросоюзом.

В грудні 2011 року Європейський союз відмовився підписувати з Україною вже готову Угоду про асоціацію в зв'язку з негативною оцінкою того, що відбувається в країні.

УНІАН

30.03.2012. Українські експерти з євроінтеграції просять керівництво України та ЄС оприлюднити текст Угоди про асоціацію

Українські експерти з питань європейської інтеграції звертаються до керівництва України та Європейського Союзу з проханням оприлюднити текст Угоди про асоціацію. Про це йдеться у відкритому зверненні експертів, оприлюдненому сьогодні на прес-конференції.

"У зв'язку з тим, що 30 березня у Брюсселі відбудеться парафування Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, яка передбачає створення глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі, спільнота фахівців з європейської інтеграції звертається до керівництва Євросоюзу та України з проханням надати українським аналітичним центрам повний текст угоди з додатками", – зазначається у зверненні.

Представники громадських організацій та аналітичних центрів, незалежні експерти і громадські діячі переконані, що угода має бути доступна для аналізу та обговорення фахівцями одразу після завершення процедури попереднього погодження україномовної та англійськомовної версій документа, тобто, задовго до офіційної церемонії її підписання.

Експерти вважають, що оприлюднення тексту угоди надасть можливість здійснювати аргументоване лобіювання та інформаційно-просвітницьку діяльність щодо євроінтеграційних прагнень України. На їхню думку, рівень підтримки громадянами вступу України до ЄС значно залежить від рівня їхньої обізнаності стосовно Євросоюзу.

Експерти переконані, що зволікання з оприлюдненням тексту угоди за умови, коли її підписання може бути відкладене на невизначений термін, може створити загрози, зокрема, сприяти перекручуванню інформації щодо змісту угоди різними зацікавленими групами та висвітлення її у негативному контексті.

Крім того, вважають експерти, зволікання може унеможливити підтримку аргументованої дискусії українським експертним середовищем на користь підписання і належного виконання угоди.

Також, переконані фахівці, зволікання з оприлюдненням створить небезпеку появи у ЗМІ вирваних із контексту положень угоди, з упередженим аналізом на користь відмови від її підписання, що за відсутності оригінального тексту у проєвропейської аналітичної спільноти унеможливить подачу альтернативної точки зору.

"Ми переконані, що оприлюднення тексту угоди дозволить українським експертам проаналізувати наслідки її підписання, забезпечити суспільство фаховою аргументацією та зміцнювати у громадян свідому підтримку європейського вибору України", – наголошується у відкритому зверненні.

Звернення вже підтримали 44 експерта.

Українська правда

30.03.2012. Німеччина не ратифікує угоду про асоціацію з Україною

Ратифікація угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом у німецькому Бундестазі на даному етапі неможлива. Про це заявив голова парламентського комітету у справах ЄС Гунтер Кріхбаум в інтерв'ю "Deutsche Welle".

Саме його комітет дасть рекомендації німецькому парламенту щодо голосування за чи проти ратифікації угоди про асоціацію між Україною та ЄС після того, як 30 березня у Брюсселі керівники делегацій від України і ЄС парафують її.

"Перш ніж угода набере чинності, її мають схвалити всі країни-члени ЄС. Утім, такої готовності наразі немає", – сказав Кріхбаум.

На запитання, чи він як голова профільного комітету Бундестагу рекомендував би німецькому парламенту ратифікувати цю угоду, парламентар заявив: "На даний момент, звісно, ні".

"У Європейського Союзу є певні стандарти і цінності. Україна заявляє про своє прагнення дотримуватися цих цінностей. Йдеться про засади правової держави, демократії, дотримання свободи слова і багато іншого. Ми хочемо бачити відповідні зусилля і серйозний поступ, підтримку громадянського суспільства. Всього цього ми нині не бачимо. На жаль", – пояснив Кріхбаум.

За його словами, справи проти екс-чиновників Юлії Тимошенко та Юрія Луценка – "лише верхівка айсберга".

"На жаль, ми бачимо регрес у процесі реформ. Свого часу Україна вже була далі на шляху становлення демократичних структур. Коли ми говоримо про цінності Європейського Союзу, їх треба не лише поділяти, ними треба керуватися", – сказав Кріхбаум і додав, що в Україні в плані здійснення реформ на благо громадян "ще багато роботи".

"Йдеться насамперед про розбудову незалежного правосуддя, структур правової держави, про свободу ЗМІ. Спроби залякування – неприпустимі", – заявив німецький депутат.

"Має бути можливість вільного розвитку неурядових організацій і фондів", – додав він і назвав "неприйнятним" інцидент із керівником представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні Ніко Ланге, якого "без будь-яких підстав не пускали в Україну за вказівкою СБУ".

Кріхбаум зазначив: "Якщо Україна хоче їхати в Європу, то не варто вмикати задній хід. Треба прийняти цінності і стандарти, на яких стоїть Європа".

"Я хочу лише підкреслити позицію німецького уряду, який заявляє про неможливість підписання угоди про асоціацію", – заявив він.

"Без позитивного вотуму Бундестагу уряд не зможе схвалити цей документ... Я не думаю, що уряд підписуватиме щось, що не матиме підтримки парламентської більшості", – додав Кріхбаум.

Радіо Свобода

30.03.2012. Навіщо В. Януковичу угода про асоціацію між Україною та ЄС?

У п'ятницю у Брюсселі розглядатимуть питання парафування угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Таку суто технічну процедуру проведуть за участі заступника міністра закордонних справ Павла Клімкіна та чільного представника Європейської служби зовнішньої діяльності Мирослава Лайчака.

Експерти прогнозують, що офіційний Київ намагатиметься представити це черговим досягненням на шляху євроінтеграції. Тим часом у самій об'єднаній Європі парафування вважають звичайною фіксацією тексту документа. А загалом набуття угодою чинності залежить від того, чи перестане українська влада використовувати судові важелі в боротьбі з опозицією.

Київ та Брюссель домовилися провести парафування угоди про політичну асоціацію та зону вільної торгівлі без зайвого галасу. Адже мова йде про підписи на 170 сторінках політичної частини документа й першої та останньої сторінок частини щодо вільного торговельного простору. Переговори навколо тексту угоди завершилися ще торік, але через погіршення демократичної атмосфери в Україні, на саміті у грудні європейці пообіцяли тільки її парафування.

Як кажуть європейські дипломатичні джерела, Євросоюз рушить далі до підписання й ратифікації цього документа тільки тоді, коли українська влада продемонструє зміни у державній та судовій системі, зокрема, найважливіший показник, – звільнення Юлії Тимошенко та інших опозиціонерів, засуджених через політичні переконання.

Чим є угода для Януковича?

Однак європейські експерти вказують на те, що чимало політиків Євросоюзу вважають угоду про асоціацію з Україною важелем впливу на команду Президента Віктора Януковича. Вони переконані, що слід продовжувати політику умов, тобто: підписання угоди взаємін на реформи та звільнення опозиційних лідерів, насамперед, Юлії Тимошенко.

«Так думають ті колеги, що чомусь вважають, що для Віктора Януковича угода про асоціацію має особливу цінність. Але вони помиляються», – переконує євродепутат від Польщі Павел Залевський.

«Чим на практиці є для Президента Януковича угода про асоціацію? Це – зобов'язання провести демократичні реформи, які практично зменшать його владу. Ось що для нього у першу чергу означає угода про асоціацію. Хоча там є й багато інших речей. Тож, як можна тиснути на цього Президента, щоб він отримав те, що применшить його владу. Це – нереально».

Лише перша частина парафування

Характерно, що сьогодні відбудеться лише перша частина парафування, бо надалі частина тексту, який регламентуватиме зону вільної торгівлі між Україною та ЄС ще має пройти додатковий лінгвістичний аналіз. Потім, після перекладу цих майже двох тисяч сторінок всієї угоди, її передадуть до Ради Євросоюзу, яка має видати Єврокомісії мандат на підпис. Наступний крок – підписання, обговорення у Європарламенті й нарешті – ухвалення кожною із 27 країн-членів. Тільки після цих всіх рівнів угода може набрати чинності.

Дзеркало тижня

30.03.2012. Україна і ЄС приступили до парафування Угоди про асоціацію

У Брюсселі проходить парафування Угоди про асоціацію Україна-ЄС, перемовини щодо якої велися 5 років. Після парафування угоди послідує процес ратифікації. Це означає, що угоду мають ратифікувати всі 27 парламентів ЄС.

У Брюсселі розпочалося парафування Угоди про асоціацію Україна-ЄС, перемовини щодо якої велися 5 років.

З української сторони документ парафують голова перемовної делегації, заступник міністра закордонних справ України Павло Клімкін (політичну частину) і заступник міністра економіки Валерій П'ятницький (Угода про глибоку та всеохоплюючу зону вільної торгівлі, яка є невід'ємною частиною документа).

З європейської сторони Угоду про асоціацію парафує глава перемовної делегації, виконавчий директор Європейської служби зовнішньої діяльності з питань Росії, Східного партнерства та Західних Балкан Мирослав Лайчак, а в частині про глибоку та всеосяжну зону вільної торгівлі – заступник генерального директора Генерального директорату з питань торгівлі Петер Балаш.

Очікується, що процес парафування триватиме близько трьох годин.

Варто відзначити, що парафування документа є технічним процесом узгодження тексту, домовленості щодо якого були досягнуті на рівні голів делегацій.

Після парафування угоди буде процес ратифікації. Це означає, що угоду мають ратифікувати всі 27 парламентів ЄС.

За різними прогнозами, на це може піти від декількох місяців до двох років.

Нагадаємо, що у грудні 2011 року Європейський союз відмовився підписувати з Україною вже готову Угоду про асоціацію у зв'язку з негативною оцінкою того, що відбувається у країні.

ВВС Україна

30.03.2012. Україна і ЄС зробили "технічний крок" до асоціації

Україна і Європейський Союз парафували угоду про асоціацію, включаючи поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі. Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко вважає, що угода може бути підписана через 6-12 місяців.

"Сьогодні глави переговорних делегацій України і Європейського Союзу парафували текст угоди про асоціацію, невід'ємною частиною якої будуть положення про створення поглибленої й всеосяжної зони вільної торгівлі", - сказано в спільній заяві глав делегацій, оприлюдненій у п'ятницю в Брюсселі.

Обидві сторони висловили спільне зобов'язання вжити подальших технічних заходів, необхідних для підготовки до підписання угоди про асоціацію, повідомляє прес-служба МЗС.

Українську делегацію очолив заступник міністра закордонних справ Павло Клімкін, делегацію ЄС - керівник переговорної групи ЄС, керуючий директор європейської дипломатичної служби з Росії, східних сусідів ЄС і Західних Балкан Мирослав Лайчак.

Оптимістичний варіант

Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко вважає, що парафувана 30 березня угода про асоціацію між Україною та ЄС може бути підписана через 6-12 місяців.

"Навіть з чисто технічної точки зору це потребуватиме декількох місяців. Йдеться, в самому оптимістичному варіанті, від 6 до 12 місяців, як ми бачимо на прикладі угод, які були укладені до нас не в такому віддаленому минулому", - сказав пан Грищенко, повідомляє УНІАН.

Міністр повідомив, що українська сторона домовилася з ЄС про продовження технічної роботи, спрямованої на підготовку Угоди про асоціацію до підписання.

"Ми будемо, зі свого боку, прискорювати цей процес, з тим, щоб якнайшвидше вийти на кінцевий результат", - додав міністр.

Технічна процедура

Процедура парафування – це технічне затвердження тексту угоди, у ході якого глави переговорних делегацій ставлять свої підписи на всіх сторінках угоди, закріплюючи таким чином суть досягнутих домовленостей.

Дипломати України і ЄС не один раз підкреслювали, що це суто технічна процедура, що не має політичної ваги.

"Що таке парафування? Це свідчення того, що переговори завершені. Однак, після цього не буде підписання та ратифікації без будь-яких змін для опозиції, без змін у сфері верховенства права. Тому парафування лише продемонструє українцям, що ми готові, що переговори завершені, і двері не зачинені, однак підписання угоди не відбудеться без змін у країні", - сказав голова комітету з питань закордонних справ Європарламенту Ельмар Брок (група народних партій, Німеччина).

Водночас українська влада на парафування угоди у Брюсселі дивиться значно оптимістичніше, ніж ЄС, і вважає, що парафування - це перехід на новий рівень відносин України із ЄС.

"Парафування угоди є технічною процедурою, але це початок шляху до створення політичної асоціації та поглиблення економічної інтеграції, переведення відносин між Україною та ЄС на новий рівень", - заявляв речник МЗС Олександр Дикусаров.

У грудні 2011 року Україна і ЄС завершили переговори за угодою про асоціацію, які вели з 2007 року.

Для набрання чинності угодою необхідно її підписання президентами й ратифікація Верховною Радою, Європейським парламентом і національними парламентами всіх країн-членів ЄС.

ВВС Україна

04.04.2012. Тейшейра заявляє, що Україні поки нема чого святкувати у стосунках із ЄС

Голова представництва Євросоюзу в Україні Жозе Мануель Пінту Тейшейра заявив, що говорити про успіхи України на шляху до підписання угоди про асоціацію із ЄС ще зарано.

"Ще рано відкорковувати шампанське, оскільки події, що відбуваються в Україні останні два роки, створили проблеми для переходу до наступних етапів і, зокрема, до підписання угоди", - сказав Жозе Мануель Пінту Тейшейра на зустрічі із журналістами в Інституті світової політики.

Представник ЄС наголосив, що Європа і далі занепокоєна ситуацією в Україні. Серед прикладів останніх двох років, які найбільше турбують Євросоюз, він назвав вибіркоче правосуддя, зменшення плюралізму в країні, утиски малого та середнього бізнесу, спосіб, у який було змінено Конституцію, а також невідповідність європейським стандартам проведення місцевих виборів у 2010 році.

Жозе Мануель Пінту Тейшейра також заперечив заяви про те, що після парафування угоди про асоціацію України та ЄС деякі її норми можуть бути імplementовані ще до підписання і ратифікації документа.

За його словами, це може статися тільки після того, як угода буде підписана. Водночас, представник ЄС сказав, що згоду на підписання угоди мають дати усі країни-члени ЄС, однак коли це станеться, пан Тейшейра не зміг спрогнозувати.

Дзеркало тижня

04.04.2012. Посол Євросоюзу про асоціацію з Україною: рано відкривати шампанське

Події в Україні, що відбуваються протягом останніх двох років, ускладнюють підписання угоди про асоціацію, вважає глава представництва Євросоюзу в Україні. Якщо за «помаранчевих» євроінтеграцію гальмувала плутанина з повноваженнями Ющенко і Тимошенко, то зараз — внутрішньополітична ситуація.

В Євросоюзі вважають, що після парафування угоди про асоціацію ще рано відкривати шампанське, оскільки сьогодняшня ситуація в Україні може ускладнити подальший процес євроінтеграції. Про це сьогодні журналістам повідомив глава представництва Євросоюзу в Україні Жозе Мануель Пінту Тейшейра.

Тейшейра вітає завершення технічного процесу підготовки угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі, — це досягнення стало результатом тривалого процесу.

«Проте, на жаль, ще не час відкривати шампанське, оскільки події, що відбуваються протягом останніх двох років, починають чинити труднощі для того, щоб можна було перейти до наступних кроків, які могли б забезпечити втілення в життя цієї угоди, зокрема, підписання угоди про асоціацію. А для цього необхідне одностаїне рішення всіх країн Європейського Союзу і подальша ратифікація підписаної угоди у Верховній Раді України, парламентах країн ЄС і в Європарламенті», — сказав він.

Тейшейра відзначив, що чотири роки тому, коли він починав свою роботу в Україні, найголовнішим викликом був початок переговорного процесу, особливо щодо поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі. Це вважалося дуже складним технічним моментом.

«У той час ніхто не міг собі уявити, що ми зіткнемося з основними труднощами, які стосуються цієї угоди, після того, як ми завершимо те, що ми вважали найскладнішим — самі переговори. І ось сьогодні ми знаходимося у парадоксальній ситуації», — сказав він.

За його словами, раніше основна проблема полягала в тому, що за «помаранчевої» влади не було зрозуміло, хто саме повинен відповідати за переговори з ЄС — у президента були свої повноваження, у прем'єр-міністра — свої.

Тейшейра констатував, що в даний час повноваження різних гілок влади чітко визначені і зрозумілі, однак протягом останніх двох років у внутрішньополітичній ситуації у країні відбулися події, які продемонстрували погіршення щодо ключових цінностей Європейського Союзу.

Нагадаємо, раніше німецькі депутати Європарламенту Ребекка Хармс і Вернер Шульц заявили, що Євросоюз не підпише угоду про асоціацію з Києвом до виборів до Верховної Ради, які пройдуть у жовтні.

Дзеркало тижня

04.04.2012. Посол ЄС: Доля угоди про асоціацію буде залежати від ситуації в Україні

Євросоюз, у першу чергу, турбує вибіркоче використання правосуддя щодо Тимошенко і Луценка. Незадоволені в Європі і виконанням Україною вимог ЄС в частині проведення реформ. Все це впливає на процес ратифікації угоди про асоціацію.

Процес ратифікації угоди про асоціацію України та Європейського союзу буде залежати від внутрішньої ситуації в Україні. Про це заявив глава представництва ЄС в Україні Жозе Мануел Пінту Тейшейра.

«Угода про асоціацію України з ЄС перед ратифікацією має бути підписана. І її не може бути ратифіковано без підписання. Тому спочатку країни ЄС повинні прийняти політичне рішення про свою згоду підписати такий документ з Україною. А тільки після цього буде ратифікація угоди в національних парламентах ЄС», — зазначив він.

Разом з тим, за його словами, ЄС проведе правову оцінку можливостей часткового застосування окремих положень угоди про асоціацію до ратифікації документа в цілому.

Тейшейра знову нагадав, що ЄС турбує вибіркоче використання правосуддя щодо екс-прем'єра України Юлії Тимошенко та екс-глави МВС Юрія Луценка.

«Ці справи є основними каменями спотикання на шляху політичної асоціації України та ЄС», — зазначив він.

Глава представництва ЄС нагадав, що «провідні політики ЄС не раз зверталися до України, щоб лідерам опозиції було надано право на участь у виборах». «Але офіційного рішення ЄС немає. Однак це питання викликає величезну стурбованість у країнах ЄС», — заявив він.

Крім того, «викликає стурбованість те, як було змінено Конституцію України, як пройшли місцеві вибори». «Якщо нинішня ситуація продовжуватиметься, то серед лідерів європейських країн, а також парламентів, буде схвильованість щодо того, що відбувається в Україні», — додав Тейшейра.

Також, за його словами, Україна не виконує вимоги ЄС в частині проведення реформ.

"ЄС хвилює процес реформ в Україні. Ми багато чули про наміри і плани уряду в частині проведення реформ. ЄС підтримував всіляко ці наміри. Але сьогодні склалася ситуація, коли основна частина технічної допомоги ЄС в цьому питанні зупинена. Зокрема, у сфері фінансів. І більшість пропозицій ЄС в цій частині не виконуються", — сказав Тейшейра.

З його слів, підтвердженням є прийняття закону про державну службу.

Глава представництва ЄС також наголосив на важливості проведення виборів до Ради: "У жовтні в Україні відбудуться вибори до Верховної Ради. Це дуже важлива подія. ЄС буде дуже уважно спостерігати, як за підготовкою, так і за проведенням виборів. Також ми будемо стежити за тим, як буде розвиватися ситуація після виборів. По суті, ці вибори покажуть, наскільки Україна вірна цінностям демократії, європейським стандартам».

Нагадаємо, Україна і Євросоюз 30 березня після п'яти років переговорів парафували угоду про асоціацію, частиною якої є створення зони вільної торгівлі. Незважаючи на те, що парафування є технічною процедурою, українська влада вважає це великим успіхом і початком процесу набуття країною членства в ЄС. Поки дата підписання угоди про асоціацію не визначена, в Києві сподіваються, що це відбудеться протягом року.

ВВС Україна

04.04.2012. Тейшейра: українська влада ігнорує поради Євросоюзу

Голова представництва Євросоюзу в Україні Жозе Мануель Пінту Тейшейра заявив, що говорити про успіхи України на шляху до підписання угоди про асоціацію із ЄС ще зарано.

"Ще рано відкорковувати шампанське, оскільки події, що відбуваються в Україні останні два роки, створили проблеми для переходу до наступних етапів і, зокрема, до підписання угоди", - сказав Жозе Мануель Пінту Тейшейра на зустрічі із журналістами в Інституті світової політики.

Представник ЄС наголосив, що Європа і далі занепокоєна ситуацією в Україні. Серед тенденцій останніх двох років, які найбільше турбують Євросоюз, він назвав вибіркоче правосуддя, зменшення плюралізму в країні, утиски малого та середнього бізнесу, зростання проявів корупції, спосіб, у який було змінено Конституцію, а також невідповідність європейським стандартам проведення місцевих виборів у 2010 році.

Процес тільки починається

Жозе Мануель Пінту Тейшейра уникнув відповіді на запитання про те, скільки, на його думку, мине часу від парафування і до дня підписання угоди. Раніше міністерство закордонних справ України твердило, що це станеться за 6-12 місяців.

Він сказав, що після парафування угоди, яке відбулося 30 березня, кілька місяців документ редагуватимуть і перекладатимуть на мови країн, що входять до Євросоюзу.

"Після цього починається політичний процес, коли країни ЄС мають надати свою згоду на підписання цієї угоди. І лише після підписання можуть відбутися усі наступні кроки. Тому все залежить від рішення, яке ухвалить країни ЄС. Це рішення має бути одностайним", - наголосив Жозе Мануель Пінту Тейшейра.

Водночас, він заперечив заяви про те, що після парафування угоди про асоціацію деякі її норми можуть бути тимчасово імплементовані до підписання і ратифікації документа.

За його словами, це може статися тільки після того, як угода буде підписана.

"Поки цього не станеться, не може йтися про тимчасове набуття чинності певними нормами. Без підписання це не може відбутися. Спочатку має бути політична згода країн ЄС на підписання і лише після цього може йтися про те, що до ратифікації певні частини цієї угоди можуть бути імплементовані. Проте вони також ще мають пройти правову експертизу", - сказав Жозе Мануель Пінту Тейшейра.

Влада не прислухається

Водночас, голова представництва ЄС заявив, що Європейський Союз не бачить готовності України розв'язувати проблеми, які перешкоджають наближенню України до Європи.

"Було дуже багато політичних можливостей це зробити, у тому числі на найвищому рівні. Але наразі ЄС не бачить того, щоб питання, які викликають стурбованість, бралися до уваги і вирішувалися", - сказав він.

Жозе Мануель Пінту Тейшейра навів приклад реформ судової системи і сфери управління державними фінансами. Він нагадав, що ігнорування зауважень ЄС до закону "Про державну службу" призвело до зупинення технічної допомоги - 70 мільйонів євро для підтримки реформ державного сектору.

Посол ЄС також звернув увагу на те, що український уряд кілька разів змінював відповідального за співпрацю із Євросоюзом: ними були Сергій Тігіпко, Андрій Ключев, зараз - Валерій Хорошковський. Він висловив надію, що новій команді в уряді, яка опікуватиметься європейською інтеграцією, вдасться змінити ситуацію.

Жозе Мануель Пінту Тейшейра також сказав, що ЄС турбує відсутність реформ судової влади а також те, що вона усе більше стає залежною від виконавчої влади.

"Протягом багатьох років ми не бачимо прогресу у втіленні судової реформи, а навпаки - із занепокоєністю, що дедалі зростає, відзначаємо, що судова влада усе більше і більше піддається політичному та іншим видам тиску", - сказав посол ЄС.

Вибори без Тимошенко і Луценка

Жозе Мануель Пінту Тейшейра сказав, що Європейський Союз наразі не висуває офіційних вимог до Києва забезпечити участь у виборах ув'язнених лідерів опозиції, коли ідеться про легітимність проведення виборів у жовтні цього року.

"На сьогодні з боку Європейського Союзу не було висунуто офіційної умови з цього питання. Тому я не можу передбачити, яке рішення ухвалить компетентні органи країн, коли настане час", - сказав він журналістам.

Водночас, він нагадав, що керівники ЄС неодноразово заявляли про те, що лідери української опозиції Юлія Тимошенко та Юрій Луценко мають брати участь у парламентських виборах.

Пан Тейшейра наголосив, що кримінальні переслідування опозиційних лідерів в Україні викликають стурбованість ЄС.

"ЄС стурбований вибірковим застосуванням правосуддя проти членів колишнього уряду. І ці справи вважаються головною перешкодою на шляху до політичної асоціації України та ЄС", - сказав посол Євросоюзу.

На запитання, чи не бачить він аналогій між подіями в Україні та ситуацією у Білорусі, пан Тейшейра сказав, що не хотів би робити такі порівняння.

"Давайте дочекаємося виборів до парламенту і почуємо, яку оцінку цим виборам дадуть громадяни України", - сказав він.

ЕНЕРГЕТИКА

Радіо Свобода

23.03.2012.Фюле: ЄС підтримує Київ у питанні ринкової ціни на газ

Брюссель підтримує зусилля України, спрямовані на формування орієнтованої на ринок ціни газу і знову підтверджує готовність взяти участь у тристоронньому діалозі з газового питання з Києвом і Москвою, заявляє європейський комісар із питань розширення та Європейської політики сусідства Штефан Фюле.

Як повідомляє прес-служба європейського комісара у п'ятницю, про це він заявив під час зустрічі з міністром палива та енергетики України Юрієм Бойком, яка відбулася в четвер в Брюсселі.

"Фюле зазначив, що ЄС підтримує зусилля України просуватися вперед стосовно ринково орієнтованої ціни на газ відповідно до вимог МВФ, а також заявив про готовність ЄС взяти участь у тристоронній дискусії щодо модернізації української газотранспортної системи", – наголошується в повідомленні.

Україна домагається перегляду умов газових контрактів із Росією 2009 року, зокрема, формули ціни на газ, називаючи її неринковою.

Deutsche Welle

27.03.2012. Рівний доступ до ГТС – занадто оптимістичний сценарій для України?

Запровадження в Україні європейської моделі продажу газу споживачам зацікавленими компаніями на конкурентних умовах - під питанням. Державні структури затягують розгляд відповідного документу.

Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері енергетики (НКРЕ), планувала до квітня 2012 року затвердити порядок доступу до газотранспортної системи України. Відповідну постанову відомство розробило ще рік тому. Експерти назвали документ революційним, адже він кардинально змінює модель газопостачання українським споживачам. Замість НАК «Нафтогаз», який нині є національним оператором на газовому ринку і монополістом з постачання блакитного палива кінцевим споживачам, постанова НКРЕ пропонує дати рівний доступ до цього процесу всім зацікавленим компаніям.

Дешевший газ – реалістична перспектива?

Аналітики певні, що зростаючий світовий ринок скрапленого газу та видобуток альтернативного блакитного палива забезпечить конкуренцію серед компаній, які зацікавлені працювати в Україні. «Європейські та світові компанії, наприклад, та ж сама Shell чи будь-які ще, зацікавлені в прозорій схемі доступу до української газової труби. Виграти від цього можуть прості споживачі», - наголошує експерт з енергетичних питань Олександр Нарбут. За його словами, якщо в Україні буде рівний доступ до ГТС всіх зацікавлених компаній і інтеграція газопровідної мережі в європейську енергетичну систему, то українці зможуть отримувати газ приблизно на 30% дешевше, ніж зараз.

В постанові НКРЕ наголошується, що ця модель постачання газу споживачам також захистить їхні права на отримання якісної послуги. Подібна схема конкурентного постачання палива кінцевим споживачам діє в європейських країнах, зокрема в Німеччині. При цьому експерт зауважує, що подібний сценарій надто оптимістичний для України. На переконання Нарбута, попри наполегливість Євросоюзу у «просуванні» конкурентної схеми на український газовий ринок, місцеві посадовці, які отримують вигоди від монополізації цього ринку НАК «Нафтогаз», не погодяться відкрити вільний доступ до газової труби всім зацікавленим.

«В Україні щоденне нагадування ЄС про необхідність реформ у газовому секторі розцінюють як настирливість. Ці люди не погодяться працювати у конкурентних умовах», – прокоментував Deutsche Welle Олександр Нарбут. Він впевнений: якщо зараз запропонований НКРЕ документ схвалять всі міністерства і відомства, то немає гарантій, що «Нафтогаз» відмовиться від своєї монополії.

Без погодження - жодного доступу до "труби"

Однак зацікавлені міністерства не поспішають погоджувати постанову НКРЕ. «Місяць тому ми надіслали проект документа на погодження до антимонопольного комітету, Мін'юсту, до держпідприємництва, Міністерства палива та енергетики. Але на даний час їхні зауваження ще не надходили», - прокоментував Deutsche Welle заступник начальника управління регулювання нафтогазового комплексу НКРЕ Павло Станкевич. І це попри те, що на початку року голова Нацкомісії регулювання у сфері енергетики Сергій Тітенко запевняв, що документ буде ухвалений до кінця березня.

«Ми маємо його узгодити, але це буде скоро. У найгіршому разі через квартал буде затверджено документ», - сказав ще на початку 2012 року голова комісії Сергій Тітенко. До кінця кварталу залишилося кілька днів. У порядку денному чергового засідання Нацкомісії регулювання енергетики, яке заплановане на четвер, 29 березня, питання про рівний доступ до ГТС поки не внесене. Тож, схоже, і доступ до української газової труби буде допоки закритим.

Як відомо, Міністерство енергетики та вугільної промисловості наказом від 5 листопада 2010 року поклало на НАК "Нафтогаз України" функції оператора ГТС. А раніше, 8 липня 2010 року, Верховна Рада прийняла закон «Про функціонування ринку природного газу», що було

одним із зобов'язань України, передбачених у спільній заяві України і Європейського Союзу з модернізації ГТС.

[Урядовий портал](#)

27.03.2012. Група високого рівня Енергетичного Співтовариства визнала важливість української ГТС для енергетичної безпеки Європи

Модернізація української газотранспортної системи та збільшення її ефективності посилять енергетичну безпеку Європейського Регіону. Про це йдеться у Висновках 24-го засідання Групи високого рівня Енергетичного Співтовариства.

24-те засідання Групи високого рівня Енергетичного Співтовариства відбулося 23 березня 2012 року в м. Відень. У засіданні взяли участь делегації від ЄС (представники Європейської Комісії, Австрія, Болгарія, Італія, Польща, Румунія), від країн-учасниць (Албанія, Боснія та Герцеговина, Македонія, Молдова, Сербія, Україна, Хорватія, Чорногорія, Косово), від країн-спостерігачів (Грузія), представники фінансових установ (ЄБРР, МБРР, USAID).

Під час засідання було розглянуто низку питань, що стосуються діяльності Енергетичного Співтовариства. Зокрема, делегація від України, на чолі з директором департаменту з питань євроінтеграції та міжнародного співробітництва Міненерговугілля Наталією Бойцун, провела стислу презентацію щодо ролі та майбутніх планів модернізації української газотранспортної системи.

Згідно з Висновками, які ухвалені за результатами проведення 24-го засідання Групи високого рівня Енергетичного співтовариства, «модернізація української газотранспортної системи та збільшення її ефективності посилять та буде підтримувати енергетичну безпеку Регіону. Модернізація української ГТС та безперебійне постачання – це важливі чинники для безпеки функціонування єдиного європейського газового ринку, що можуть мати ключову роль в імplementації Газового кільця Енергетичного Співтовариства».

У Висновках також зазначено, що «Європейська Комісія, а також ЄБРР та Світовий банк, підтвердили свою підтримку модернізації української ГТС та той факт, що ЄК встановила термін для її реабілітації до 2020 року. Більш того, Європейська Комісія підкреслила, що Робоча група з питань Регіональної енергетичної стратегії – це також прийнятна основа для дискусій щодо ролі України та її ГТС як з регіональної, так і з європейської точки зору».

У Висновках також підкреслено, що «важливість української ГТС має бути прийнята до уваги під час встановлення цілей Регіональної енергетичної стратегії в контексті енергетичної безпеки ЄС та країн Енергетичного Співтовариства, згідно з якою доступ третіх сторін та прозоре управління, що відповідають вимогам Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, мають повністю гарантуватися».

Довідково:

Україна є повноправним членом Енергетичного співтовариства з 1 лютого 2011 року.

Договір про заснування Енергетичного Співтовариства (ДЕС) було укладено 25 жовтня 2005 р. в Афінах. Головною метою Енергетичного Співтовариства є організація співробітництва між сторонами Договору з метою закласти юридичні та економічні засади створення єдиного інтегрованого ринку природного газу та електроенергії (на більш пізньому етапі цей ринок може включати інші енергетичні продукти і носії).

Енергетичне Співтовариство засноване на європейській моделі, яка є основою Європейського Союзу та забезпечує умови для подальшого розвитку та вдосконалення. Крім цього, Договір є ключовим елементом стратегії Європейського Союзу в країнах Південно-Східної Європи (ПІСЕ), який надає можливість користуватися всіма перевагами внутрішнього енергетичного ринку ЄС краінам-учасницям Договору.

Згідно з Договором про заснування Енергетичного Співтовариства, Постійно діюча група високого рівня – інституція Енергетичного Співтовариства, яка серед іншого:

- дає згоду на запити стосовно технічної допомоги з боку міжнародних організацій-донорів, міжнародних фінансових інститутів і двосторонніх донорів;

- звітує Раді Міністрів стосовно прогресу в досягненні цілей Договору.

Концепція Газового кільця Енергетичного Співтовариства – це сукупний розвиток газової інфраструктури як на національному рівні краін-учасниць, так і на рівні підключень до газопроводів (існуючих чи тих, що будуть побудовані).

Визначення «Газове кільце» містить також ресурсну базу та можливість керувати всією газовою системою та регулювати її у разі виникнення кризових явищ чи загрози у постачанні.

[Дзеркало тижня](#)

27.03.2012. У Європі визнали важливість української ГТС

У Європі визнали, що модернізація української ГТС — це важливий чинник для безпеки функціонування єдиного європейського газового ринку та може мати ключову роль в імplementації так званого «газового кільця» Енергетичного Співтовариства.

Модернізація української газотранспортної системи та збільшення її ефективності посилять енергетичну безпеку Європейського регіону.

Про це йдеться у Висновках, ухвалених на 24-го засіданні Групи високого рівня Енергетичного Співтовариства, яке відбулося 23 березня у Відні (Австрія).

Зокрема, як повідомляє прес-служба Міністерства енергетики України, згідно висновками групи, модернізація української газотранспортної системи та збільшення її ефективності «посилить та буде підтримувати енергетичну безпеку Регіону».

«Модернізація української ГТС та безперебійне постачання — це важливий чинник для безпеки функціонування єдиного європейського газового ринку та може мати ключову роль в імplementації Газового кільця Енергетичного Співтовариства», — йдеться у висновках.

Також у Висновках зазначено, що "Європейська Комісія, а також ЄБРР та Світовий банк, підтвердили про свою підтримку стосовно модернізації української ГТС та той факт, що ЄК встановила ціль для її реабілітації до 2020 року".

«Важливість української ГТС має бути прийнята до уваги під час встановлення цілей Регіональної енергетичної стратегії в контексті енергетичної безпеки ЄС та країн Енергетичного Співтовариства», — йдеться в документі.

Концепція «Газового кільця» Енергетичного Співтовариства — це сукупний розвиток газової інфраструктури як на національному рівні країн-учасниць, так і на рівні підключень до газопроводів (існуючих чи тих, що будуть побудовані). Визначення «Газове кільце» включає також ресурсну базу та можливість керувати всією газовою системою та регулювати її у разі виникнення кризових явищ чи загрози у постачанні.

Дзеркало тижня

30.03.2012. «Нафтогаз» хоче заробити на продажу газу Європі зі своїх сховищ

«Нафтогаз» бере безпрецедентний кредит у російського банку, що належить «Газпрому». За ці кошти у НАК планують закупити газ для закачування у підземні сховища, після чого продати його європейським споживачам і заробити на цьому додаткові кошти.

У прес-службі НАК «Нафтогаз України» повідомили, що кошти кредиту необхідні для накопичення у ПСГ російського газу. За словами джерела у НАК, компанія «планує закупити газ, який може бути використано для його стабільного транспортування до європейських країн».

Цю інформацію підтвердили і в Міністерстві енергетики та вугільної промисловості України. «Ціна газу далі буде лише зростати... Тому є сенс заздалегідь купити до 1 млрд кубометрів газу за нинішньою ціною і закачати його у ПСГ», — повідомило джерело виданню «Коммерсантъ-Україна».

Нагадаємо, що цієї зими у «Газпрому» виникли проблеми з забезпеченням газом європейських споживачів у зв'язку з тим, що компанія відмовилася зберігати резервні обсяги палива в українських ПСГ.

«Тепер ми взяли на себе функцію закупівлі резервного газу, але ми ж і будемо його продавати європейським споживачам і зможемо заробити на цій операції», — пояснило джерело у Міністерства енергетики.

Експерти вважають умови кредиту для НАК «цілком прийнятними», проте сама схема закупівлі газу є досить ризикованою: «Нафтогаз» може отримати кредит, який доведеться обслуговувати, але не зможе вигідно продати газ.

Окрім того, вважають деякі експерти, для НАК небажано і те, що позика береться у банку, пов'язаного з «Газпромом» — це може ускладнити переговори з газовим монополістом, оскільки підвищить нашу залежність від цієї компанії.

Разом з тим інші аналітики відзначають, що таким чином Україна фактично рятує Росію: у «Газпрому» сьогодні є проблеми з реалізацією газу (особливо у напрямку Європи), і для нього пропозиція України закупити більше газу — це вихід зі скрутного становища. Тому Україна може зіграти на тому, що фактично ми вирішуємо проблеми російської компанії зі збутом, і, навпаки, використовувати це як аргумент у переговорах. Окрім того, це покращує стосунки з Європою, показуючи, що Україна дбає про стабільний транзит, говорять експерти.

Як повідомлялося в четвер, 29 березня, НАК «Нафтогаз України» вирішив залучити кредит у розмірі \$2 млрд у російського «Газпромбанку» (41,7% належить «Газпрому»), ще \$1,53 млрд доведеться віддати в рахунок обслуговування боргу. Кредит залучається на 2012-2019 роки, тобто до кінця дії існуючого контракту на постачання природного газу.

ЄВРО-2012

ВВС Україна

27.03.2012. Євро-2012: Чи вартує він того, що коштує?

Реальність виявилася не такою райдужною, як на дитячих малюнках 2007 року

Потому, як Україна та Польща отримали право на проведення чемпіонату Європи з футболу, Київ оцінював свої витрати на підготовку до Євро-2012 у близько 16 мільярдів доларів. При цьому очікувалося, що лєвова частка цих коштів має надійти як приватні інвестиції.

Де-факто, як виглядає, було витрачено одночасно і набагато менше, і набагато більше запланованого. Про приплив мільярдних інвестицій нині вже ніхто не згадує, а лєвова частка грошей, витрачених на проведення Євро-2012, надійшла із державного бюджету.

Через те, що із бюджету фінансувалися і спортивні об'єкти, і інфраструктурні, а також те, що кошторис багатьох об'єктів постійно переглядався, точно підрахувати вартість підготовки до Євро-2012 досить складно.

Заплутана арифметика

Президент Віктор Янукович заявив, що підготовка до Євро-2012 коштувала Україні 35 мільярдів гривень (близько 4,4 мільярдів доларів). Якщо взяти за основу цифри, озвучені президентом, то за три тижні футбольного "свята" кожен українець, включно із пенсіонерами та дітьми, заплатив близько 76 доларів із власної кишені. Утім, за словами президента, хоч кошти, витрачені на Євро-2012 не окупляться за час чемпіонату, проте "слугуватимуть не одному поколінню і підуть людям на користь".

"Скільки ми заробимо - ще невідомо. Вклали ми у всю інфраструктуру близько 35 мільярдів гривень. Це не окупить за один чемпіонат, але буде служити не одному поколінню", - заявив президент Янукович.

Водночас, Національна агенція з підготовки до Євро-2012 називає іншу "фінальну" суму – 41 мільярд 752 мільйони гривень, що були виділені із державного бюджету впродовж 2008-2011 років.

У 2012 році бюджетні витрати на Євро-2012 мають скласти майже 7,5 мільярдів гривень – це на півтора мільярди більше, аніж видатки на всю медицину.

Утім, у 2011 році бюджетне фінансування футбольного чемпіонату було ще більшим, і становило 9,326 мільярдів гривень.

Ухвалюючи бюджет 2011 року, представники уряду особливо підкресливали, що збільшили фінансування Євро-2012 удвічі порівняно із тим, як фінансувала футбольний чемпіонат "помаранчева влада", яка, власне, і виборола право на його проведення в Україні, - у 2010 з українського бюджету на Євро-2012 було витрачено "всього" 4,2 мільярди гривень.

Відповідальний за проведення Євро-2012 віце-прем'єр Борис Колесніков каже, що треба розрізняти витрати на прямі, спортивні та непрямі, інфраструктурні об'єкти. Спортивні – це лише два стадіони – у Києві та Львові, на які було витрачено близько 6 мільярдів гривень.

"Все решта – не підготовка до Євро-2012, а розвиток національної інфраструктури", - каже Борис Колесніков, наголошуючи, що дорогами, злітними смугами та аеропортами українці користуватимуться і після завершення Євро-2012.

Рекордні витрати...

Утім, українські витрати приблизно у 2,5 рази менші за витрати Польщі. Як заявив польський прем'єр Дональд Туск, його країна вклала у підготовку до Євро-2012 понад 30 мільярдів доларів. Вартість будівництва об'єктів до Євро-2012 у Польщі також неодноразово переглядалася – наприклад, стадіон у Варшаві "потягнув" принаймні на чверть дорожче, ніж планувалося.

З іншого боку, Польща, як член Євросоюзу, мала змогу фінансувати більшість інфраструктурних проєктів за рахунок коштів ЄС. Крім того, завершення будівництва деяких об'єктів, наприклад, нової гілки метро у Варшаві, було вирішено відкласти і не прив'язувати до Євро-2012. За оцінками польської преси, до 40% витрат на футбольний чемпіонат було профінансовано за рахунок приватних інвестицій.

Загальні витрати України та Польщі на Євро-2012 стануть рекордом за всю історію проведення футбольних чемпіонатів. Чемпіонат Європи 2012 року коштуватиме у 40 разів більше, ніж Євро-2008, проведений спільно Австрією та Швейцарією, і у 7-8 разів більше, ніж Євро-2004, що відбувся у Португалії.

Віце-прем'єр Борис Колесніков частково пояснює це тим, що два роки, що минули після отримання права на проведення Євро-2012, були "втрачені", і чинна влада була змушена у авральному режимі надолужувати те, що не зробила попередня.

Оглядачі ж зауважують, що у країнах із розвиненою інфраструктурою витрати на подібні заходи апріорі є на порядок нижчими, адже їм не треба піклуватися про належні готелі, аеропорти і дороги, і варто лише підготувати спортивні об'єкти. З іншого боку, не варто скидати з терезів і відмову від тендерів (яку також пояснювали браком часу на підготовку), і повідомлення про "кіпрську" прописку фірм, що отримують найбільші підряди на об'єкти, пов'язані із Євро 2012.

...і що це нам дало?

Про приплив мільярдних іноземних інвестицій під Євро-2012 вже майже ніхто не згадує. "Звісно, під великі інфраструктурні проекти варто було б отримати приватні інвестиції. Але сталося зовсім по-іншому: головним інвестором в інфраструктуру стала держава. Очікувати чогось іншого у країні із таким інвестиційним кліматом і таким місцем у рейтингу Світового банку Doing business можуть тільки дуже великі оптимісти", - каже Оксана Кузяків, виконавчий директор Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.

По завершенні чемпіонату Інститут, який відстежує витрати України на Євро-2012, збирається поррахувати його економічні наслідки за допомогою Швейцарського економічного інституту, який вже здійснював подібні розрахунки після Євро-2008.

Тепер під питанням стоять надходження від припливу туристів. Представники влади все ще оперують розрахунками, основаними на тому, що Україну мають відвідати не менше мільйона вболівальників. Але ціни на готелі Києві та Донецьку, що перевищують і ціни у польських готелях, а, подекуди, і "олімпійські" розцінки у Лондоні, а також те, що під час чемпіонату в Україні вирішили жити лише 2 із 16 команд, говорять самі за себе. Водночас, як каже Оксана Кузяків, саме цей прийом гостей мав би дати найшвидші прибутки – і грошові, і іміджеві.

"Оскільки наш готельний бізнес, і загалом "індустрія гостинності" є у зародковому стані, то саме Євро-2012 могло б стати поштовхом для серйозного розвитку цієї індустрії. Зараз ми, напевне, вже можемо говорити у минулому часі, що це був шанс, бо якщо власники вважають, що саме така цінова стратегія і сервіс привернуть туристів, то вони взагалі нічого не отримують. Але бізнес є досить гнучкою структурою, і може, ще є час щось змінити. Звісно, більше команд тут не житимуть, але для готелів ще є час змінити свою стратегію, хоча навряд чи вони це зроблять", - каже Оксана Кузяків.

Розрахувати вигідність інфраструктурних об'єктів, що поглинули левову частку бюджетних мільярдів, взагалі вдасться лише з часом, і лише тоді, якщо будуть оприлюднені технічні обґрунтування будівництва цих об'єктів, багато з яких споруджувалися поспіхом і без проведення тендерів.

Багаті стають багатшими, бідні - біднішими

Футбольний чемпіонат Євро-2008, що проходив у Австрії та Швейцарії, керівництво УЄФА визнало "загалом успішним". У 2008 році Австрію та Швейцарію відвідали близько 1 мільйона футбольних фанів, а обидві країни отримали від проведення футбольного чемпіонату близько 500 мільйонів євро, при тому, що вклали у його проведення удвічі більше.

Ще сумніше виглядають "зиски" Португалії. Витративши на підготовку чемпіонату майже 5 мільярдів євро, ця країна отримала "чистими" від 1 мільйона уболівальників і туристів 400 мільйонів євро. Тепер экс-міністр економіки Аугушту Матеуш навіть пропонує знести стадіони, побудовані до Євро 2004, бо їхнє утримання (в середньому по 20 мільйонів євро на рік) руйнує місцеві бюджети, а продаж землі міг би ці бюджети поповнити.

Олімпіада 2004 року коштувала Греції 11 мільярдів євро, а принесла лише 2 мільярди. Понад половина олімпійських об'єктів, що часто будувалися і вдень, і вночі за "авральними" розцінками, стоять порожніми і не використовуються за призначенням. І хоча у Міжнародному олімпійському комітеті кажуть, що не варто пов'язувати Олімпіаду 2004 із нинішньою масштабною кризою, оглядачі вважають, що саме з цих "авральних" витрат і почалися бюджетні і боргові проблеми країни.

ІНШІ ПОДІЇ В ЄС

Дзеркало тижня

21.03.2012. Греція офіційно затвердила кредитну угоду з ЄС

Парламент Греції схвалив більшістю голосів нову кредитну угоду з Євросоюзом і Міжнародним валютним фондом (МВФ) на загальну суму 137,1 млрд євро.

Сьогодні вночі було остаточно схвалено грецьким парламентом кредитну угоду між ЄС і МВФ, за неї проголосувало 213 депутатів, 79 були проти, вісім не голосували.

Депутати уповноважили міністерство фінансів підписати кредитну угоду між Грецією, її Центробанком, Європейським фондом фінансової стабільності (EFSF) і Грецьким фондом фінансової стабільності (HFSF), який виступає гарантом виконання умов угоди.

Операція була схвалена у лютому, а 14 березня було підписано відповідний меморандум, однак лише голосування у ніч на 21 березня дало формальне «зелене світло» виконанню угоди.

Як повідомлялося, 9 березня Греція офіційно оголосила результати пропозиції про обмін держоблігацій, що належать приватному сектору. До обміну добровільно пред'явлені папери, регульовані законодавством Грецької республіки, на 152 млрд євро, або 85,8% від загальної кількості таких облігацій (177 млрд євро).

Також Греція продовжила до 24 березня 2012 р. термін пред'явлення паперів для інвесторів, які володіють її облігаціями, регульованими іноземним правом, у надії довести рівень участі до 100%.

Успішний обмін паперів дозволить Греції уникнути неконтрольованого дефолту, який планується на 20 березня 2012 року — день, коли настає термін виплат за облігаціями на 14,5 млрд євро.

Загальне фінансування Греції за лінією цієї угоди має скласти близько 170 млрд євро до 2015 року, і ще близько 100 млрд списуються з боргу перед приватними кредиторами у рамках реструктуризації.

Дзеркало тижня

28.03.2012. Через нелегалів Грецію виганяють із Шенгенської зони

Через неконтрольований потік нелегальних мігрантів, Греції доведеться вийти з Шенгенської зони. Євросоюз дав час до червня, щоб навести лад у цій сфері.

Греція може вийти з Шенгенської зони, оскільки влада країни не в змозі забезпечити контроль за нелегальними мігрантами на кордоні з Туреччиною. Про це заявив міністр цивільного захисту Міхаліс Крісохідіс.

«Греції доведеться вийти з Шенгенської угоди, якщо вона не вживатиме адекватних заходів для боротьби з незаконною міграцією», зазначив він.

Разом з тим, вихід Греції із Шенгену може бути дуже вигідний українцям і росіянам.

Раніше Афіни заявляли про свій намір спростити візовий режим для туристів з України та Росії, але зауважували, що зв'язані правилами Шенгену. Грецію вже давно критикують в ЄС за нездатність навести лад на своєму кордоні з Туреччиною, через яку щорічно до Європи потрапляють близько 130 тисяч нелегалів з мусульманських країн.

На спеціальному засіданні, присвяченому цій проблемі, голови урядів Німеччини, Нідерландів, Австрії чітко дали Афінам зрозуміти, що терпіння Євросоюзу урвалося.

«Наші кордони відкриті як двері старого сараю», — зазначила глава МВС Австрії Йоханна Міклі-Ляйтнер.

ЄС виділив Греції допомогу у розмірі 250 млн євро на реалізацію програми із захисту кордону. Втім, грецька влада зараз більше зайнята внутрішньою політикою. У травні у Греції пройнуть дострокові парламентські вибори і вся увага зараз зосереджена на них.

Раніше повідомлялося, що Франція теж може тимчасово вийти з Шенгену через наплив біженців з Тунісу і Лівії.

Deutsche Welle

29.03.2012. Пристрасті довкола «рятівної парасольки» для євро

Фонд порятунку євро має збільшитися після того, як Німеччина припинила цьому опиратися. Наскільки? Це європейські міністри фінансів вирішуватимуть у п'ятницю.

Єврокомісар з валютних питань Оллі Рен вважає, що європейський рятівний фонд має становити 940 000 000 000 євро. «Це має нам допомогти подолати сумніви щодо нашої волі подолати кризу», - сказав напередодні єврокомісар. Водночас з Берліна надійшов інший сигнал: 700 мільярдів євро має вистачити. Канцлер Німеччини Ангела Меркель виступає за комбінування теперішнього тимчасового фонду EFSF з новим постійним фондом ESM від літа. Раніше упродовж тривалого часу і канцлер ФРН, і німецький міністр фінансів Вольфганг Шойбле відхиляли ідею збільшення обсягу рятівного фонду. Однак тепер вже всі міністри фінансів країн євросони погоджуються, що фінансовим ринкам потрібен чіткий сигнал.

Чи вистачить на Іспанію та Італію?

Якою зрештою має бути сума? На це запитання не так просто дати відповідь, вважає Гунтрам Вольфф з брюссельського центру «Bruegel». Фінансовий експерт зауважив, в інтерв'ю DW, що головне завдання міністрів фінансів – одержати довіру. Обсяг рятівного фонду залежить насамперед від того, «які проблеми ця рятівна парасолька має владнати. Нині йдеться насамперед про сигнал для міжнародних інвесторів, що порятунок євро – це серйозно», - зазначив аналітик. Утім існують сумніви, чи взагалі залишатиметься ця конструкція адекватною, якщо доведеться рятувати ще й Іспанію та Італію. «Дедалі більше людей сумніваються у цьому», - каже Вольфф. Як відомо, державний борг Італії становить нині близько 1,8 трильйона євро.

Американський міністр фінансів Тімоті Гейтнер вимагає від європейських міністрів фінансів більшого. Американський рецепт полягає в тому, щоб надавати кризовим країнам необмежену суму грошей. Однак на це європейці поки що не погоджуються. І правильно, вважає Гунтрам Вольфф. Адже за умов необмеженої фінансової підтримки у країн, що тонуть в боргах, зникне стимул здійснювати непопулярні реформи та заощаджувати. «Потрібно і в Іспанії, і в Італії проводити структурні реформи, аби цим двом країнам краще вдалося з їхньою економічною структурою вижити в валютному союзі», - каже фінансовий експерт. Тому, переконаний Вольфф, європейським міністрам фінансів весь час доводиться балансувати між надійними обіцянками порятунку і політичним тиском на кандидатів у банкрути.

Питання психології

Рятівний фонд багато в чому пов'язаний з психологією, вважає генеральний секретар Організації економічної співпраці та розвитку Анхель Гурріа. Він вже протягом року вимагає рятівний фонд. Розрахований на трильйон євро, аби справити сильне враження і на чутливі ринки, і на інвесторів. Свій рецепт він оприлюднив у Брюсселі під час переговорів з єврокомісаром з валютних питань Олі Реном: «Якщо маєш справу з ринками, то потрібно діяти рішуче. Якщо ринок очікує 50, вимагаючи 70, то дай йому 100. Тоді ринок не сумніватиметься, що у тебе є воля та можливість». Чим більша «рятівна парасолька, тим менш ймовірно, що вона взагалі знадобиться», вважає Гурріа.

Схваленням злиття рятівних фондів EFSF і ESM Німеччина прокладає шлях до додаткового джерела коштів. Міжнародний валютний фонд у Вашингтоні та група 20 найважливіших індустріальних країн погоджуються на додаткову допомогу для Європи лише, якщо ЄС сам матиме достатньо грошей.

Дзеркало тижня

30.03.2012. Греція просить черговий пакет допомоги від ЄС

Греції може знадобитися третій пакет міжнародної допомоги. Уряд країни має намір зробити все можливе, щоб уникнути цього.

Греції може знадобитися третій пакет допомоги від Євросоюзу і МВФ. Про це прем'єр-міністр країни Лукас Пападемос заявив в інтерв'ю італійському виданню Il Sole 24 ORE.

За словами Пападімоса, Греція зробить все можливе, щоб уникнути такого сценарію, однак, як зазначив прем'єр, «виключати ймовірність того, що певна фінансова підтримка знадобиться, не можна».

Скільки грошей може знадобитися Греції, Пападемос не повідомив. За його словами, передбачати ринкові умови і економічні тенденції в даний час складно. Пападемос зазначив, що Греція збирається додатково до плану економії знизити у 2013-2014 роках витрати ще на 12 мільярдів євро.

У цьому місяці країни-члени єврозони схвалили виділення Греції другого пакету допомоги обсягом в 130 мільярдів євро. Крім того, Греція отримала кредит від МВФ в обсязі 28 мільярдів євро. Перший пакет фінансової допомоги Греція отримала в 2010 році.

Лукас Пападімос очолив тимчасовий коаліційний уряд Греції в минулому році. На кінець квітня в країні заплановані дострокові парламентські вибори.

УКРАЇНА – НАТО**АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ****Сеульський саміт як частина багатопозиційної гри**

В умовах дефрагментації геополітичних сфер впливу, США намагаються долучити до власної стратегічної гри якомога більшу кількість акторів міжнародної сцени, часто-густо «невимушено змушуючи» їх грати за власними правилами. По суті, типовим прикладом розгортання подібного сценарію є проведення багатосторонніх зустрічей на вищому рівні, організовуваних у тій чи іншій сфері, черговим підтвердженням чому став Саміт із питань ядерної безпеки, що пройшов у Сеулі 26-27 березня.

Обидві конференції високого рівня, на яких традиційно були присутні високопоставлені та впливові політичні, інтелектуальні та бізнесові лідери з Північної Америки та Європи, послужили гарним майданчиком для проведення двосторонніх неформальних зустрічей їхніх учасників, котрі, по суті, й стали основою ведення ключових переговорів.

Президент України В. Янукович приїхав на Сеульський саміт із солідним багажем виконаних зобов'язань в галузі зміцнення ядерної безпеки. 22 березня 2012 року Україна вивезла до РФ за сприяння США та МАГАТЕ останню партію високозбагачених ядерних матеріалів із Харківського фізико-технічного інституту, створивши суттєві передумови для гарантування глобальної фізичної ядерної безпеки. Відповідно, значна увага в Україні тепер приділятиметься створенню унікальної ядерної установки – джерела нейтронів для проведення досліджень у ядерній енергетиці та медицині. Як наслідок, на тлі результативності виконання зобов'язань Віктору Януковичу вдалося заручитися з боку американського президента своєрідним «дружнім нейтралітетом», котрий має вберегти Україну від демократично-прагматичних утисків Вашингтона. Однак, як свідчить офіційна інформація Білого дому, Б. Обама, все ж, висловив стурбованість щодо переслідувань лідерів опозиції в Україні.

Висловлюючи у своїх виступах підтримку МАГАТЕ у координації міжнародних зусиль із підвищення рівня фізичної ядерної безпеки у світі, Віктор Янукович подякував міжнародним партнерам за підтримку, яку Україна отримала в подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи. 26 квітня 2012 року Україна планує розпочати будівництво нового конфайнменту над аварійним блоком Чорнобильської атомної станції. За останніми підрахунками, на зведення захисного ковпака знадобиться 935 млн. євро. Хоча ще рік тому влада називала значно меншу суму – близько 740 млн. євро, – значну частину якої (550 млн. євро) Київ уже отримав після проведення спеціалізованої донорської конференції у квітні 2011 року.

Дана «невизначеність», мабуть, і стала причиною того, що під час неформальних зустрічей Віктора Януковича із Главою КНР Ху Цзіньтао, президентом Республіки Індонезія Сусіло Бамбангом Юдхойоно, корейським лідером Лі Мйон Баком та Генеральним секретарем ООН Пан Гі Муном жодних домовленостей не було досягнуто. Сторони розійшлися, обмінявшись протокольними компліментарними формулами. І навіть на переговорах з головою ради директорів компанії «Hyundai» Чонг Монг-Ху та генеральним директором компанії «Samsung Electronics» Джисангом Чоєм, жодних гарантій про інвестиції цих компаній в українську економіку не було надано.

Поряд з головною темою зміцнення ядерної безпеки, чому власне і був присвячений Сеульський саміт, лідери РФ та США зачепили питання європейської ПРО. Остання розмова американського лідера з президентом Росії Дмитром Медведевим «при ввімкненому мікрофоні», під час якої Обама попросив Москву про своєрідну «відстрочку» в переговорах щодо ПРО до завершення у США президентських виборів, похитнула позицію американського президента в очах його виборців і, що особливо важливо, політичних опонентів. Адже, за словами американського

президента, після виборів він «стане гнучкішим» і матиме «ширший простір для маневру» в обговоренні питань протиракетної оборони в Європі.

Така заява просто не могла не стривожити конкурентів Барака Обама на майбутніх виборах, котрі наразі забажали пояснень та піддали ще більшому сумніву можливу перемогу нинішнього президента восени 2012 року. Тим більше, не зрозуміло, чи допоможе пропонувана «гнучкість» Обама у російсько-американських відносинах, коли у травні поточного року президентське крісло в Росії знову займе Володимир Путін, котрий уже зараз говорить про продовження переговорів лише після проведення чергового Саміту НАТО в Чикаго у травні 2012 року. По-перше, Путін – досить жорсткий політик, котрий чітко відстоює інтереси РФ, не зважаючи ні на принципи демократії, ні на міжнародне право. По-друге, продовження переговорів (особливо у контексті розширення ПРО на територію Азії та Близького Сходу) досить вдало прив'язується до майбутнього Саміту. Адже відомо, що саме на ньому буде зроблено «сильну заяву» з оцінкою ролі Грузії в партнерських відносинах з НАТО, що ще раз підтвердить позицію Альянсу щодо визнання територіальної цілісності Грузії в міжнародно затверджених межах (включаючи території Абхазії і Південній Осетії). Відповідно, маємо чергову порцію тиску і на нашу державу, котра також має нарешті визначитися, сформувавши за закликом НАТО «свою позицію стосовно розгортання системи ПРО в Європі».

Тож, по суті, офіційний Київ у котре зіткнеться з вимогою геополітичного визначення власної позиції і вже не такого віддаленого втілення її на практиці. Наразі вітчизняні високопосадовці мають остаточно вирішити власну приналежність до котрогось із «таборів», особливо, що стосується питання майбутньої ЄвроПРО. І результати зазначених багатосторонніх зібрань, швидше, свідчать про те, що Україна може стати заручницею у багатопозиційній грі Заходу й РФ. І відхилення у котрійсь бік неминуче призведе до погіршення відносин із протилежною стороною. А вибрати, все ж, доведеться. І вже дуже скоро.

ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ

Мій вибір НАТО

23.03.2012. Франція категорично проти України в НАТО

Франція не підтримує прагнення колишніх Радянських республік Грузії і України стати членами НАТО. Про це прем'єр-міністр Франції Франсуа Філон заявив у вівторок.

«Франція не дасть зелене світло Україні і Грузії на їх шляху в НАТО», - заявив Філон.

За його словами, «у Франції своя думка щодо даного питання, яка відрізняється від Сполучених Штатів».

На цьому тижні лідери НАТО зберуться на саміті в Румунії, де Грузія і Україна сподіваються приєднатися до Плану дій щодо членства в Альянсі.

Перед зустріччю на вищому рівні президент Джордж Буш прибув до України в понеділок увечері. Супроводжуючі його чиновники настроєні оптимістично і вважають, що Альянс може надати ПДЧ двом країнам на майбутньому саміті.

«Ми думаємо для Грузії і України дуже, дуже важливо, що ми вітаємо їх прагнення бути членами НАТО, і що ми активно допомагаємо їм рухатися в даному напрямі», - заявив радник Білого дому з національної безпеки Стівен Хедлі.

«І президент ясно дав зрозуміти, що кращий спосіб для цього, як ми думаємо, буде надання ПДЧ в Бухаресті, це те, чого президент активно добивається», - говорить Хедлі.

Проте, думки французьких посадових осіб залишаються незмінними щодо питання України і Грузії через жорстку російську незгоду відносно вступу цих країн в НАТО.

«Ми проти вступу Грузії і України, тому що ми думаємо, що це неправильна відповідь на рівновагу сил у Європі, а також між Європою і Росією. Ми хочемо провести діалог щодо даного питання з Росією», - сказав Філон.

Micro News

27.03.2012. Україна поглиблює співпрацю з НАТО

Україна і союз НАТО проведуть 18-20 квітня семінар і командно-штабні навчання на рівні стратегічного планування, спрямовані на організацію безпеки під час Євро-2012 повідомив глава місії України при НАТО Ігор Долгов.

Заходи пройдуть в кризовому центрі на базі стадіону «Олімпійський» в Києві, сказав він в Брюсселі Інтерфакс-України. З трьох днів заходів півтора дня буде присвячений теорії: буде проведено семінар, під час якого українським експертам розкажуть про світовий досвід у сфері міжвідомчої взаємодії, співробітництво з приватним і державним секторами. Другі півтора дня будуть присвячені практиці: будуть проведені командно-штабні навчання стратегічного рівня.

Мета навчань - розробити єдину стратегію взаємодії українських служб під час надзвичайної ситуації та зміцнити міжвідомчу координацію. Зараз НАТО розробляє сценарій надзвичайної ситуації, яка буде відпрацьовуватися в ході навчань, сказав Долгов.

Він навів і ряд інших галузей співробітництва Україна і НАТО. Зокрема, розповів глава місії України в НАТО, сторони починають реалізацію другої фази проекту знищення надлишкового озброєння - боєприпасів, малої та легкої стрілецької зброї. Вона триватиме кілька років, оскільки мова йде про сотні тисяч одиниць зброї чи три мільйони протипіхотних мін. Для реалізації цієї мети будуть виділені кошти трастового фонду НАТО та уряду України. Раніше в рамках реалізації першого етапу було ліквідовано 400 000 одиниць стрілецької зброї, 15 000 тонн боєприпасів.

Крім того, додав Долгов, Україна і НАТО завершують підготовку угоди, реалізація якої буде спрямована на ліквідацію місць радіоактивних відходів на колишніх військових базах часів Радянського Союзу. Зараз робота над документом, який має технічний характер, наближається до кінця і завершиться в найближчий місяць, сказав він.

Разом з тим сьогодні ж генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен заявив, що Північноатлантичний союз запросить президента Віктора Януковича взяти участь у саміті НАТО в Чикаго як представник країни, яка входить до Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані під командуванням НАТО. Як сказав Расмуссен в ході відеомосту Брюссель - Москва, Януковича запросять саме для обговорення ситуації в Афганістані.

Генсек зазначив, що між НАТО і України є «чудова співпраця» в рамках Комісії Україна - НАТО при тому, що Північноатлантичний союз поважає нинішній курс Україну на позаблокову політику.

IA REX

27.03.2012. НАТО розраховує розраховує розвивати співробітництво з Україною в найближчі роки.

Україна заявила про те, що готова співпрацювати з НАТО. Про це заявив генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен 26 березня в Брюсселі в ході відеомосту Москва-Брюссель, відповідаючи на запитання кореспондента IA REX щодо співпраці Північноатлантичного альянсу та Україною.

«Між нами розвивається прекрасне співробітництво. Ми поважаємо той факт, що Україна заявила про свою політику неприєднання. Комісія НАТО - Україна - це рамки нашої співпраці. Україна заявила про свою готовність продовжувати співпрацю з НАТО », - зазначив Расмуссен.

Він також підкреслив той факт, що Віктор Янукович отримав запрошення брати участь в саміті НАТО в травні в Чикаго: «Я думаю, що наше співробітництво буде продовжувати розвиватися в найближчі роки. Український президент отримав запрошення взяти участь в саміті в Чикаго ».

На питання кореспондента IA REX щодо побоювань з боку багатьох політологів того, що перевалочний пункт НАТО в Ульяновську може стати загрозою для Росії, генсек зазначив, що у Північноатлантичного альянсу немає намірів відкривати військові бази в Росії: «НАТО не є загрозою для Росії жодним чином. У нас укладено транзитну угоду, ми її високо цінуємо, і від неї виграють наші операції в Афганістані. Ми користуємося цією угодою для транспорту нелітальних товарів - це не зброя, ми не займаємося перевезенням військ, у нас немає наміру відкривати бази на території РФ ».

Як раніше повідомляло IA REX, генсек НАТО Андерс Фог Расмуссен заявив про те, що «двері НАТО відкриті для європейських країн», які бажають вступити до Північноатлантичного альянсу. «У нас склалося прекрасне співробітництво з Грузією в рамках спеціальної комісії НАТО-Грузія. Було прийнято рішення про те, що Грузія в майбутньому стане членом НАТО при виконанні необхідних умов. Грузія поки не виконала цих умов, але вона рухається вперед, і це відбивається в спільній роботі в рамках комісії НАТО-Грузія. Дозвольте підкреслити, що двері НАТО залишаються відкритими для європейських країн, які хочуть стати членами НАТО. Кожна суверенна держава сама може вирішувати питання про членство в НАТО », - зазначив генсек.

НАТО У ФОКУСІ ТИЖНЯ

Мій вибір НАТО

23.03.2012. Система ПРО у Польщі – вже 2018 року

Як запевняє міністр національної оборони Польщі Томаш Семоняк, відсутність порозуміння Росії й НАТО у справі системи протиракетної оборони не повинна вплинути на темпи розгортання ПРО.

Відсутність порозуміння Росії й НАТО у справі системи протиракетної оборони не повинна вплинути на темпи розгортання ПРО, – переконує міністр національної оборони Польщі Томаш Семоняк. Політик підтвердив, що будова системи ПРО почнеться згідно з планом.

Частина системи на півдні Європи має досягти своєї операційної готовності у травні. У Румунії протиракетні системи з'являться у 2015 році, у Польщі – 2018 року.

Цей перший крок підтверджено – це травень. Частина протиракетних систем матиме технічну готовність, тобто обладнання вже зможе працювати, – сказав Томаш Семоняк.

Про систему ПРО буде мова на найближчому саміті НАТО, який відбудеться у травні в Чикаго. Під час зустрічі не буде запланованого раніше засідання Ради НАТО – Росія – повідомив генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен.

Росія не погоджується на розгортання системи ПРО на території Європи. Як каже Москва, система становитиме для неї загрозу.

[PanARMENIAN.Net](#)

26.03.2012. Ахмадінежад: НАТО і США підбираються до Індії, Росії та Китаю

Іноземні війська повинні покинути Афганістан у найкоротші терміни, що зіграє тільки на користь миру і стабільності цієї країни, заявив в понеділок в Душанбе президент Ірану Махмуд Ахмадінежад.

"Афганський народ піддається нападу в своїх будинках. Хіба проблема в самому афганському народі? Така ж ситуація в Пакистані, Палестині і в ряді африканських країн", - сказав Ахмадінежад, виступаючи на П'ятій регіональній конференції економічного співробітництва по Афганістану RECCA-V.

Проблеми Афганістану президент Ірану бачить в присутності в цій країні військ Північноатлантичного альянсу. "Вся проблема в НАТО і в політиці членів НАТО, які під виглядом боротьби з тероризмом увійшли в Афганістан і тепер з таким же гаслом оточують Індію, Росію і Китай", - підкреслив Ахмадінежад. "Така ситуація в світі збережеться до тих пір, поки НАТО буде вести саме таку неправильну політику. НАТО і США повинні змінити свою політику, оскільки минув той час, коли вони диктують свої умови миру", - заявив іранський лідер. На його думку, "історія не раз доводила, що така політика тільки на шкоду тим, хто її проводить, і вони будуть покарані".

Махмуд Ахмадінежад запропонував країнам НАТО покинути Афганістан. "Афганці в змозі самі управляти своєю державою. НАТО має залишити Афганістан у найкоротші терміни", - сказав Ахмадінежад, передає "Інтерфакс".

[Georgia Times](#)

27.03.2012. Расмуссен: Грузія не готова вступити в НАТО

Генсек НАТО Андерс Фог Расмуссен заявив, що Грузія ще не може вступити в Північноатлантичний альянс, оскільки "поки не виконала умови, необхідні для вступу", передає РІА Новості.

"Двері НАТО залишаються відкритими для європейських країн, які хотіли б стати її членами, якщо вони будуть відповідати певним критеріям. Кожна суверенна держава сама має право вирішувати питання про членство в НАТО, це основоположне право всіх суверенних країн приймати рішення про те, в які альянси вони хотіли б вступати", - сказав Расмуссен в ході відеоконференції "Москва-Брюссель".

"Але Грузія просувається вперед у цій справі, і це просування вперед відображається у спільній роботі в рамках комісії НАТО-Грузія. Зараз було б передчасно вказувати якийсь графік у тому, що стосується майбутнього вступу Грузії в НАТО", - додав він.

21 лютого генеральний секретар Організації договору колективної безпеки (ОДКБ) Микола Бордюжа заявив, що приєднання Грузії до Північноатлантичного альянсу не допоможе поліпшити ситуацію з безпекою в регіоні.

"Абсолютно неправильний напрямок - спроба залучення деяких держав пострадянського простору в НАТО. Я не думаю, що це додасть стабільності і безпеки в регіоні", - сказав Бордюжа.

"Я вважаю, механічне розширення НАТО - це абсолютно не той шлях, яким потрібно йти", - додав він.

Генсек ОДКБ також відзначив, що розмови про можливе приєднання до НАТО Грузії ведуться вже кілька років, і додав, що такі розмови велися і щодо України.

[Свроатлантична Україна](#)

27.03.2012. Генсек НАТО: Альянс не планує відкривати базу в Росії

Генеральний Секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен заявив, що у Північноатлантичного Альянсу немає намірів відкривати базу на території РФ.

"Ми не займаємося перекиданням військ через вашу територію, у нас немає намірів відкривати базу на території Російської Федерації, існує практична угода, що дозволяє нам переправляти не смертоносні вантажі", - сказав Расмуссен у понеділок, 26 березня.

США сподіваються на успішне обговорення питання про створення в Ульяновську перевалочного пункту НАТО. За даними ЗМІ, Москва готова підписати з Альянсом договір про мультимодальний зворотний транзит вантажів з Афганістану, який буде поєднувати повітряне й наземне перекидання вантажів.

Згідно з цією схемою, вантажі повинні доставлятися повітряним шляхом з Афганістану в РФ, минаючи Узбекистан, при цьому в Росії мають формуватися поїзди для подальшої відправки вантажів у країни НАТО. Перевалочним пунктом розглядався аеродром в Ульяновську.

У МЗС РФ зазначали, що Росія отримає матеріальну компенсацію в обмін на створення перевалочного пункту НАТО в Ульяновській області. У відомстві також вказували, що співпраця РФ із НАТО щодо транзиту нелетальних вантажів через російську територію з Афганістану і до Афганістану здійснюється тому, що Москва вважає важливими завдання, які там вирішують міжнародні сили сприяння безпеці.

У той же час російські комуністи та інші ліві активісти виступають проти будівництва пункту НАТО в Ульяновську.

Дзеркало тижня

03.04.2012. НАТО хоче бачити Грузію членом альянсу

Генсек Північноатлантичного Альянсу вважає Грузію зразковим партнером НАТО і підтримує країну в її прагненні вступити в об'єднання.

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен назвав Грузію зразковим партнером альянсу і обіцяв, що на чиказькому саміті альянсу, який пройде у травні буде зроблено «сильну заяву» з оцінкою ролі Грузії у партнерських відносинах з НАТО.

Про це він заявив у вівторок, 3 квітня, на спільній прес-конференції у Брюсселі з президентом Грузії Михайлом Саакашвілі.

Расмуссен також зазначив, що НАТО поділяє очікування Грузії на вступ до альянсу і підтверджує оприлюднену у 2008 році позицію, що Грузія стане членом НАТО, виконавши низку умов. «Ми маємо намір твердо дотримуватися цього рішення», — заявив генсек альянсу, не назвавши при цьому термінів, коли це могло б статися.

Віце-прем'єр Грузії: Якби не Росія, ми вже давно були б у НАТО

Генсек НАТО також заявив, що альянс визнає територіальну цілісність Грузії у міжнародно визнаних межах і не визнає результатів нещодавніх виборів в Абхазії і Південній Осетії.

Нагадаємо, у серпні 2008 року між Грузією і Росією відбувся військовий конфлікт, у результаті якого Абхазія і Південна Осетія (територіальні частини Грузії) в односторонньому порядку оголосили про незалежність і вихід зі складу країни. Після війни з Грузією Росія визнала Абхазію і Південну Осетію незалежними державами. Прикладу Москви послідували тільки Нікарагуа, Венесуела і Науру.

У липні 2010 року держсекретар США Гілларі Клінтон заявила, що територія Грузії окупована Росією, а США ніколи з цим не погодяться і «будуть домагатися деокупації Грузії». Клінтон також зазначила, що США підтримують прагнення Грузії стати членом Північноатлантичного альянсу. «Ми підтримуємо реформи у Грузії у військовій сфері, які наближають її до стандартів НАТО», — сказала вона.

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Межа політики балансування

Зміна влади в Росії чи, швидше, повернення «до президентського керма» претензійного нового/старого авторитарного Володимира Путіна все гостріше ставить перед українськими чиновниками питання визначення зовнішньополітичної орієнтації нашої держави і виведення її нарешті із «сірої» буферної зони балансування на межі чийхось інтересів. Тим більше, що парафування Угоди про асоціацію з ЄС (хоча й формально) ставить офіційний Київ на крок ближче до Європи, а аж ніяк не до РФ. Відповідно, участь Президента України Віктора Януковича в засіданні Міждержавної Ради ЄврАзЕС/Вищої Євразійської економічної ради 19 березня 2012 року стала такою собі «пробною кулею» на шляху «перезавантаження» відносин із РФ на чолі з «новим» лідером.

По суті, формат ЄврАзЕС став відкриттям геополітичних устремлень РФ на пострадянському просторі у новому форматі. Тому всі питання, котрі намагався поставити Віктор Янукович у Ново-Огарьово перед Путіним (як-то ціна на російський газ чи торгівля продукцією сільськогосподарського сектора), виявилися другорядними на фоні «залізної хватки» його російських колег у питанні остаточного визначення майбутнього ЄврАзЕС.

Так, пропозиція української делегації щодо формули співробітництва «3+1» з Митним союзом під час Саміту не отримала серйозного публічного обговорення. Натомість, все ще чинний президент Росії Дмитро Медведєв заявив, що країни, які не вступили в Митний союз, «матимуть проблеми», адже ринки учасниць об'єднання будуть захищені.

Як відомо, 29-30 березня в Києві проходило засідання робочої групи експертів України і МС, основним питанням порядку денного якого було узгодження технічних регламентів. За підсумками зустрічі, сторони домовилися визначити умови, за яких стане можливим приєднання України до технічних регламентів МС, а також разом виробити алгоритм застосування технічного регулювання Митного союзу щодо взаємних поставок продукції.

До речі, російські посадовці наразі наголошують, що при формуванні системи технічного регулювання Митного союзу було вибрано європейську модель, а технічні регламенти МС вже гармонізовано з європейськими директивами з безпеки продукції. Тому застосування системи технічного регулювання МС може дати можливість не тільки усунути технічні бар'єри у взаємній торгівлі з Україною і державами-членами МС, а й, нібито, істотно спростити гармонізацію з Європейським Союзом. Тобто, вже було зроблено такий собі маневр у бік «європеїзації» МС, аби довести Україні його відповідність євростандартам і її інтересам. Адже наша держава усе ще наголошує на пріоритетності підписання Угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі саме з Європейським Союзом. При цьому очевидно, що регламентувати постачання товарів у межах двох абсолютно відмінних ЗВТ Україна не може ані юридично, ані практично.

Тож, по суті, вибір перед Україною все ще залишається. Але ж на етапі «неповного парафування» Угоди про асоціацію (без візування її частини щодо ЗВТ) такі кроки є, щонайменше, просто небезпечними: у разі пріоритетності МС, Київ ніколи не отримає повного тексту домовленостей з ЄС. Та й взагалі, шлях до Європи для України буде закрито.

Цікаво, чи думає українська влада про це, заявляючи, що для вступу до МС і подальшого приєднання до ЄврАзЕС (якщо це зачіпатиме суверенітет країни) навіть можна буде внести певні поправки до Основного Закону? Адже ЄврАзЕС, як це бачиться сьогодні, – лише проміжна ланка створення так званого «Євразійського союзу» – конфедеративного утворення пострадянських режимів підконтрольних Кремлю з єдиним політичним, економічним, військовим, гуманітарним та мовно-культурним російським простором, тобто новою формою російської держави. І президент

Медведев уже проанонсував, що угода про Євразійський союз буде готова до 1 січня 2015 року. Тож ЄвразЕС ще проіснує від сили роки три, а потім перетвориться на оновлений СРСР зразка ХХІ століття. Цікаво, чи потрібно це Україні, котра так довго йшла до своєї незалежності й виборювала право на існування власної нації?

Однак, допоки в країні навіть керівництво не визначиться, що ж цій нації потрібно, єдиного консолідованого суспільства в Україні просто не може бути створено, особливо на фоні постійних спекуляцій тематикою спільної з Росією історії, мови та релігії. Відповідно, суть навіть не у ЄвразЕС як організації. Адже саме її існування аргументи фіктивне. Продумана стратегія Володимира Путіна вже давно не є нонсенсом, та й сам він уже давно не приховує амбітних планів РФ поширити власне імперське начало на прилеглі території, відновивши колись могутню й неподільну «Великоросію».

Відповідно, потенційне залучення України до ЄвразЕС є наразі лише лакмусовим папірцем у її відносинах із ЄС та в остаточному визначенні її зовнішньополітичної орієнтації. Адже допоки Київ рухається в європейському напрямі, говорити про безвідмовне долучення його до процесів на пострадянському просторі не можна з повною впевненістю. Тож Путін уже дає зрозуміти, що «поблажок» нікому не даватимуть: і це зараз добре видно у випадку цінової політики на газ, у випадку із сирною продукцією вітчизняних виробників у Росії чи у питанні російської мови як другої (читай першої і єдиної) державної в Україні. Тим більше, що такою «тісною співпрацею» можна лише зайвий раз довести Євросоюзу, що Україна – проросійськи налаштована держава, а її устремління до Союзу – лише фіктивний геополітичний маневр. Однак, постійно балансувати між Росією і Заходом Києву не вдасться: зрештою, котрась зі сторін відмовиться від такої співпраці. І потрібно дуже постаратися, аби представники ЄС стійко «витримали» вагання Києва, не відвернувшись від нього ще до завершення процедури підписання Угоди про асоціацію.

ПАРЛАМЕНТ

ВВС Україна

21.03.2012. Рада в першому читанні схвалила "часткове" виконання резолюції ПАРЄ

Опозиція неодноразово виносила питання про декриміналізацію "статті Тимошенко" на голосування, але марно.

Верховна Рада ухвалила у першому читанні постанову про виконання резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи, однак без ключових вимог.

За проект постанови депутата від Партії регіонів Івана Попеску проголосувало 270 депутатів.

Водночас парламент відмовився прийняти в першому читанні альтернативний проект опозиції, яким пропонувалося закликати президента Віктора Януковича сприяти звільненню та участі у виборах Ради колишніх посадовців.

Ухвалений законопроект містить рекомендацію комітету Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності прискорити підготовку проекту Кримінально-процесуального кодексу і невідкладно подати його на розгляд парламенту в другому читанні.

Планом також передбачено доручити Міністерству юстиції проаналізувати досвід країн-учасниць Ради Європи з розмежування політичної та кримінальної відповідальності.

Також Мін'юст має переглянути застосування виборчих бар'єрів і участі виборчих блоків у парламентських виборах, державне фінансування політичних партій, участь у виборах раніше засуджених осіб і прийняття єдиного виборчого кодексу.

У законопроекті також містяться рекомендації Центральній виборчій комісії щодо організації парламентських виборів у жовтні.

Втім, у документі відсутні пункти про ключові вимоги ПАРЄ, зокрема декриміналізацію статей Кримінального кодексу, за якими засуджена екс-прем'єр Юлія Тимошенко і екс-глава МВС Юрій Луценко, а також про надання їм можливості брати участь в наступних парламентських виборах.

"Перемога здорового глузду"

26 січня ПАРЄ прийняла резолюцію "Функціонування демократичних інституцій в Україні", у якій, серед іншого, рекомендувала Україні зняти обвинувачення в перевищенні влади і зловживанні владою з колишніх вищих чиновників.

"Асамблея просить президента розглянути всі можливі доступні йому законодавчі засоби, щоб звільнити колишніх членів уряду і дозволити їм взяти участь в майбутніх парламентських виборах", - йдеться в резолюції.

У документі ПАРЕ йдеться про готовність застосувати санкції до України у разі, якщо не будуть дотримані відповідні рекомендації асамблеї.

Своєю чергою Міністерство закордонних справ України назвало резолюцію ПАРЕ "перемогою збалансованих оцінок і здорового глузду над черговими спробами перенести внутрішньополітичну боротьбу на європейський майданчик".

МЗС погодилося, що резолюція містить критичні зауваження, але припускає, що вони "в цілому спрямовані на заохочення України до проведення правових та політичних реформ".

Клопотання про помилування

Творча і наукова інтелігенція України 21 березня оприлюднила листа до президента Віктора Януковича про "невідкладне помилування" экс-прем'єра Юлії Тимошенко.

"Ми, українські письменники, науковці, митці та журналісти глибоко стурбовані вибухонебезпечною суспільно-політичною ситуацією в Україні, яка склалася внаслідок ухвалення Печерським районним судом та Апеляційним судом несправедливого та провокаційного вироку у справі лідера опозиції Юлії Тимошенко", - зачитував листа лауреат Шевченківської премії Дмитро Павличко.

За словами підписантів, для цього Віктору Януковичу необхідно лише змінити положення про порядок здійснення помилування та закріпити право клопотати про помилування не лише засудженій людині, але й її родичам та іншим громадянам.

Автори листа переконані, що президенту "слід піднятися вище особистих образ" і зупинити країну від подальшого "сповзання у хаос політичної вендети".

Лист підписали понад 100 письменників, вчених, митців, священників УПЦ КП та УГКЦ.

Сайт Верховної Ради України

27.03.2012. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у вівторок зустрівся з Головою Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Валентиною Матвієнко.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у вівторок зустрівся з Головою Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Валентиною Матвієнко.

Зустріч відбулася у місті Алмати у рамках офіційного візиту В.Литвина до Республіки Казахстан з метою участі в урочистому ювілейному засіданні Ради Міжпарламентської Асамблеї держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав.

В.Литвин підкреслив високу активність Постійної делегації Верховної Ради України в МПА СНД у діяльності Асамблеї, а також у складі місії спостерігачів за виборами від МПА. Він також зазначив, що український парламент бере активну участь у розробці модельного законодавства МПА СНД.

Говорячи про українсько-російські взаємини, В.Литвин наголосив на високій динаміці візитів на вищому рівні і зазначив, що офіційний візит Голови Ради Федерації надав значного імпульсу розвитку міжпарламентської складової двосторонньої співпраці.

Керівник українського парламенту також висловив задоволення підсумками офіційного візиту до України Голови Державної Думи Сергія Нарішкіна, зокрема, підписанням спільної заяви про підвищення рівня головування у Міжпарламентській комісії зі співпраці Верховної Ради України і Федеральних Зборів Російської Федерації до рівня голів парламентів.

На думку В.Литвина, необхідно вивчити можливість залучення парламентаріїв до роботи структурних підрозділів Українсько-Російської міждержавної комісії, а також створити умови для ефективного міжпарламентського співробітництва на рівні профільних комітетів і груп дружби.

Голова Верховної Ради запросив сенаторів Ради Федерації взяти участь у якості спостерігачів і за парламентськими виборами в Україні 28 жовтня ц.р. Він також запропонував, щоб російські колеги увійшли до складу місії міжнародного спостереження від ПАРЕ, ПА ОБСЄ, МПА СНД, ПАЧЕС.

В.Литвин зазначив, що український парламент надає великої уваги законодавчому супроводженню українсько-російських взаємин в усіх сферах, наголосивши на важливості подальшого розвитку торговельно-економічних відносин, врегулювання енергетичних проблем.

Щодо Митного союзу, Голова Верховної Ради наголосив, що Україна виходить з необхідності пошуку оптимальної моделі взаємодії з цією структурою, яка б враховувала національні інтереси як нашої держави, так і країн-членів Митного союзу.

В.Литвин також висловився за розвиток міжрегіональної і прикордонної українсько-російської співпраці і залучення до цього напрямку співробітництва парламентаріїв наших держав, а також за розширення взаємин у культурно-гуманітарній, науковій та освітній сферах.

[Сайт Верховної Ради України](#)

27.03.2012. Володимир Литвин: Україна має намір поєднувати активний розвиток співпраці з країнами-учасницями Співдружності Незалежних Держав з процесом досягнення стратегічних цілей європейської інтеграції

Володимир Литвин: Україна має намір поєднувати активний розвиток співпраці з країнами-учасницями Співдружності Незалежних Держав з процесом досягнення стратегічних цілей європейської інтеграції

Україна має намір поєднувати активний розвиток співпраці з країнами-учасницями Співдружності Незалежних Держав з процесом досягнення стратегічних цілей європейської інтеграції.

Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, виступаючи у вівторок у м. Алмати (Казахстан) під час ювілейного засідання Ради Міжпарламентської асамблеї держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав з нагоди 20-річчя МПА СНД.

Україна, підкреслив він, має намір активізувати свою участь у рамках Співдружності по всьому спектру питань. «Україна надає СНД підвищеної уваги і має намір органічно поєднувати активний розвиток співпраці з найближчими сусідами й історичними партнерами з процесом досягнення стратегічних цілей європейської інтеграції», - заявив В.Литвин. Наша держава, за словами керівника парламенту, «уважно вивчає формування і розвиток більш глибоких форматів економічної інтеграції на теренах Співдружності». «Україна уважно досліджує нормативну базу Митного союзу і його практичний досвід. Також аналізує ініціативи й вже ухвалені рішення щодо трансформації Митного союзу і Єдиного економічного простору у Євразійський економічний союз», - сказав він.

Керівник парламенту у цьому контексті, зокрема, висловив сподівання, що Україна і країни-члени Митного союзу знайдуть «взаємоприйнятну модель співпраці», яка враховуватиме національні інтереси всіх сторін. «Ми виходимо з необхідності пошуку оптимальної моделі взаємодії з Митним союзом, яка б враховувала національні інтереси як нашої країни, так і країн-членів цієї структури», - підкреслив В.Литвин.

Серед головних пріоритетів подальшої співпраці Голова Верховної Ради назвав такі:

- завершення формування і забезпечення повномасштабного функціонування режиму вільної торгівлі на теренах Співдружності у відповідності до норм і правил СОТ;
- активізацію партнерства між країнами СНД у проектах експорту енергоносіїв;
- формування міждержавного інноваційного простору;
- створення мережі міждержавних транспортних коридорів на теренах Співдружності;
- проведення узгодженої агропромислової політики для ефективного реагування на дисбаланс продовольчих ринків і досягнення продовольчої безпеки кожної держави-учасниці СНД і Співдружності у цілому, а також для узгоджених дій на світових ринках;
- укріплення зв'язків в освітній, науковій, інформаційній і культурній галузях, у сферах масових комунікацій, охорони здоров'я, спорту, туризму і роботи з молоддю в інтересах збереження і розвитку загального гуманітарного простору і міжкультурного діалогу;
- формування спільного інформаційного простору, розширення міждержавного інформаційного обміну.

У сфері безпеки, зазначив В.Литвин, зростає актуальність удосконалення системи заходів у боротьбі з тероризмом і організованою міжнародною злочинністю.

У політичній сфері, за його словами, необхідно продовжувати розвивати політичний діалог, більш активно і предметно використовувати у взаємних інтересах узгоджені дії на міжнародних форумах з ключових питань світової політики, напрацьовувати спільні позиції у міжнародних організаціях.

«20 років МПА і МПА СНД - свідчення того, що ми вже маємо і спільну новітню історію. Наше завдання, наша історична відповідальність полягає у необхідності дати практичну відповідь: чи є у наших народів і країн спільне майбутнє і яким буде це майбутнє», - підсумував він.

[Сайт Верховної Ради України](#)

28.03.2012. Верховна Рада України працює над виконанням останньої резолюції ПАРЕ щодо функціонування демократичних інституцій в Україні - В.Литвин

Верховна Рада України працює над виконанням останньої резолюції ПАРЕ щодо функціонування демократичних інституцій в Україні.

На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у середу під час зустрічі зі співдоповідачами Моніторингового комітету Парламентської асамблеї Ради Європи Марієттою де Пурбе-Лундін та Маїліс Репс.

В.Литвин також підкреслив, що виконання зобов'язань, що їх взяла Україна при вступі до ради Європи, є спільною відповідальністю всіх гілок української влади, в тому числі й Верховної Ради України.

У цьому контексті керівник парламенту повідомив, що 21 березня ц.р. Верховна Рада України прийняла за основу проект постанови про План заходів щодо реалізації положень Висновку № 190 (1995) Парламентської асамблеї Ради Європи «Заявка України на вступ до Ради Європи» та Резолюції № 1862 (2012) ПАРЕ «Функціонування демократичних інституцій в Україні».

Своєю чергою, М.Репс зазначила, що з ухваленням парламентом у першому читанні проекту Кримінально-процесуального кодексу Україна зробила «серйозний поступ» до реформування судової системи. Разом з тим, вона наголосила на важливості подальшого реформування судово-правової сфери, зокрема, ухвалення законів про прокуратуру і адвокатуру.

М. де Пурбе-Лундін наголосила на важливості практичного застосування нового Кримінально-процесуального кодексу після його остаточного прийняття.

Співдоповідачі висловили занепокоєння з приводу відмови представників пенітенціарної системи України в організації їх зустрічі з Юлією Тимошенко.

Відповідаючи на запитання співдоповідачів, Голова Верховної Ради повідомив, що 10 квітня парламент приступить до розгляду Кримінально-процесуального кодексу у другому читанні.

За його словами, цей документ, який налічує майже 1400 сторінок, є надзвичайно складним, до нього внесено майже 4 тисячі поправок. Керівник парламенту також повідомив, що Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України, яке працювало над текстом законопроекту разом з представниками правоохоронних органів, Адміністрації Президента і Кабінету Міністрів, представило свої зауваження на 63 сторінках. При цьому він висловив думку, що врахування пропозицій Управління значно покращить якість законопроекту.

Розгляд проектів законів України «Про прокуратуру» та «Про адвокатуру», сказав В.Литвин, заплановано після прийняття нового Кримінально-процесуального кодексу України.

Голова Верховної Ради у цьому контексті повідомив, що для підготовки узгоджених пропозицій щодо реформування адвокатури з урахуванням загальноєвропейських міжнародних демократичних стандартів та забезпечення виконання зобов'язань України перед Радою Європи Розпорядженням Президента України утворено Робочу групу з питань реформування прокуратури та адвокатури.

При цьому В.Литвин наголосив на важливому значенні експертно-консультативної допомоги з боку Ради Європи, яка надається як Венеціанською комісією, так і в рамках Плану дій Ради Європи для України.

Говорячи про законодавче забезпечення розвитку інститутів громадянського суспільства, Голова Верховної Ради зазначив, що парламент ухвалив закон про громадські об'єднання.

Він також повідомив, що на доопрацюванні у Комітеті Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин нині перебуває проект Закону України про порядок організації і проведення мирних заходів, поданий Кабінетом Міністрів України. Цей документ, над яким працює робоча група, до складу якої увійшли і представники громадянського суспільства, готується на повторне друге читання.

Щодо закликів ПАРЕ до проведення широкомасштабної конституційної реформи, В.Литвин наголосив, що для внесення змін до Основного закону потрібні дві сесії.

Відповідаючи на запитання щодо виборчого закону, керівник парламенту зазначив, що його ухвалення голосами 366 парламентаріїв стало результатом компромісу. Враховуючи цю обставину, сказав В.Литвин, «моя позиція полягає у неприпустимості внесення до нього змін».

В.Литвин також зауважив, що формування всередині України та за її межами думки про недемократичність майбутніх парламентських виборів може призвести до погіршення ситуації під час виборчих перегонів, і закликав до об'єктивних оцінок ситуації в нашій країні. «Говорити про недемократичність виборів означає говорити про недовіру до 46 мільйонів людей», - сказав він.

Україна, сказав В.Литвин, зацікавлена у забезпеченні відкритого та демократичного характеру процесів підготовки і проведення чергових парламентських виборів відповідно до міжнародних стандартів. У цьому контексті Голова Верховної Ради повідомив, що він направив запрошення європейським і міжнародним інституціям максимально долучатися до спостереження за ходом парламентських виборів в Україні.

Керівник парламенту також повідомив, що він звернувся до Кабінету Міністрів України з проханням надіслати аутентичний текст рішення Європейського Суду з прав людини щодо лікування Ю.Тимошенко. При цьому він зазначив, що рішення Суду підлягає виконанню.

ВИКОНАВЧА ВЛАДА**Дзеркало тижня****21.03.2012. Грищенко сподівається умовити Росію припинити «сирну війну»**

Український МЗС поки не вичерпав мирних аргументів в «сирній війні», яку Росія веде проти України вже півтора місяці.

Україна вважає переговорний процес більш ефективним шляхом вирішення питань, пов'язаних з якістю продукції, що поставляється, ніж взаємні санкції, заявляє міністр закордонних справ Костянтин Грищенко.

«Завжди більш ефективно домовлятися», — сказав глава українського зовнішньополітичного відомства на брифінгу після третього засідання ради експортерів при МЗС України в середу в Києві.

Він додав, що в ситуації навколо постачань українського сиру до Росії «ще не вичерпані можливості переконати» російських колег у належній якості української продукції.

«Звичайно ж, можуть, відповідним чином, розглядатимуть різні варіанти, якщо ми не вирішимо це через партнерську дискусію, проте завжди, я вважаю, більш продуктивно домовлятися», — наголосив міністр, відповідаючи на запитання про можливість вжиття Україною заходів у відповідь на введення Росією ембарго на постачання українських сирів.

Нагадаємо, що Росія оголосила «сирну війну» на початку лютого, заборонивши імпорту сирів трьох українських виробників, а потім розширила цей список. До кінця лютого під заборону опинилася половина імпорту українського сиру до РФ.

Через півтора місяці Росія погодилася надіслати своїх інспекторів для перевірки українських сирних заводів. Їх візит може початися 26 березня.

Прес-служба Міністерства закордонних справ**23.03.2012. 23-24 березня Костянтин Грищенко візьме участь у Брюссельському форумі**

23-24 березня Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко здійснить робочий візит до Брюсселя для участі у Брюссельському форумі.

Костянтин Грищенко виступить на панельній дискусії «Східноєвропейські партнери: рух на Захід, Схід чи нікуди?», а також візьме участь у тематичних дебатах «Європейське сусідство: більше за більше чи просто нічого?»

У рамках Брюссельського форуму Міністр зустрінеться з Генеральним Секретарем НАТО А.Расмуссенном, керівниками зовнішньополітичних відомств низки країн-членів ЄС, представниками американського уряду та конгресу США.

Перебуваючи у Брюсселі, Міністр закордонних справ України візьме також участь у заходах з відзначення 20-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною та Бельгією.

Дзеркало тижня**23.03.2012. Газовий лабіринт**

20 березня за результатами бурхливо-емоційного обговорення парламент прийняв у першому читанні законопроект Юрія Кармазіна №9429-1 з поправками до Закону України «Про трубопровідний транспорт». Цей документ хоч і декларує (причому тільки в пояснювальній записці до нього) мету — забезпечити реформування нафтогазового комплексу відповідно до Другої та Третьої газових директив ЄС, насправді заклав під «Нафтогаз України» і його дочірні компанії міну. Причому не такої вже й уповільненої дії.

Всі причетні та непричетні до галузі і процесу реформування НАКу говорять в основному про реальну загрозу приватизації української газотранспортної системи (ГТС). Але якось усі забули, що дочірній добувній компанії НАКу — «Укргазвидобування» (і «Чорноморнафтогазу») належать ласі шматки українських надр і ліцензії на право їх розвідки і розробки. Та ще чимало всього добра на нафторинку, на яке також знайдуться охочі.

Ще один принциповий момент: щоб реформувати «Нафтогаз України» відповідно до Другої директиви ЄС (Директива 2003/55/ЄС), будь-які додаткові повноваження Кабміну, прийняті 20 березня, взагалі не потрібні. Так навіть парламентарії голосували за цей законопроект? На це та багато інших важливих питань, пов'язаних з прийняттям законодавчих поправок до Закону України «Про трубопровідний транспорт», редакція DT.UA попросила відповісти нашого шановного автора Олександра Малиновського.

З листопада минулого року на розгляді українського парламенту перебувають два законопроекти: урядовий №9429 і №9429-1, внесений народним депутатом Ю.Кармазіним. Метою цих проектів є забезпечення реформування нафтогазового комплексу України та

приведення законодавства України у газовій сфері у відповідність до вимог, встановлених прийнятими в Європейському Союзі актами — Директивою 2003/55/ЄС (Друга газова директива) та Директивою 2009/73/ЄС (Третя газова директива).

Проголошена мета зазначених законопроектів має чіткий проєвропейський вектор — інтеграція України у європейський газовий ринок, щодо якого в Україні існує як політичний, так і суспільний консенсус. Попри це, самі законопроекти такого консенсусу не отримали, а навпаки, спричинили бурхливо-емоційне обговорення у парламенті, протести опозиції та різноманітні експертні думки. Ймовірна причина цього полягає у тому, що суть законопроектів чітко не відображає їхньої мети.

Про те, якими можуть бути наслідки остаточного ухвалення закону №9429-1, в який спосіб можна було б покращити його якість та в якому контексті його слід аналізувати, йдеться у цій статті.

Реформування газового ринку України: законодавчі пристрасті

У діючій нині редакції стаття 7 Закону України «Про трубопровідний транспорт» встановлює заборону на реорганізацію та приватизацію державних підприємств магістрального трубопровідного транспорту. Зазначена стаття також забороняє відчуження основних фондів та акцій НАК «Нафтогаз України», її дочірніх та афілійованих підприємств (основними серед яких є дочірні компанії «Укргазвидобування», «Укртрансгаз», «Газ України», а також ДАТ «Чорноморнафтогаз»), крім випадків, коли результатом таких дій є створення державних підприємств, 100% яких є державною власністю.

Таким чином, основною метою нинішньої редакції статті 7 Закону України «Про трубопровідний транспорт» є заборона на зміну форми власності та відчуження з державної власності активів (основних фондів) державних компаній, що здійснюють діяльність з видобутку, транспортування та реалізації природного газу.

Разом з тим чинна редакція статті 7 Закону України «Про трубопровідний транспорт» не містить абсолютної заборони на проведення реорганізації НАК «Нафтогаз України» та її дочірніх компаній: така реорганізація може мати місце, якщо вона не призводить до зміни форми власності зазначених компаній або до відчуження їхніх активів на користь недержавних підприємств.

Прикладом цього є наказ №656 від 27 жовтня 2011 року Міністерства енергетики та вугільного промислу України, згідно з яким припиняється діяльність ДК «Газ України» через її реструктуризацію — приєднання до «Нафтогазу» та його дочірнього підприємства «Будівельник».

Мета законопроекту Ю.Кармазіна (як і урядового проекту) — впровадити три ключові пункти:

- 1) здійснення реорганізації державних газотранспортних підприємств і НАК «Нафтогаз України» за рішенням Кабінету міністрів України;
- 2) отримання можливості відчуження, за погодженням із Кабінетом міністрів України, основних фондів державних газотранспортних підприємств і НАК «Нафтогаз України», які не використовуються для транспортування та зберігання природного газу;
- 3) здійснення реформування газового ринку України — через реорганізацію НАК «Нафтогаз України» та її дочірніх компаній — з метою забезпечення імплементації Другої та Третьої газових директив ЄС.

Водночас юридичний аналіз прийнятого у першому читанні законопроекту №9429-1 показує, що він забезпечує впровадження двох перших пунктів шляхом наділення Кабінету міністрів України двома додатковими повноваженнями:

— щодо прийняття рішення про реорганізацію державних газотранспортних підприємств і НАК «Нафтогаз України»;

— щодо надання згоди на відчуження основних фондів державних газотранспортних підприємств і НАК «Нафтогаз України», які на даний час не використовуються для транспортування та зберігання природного газу.

При цьому, однак, третій із перелічених вище пунктів «випав» із нормативного акта, оскільки порядок і мета реалізації урядом України зазначених додаткових повноважень на законодавчому рівні прямо не фіксуються.

Мета внесення змін до статті 7 Закону України «Про трубопровідний транспорт» — приведення українського законодавства з питань загальних засад функціонування внутрішнього ринку природного газу у відповідність із вимогами Другої та Третьої газових директив ЄС — вказана лише у пояснювальних записках до відповідних законопроектів та прямо не закріплена в прийнятому в першому читанні законопроекті №9429-1, тобто не сформульована як прямий припис (вказівка) закону.

Запропоновані законопроектом Кармазіна зміни не передбачають прямих обмежень для уряду України у реалізації додатково отримуваних повноважень щодо реорганізації газового сектору України.

У такій ситуації може скластися враження, що мета та вектор (європейський чи євразійський) реформування газового ринку України залежатимуть виключно від Кабінету міністрів України. Відсутність у прийнятому законопроекті хоча б контурів і напрямків (мети) реформування українського газового ринку може породжувати сумніви у його спрямованості на лібералізацію газового ринку України на європейських засадах та може викликати питання щодо можливості використання ухваленого законопроекту з метою переформатування газового ринку України у напрямку подальшої його монополізації.

Проте необхідно зазначити, що згідно зі статтями 8 та 9 Конституції України, Законом України «Про міжнародні договори України» та Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1969 року, уряд України не може реалізовувати свої повноваження у спосіб, що суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України.

У даному випадку це означає, що будь-яке реформування газового ринку України повинно здійснюватися лише у спосіб, що не суперечитиме міжнародно-правовим зобов'язанням України (щодо створення лібералізованого ринку природного газу на європейських засадах), які вона взяла на себе при приєднанні до Договору про заснування Європейського енергетичного співтовариства (у тому числі зобов'язанням з імплементації в Україні Другої та Третьої газових директив ЄС).

Крім того, принцип сумлінного виконання Україною своїх міжнародно-правових зобов'язань (як його закріплено у законодавстві України та міжнародному праві) виключає можливість укладання Україною нових міжнародно-правових (тим більше корпоративних) домовленостей з будь-якою іншою державою або компанією, які суперечили б Договору про заснування Європейського енергетичного співтовариства та, зокрема, ускладнювали б чи унеможливили б лібералізацію газового ринку України на європейських засадах.

Водночас включення до законопроекту №9429-1 положень, які могли б конкретизувати мету реалізації Кабінетом міністрів України нових повноважень та які зобов'язали б уряд України реформувати газовий ринок на європейських засадах, поліпшить якість цього документа і дозволить уникнути ризику реформування газового ринку України у спосіб, що суперечитиме міжнародним зобов'язанням України перед Європейським Союзом. Така конкретизація відповідала б меті ухваленого законопроекту, задекларованій у пояснювальній записці та підтвердженій у заявах лідера парламентської проурядової більшості.

Імплементація газових директив ЄС

Приєднавшись у грудні 2010 року до Європейського енергетичного співтовариства, Україна, серед іншого, взяла на себе зобов'язання імплементувати Другу газову директиву ЄС у законодавство України у строк до 1 січня 2012 року. На сьогодні це зобов'язання українською стороною не виконане. Як учасник Європейського енергетичного співтовариства, Україна зобов'язалася (згідно з рішенням Міністерської ради співтовариства) імплементувати Третю газову директиву ЄС у законодавство України до 1 січня 2015 року.

Основні вимоги Другої газової директиви полягають у розширенні доступу третіх сторін до газотранспортної інфраструктури, а також у забезпеченні більшої прозорості шляхом функціонального розподілу різних видів діяльності у газовому секторі та, зокрема, шляхом розподілу бухгалтерської звітності з видобутку, транспортування та реалізації природного газу. Важливим є те, що імплементувати Другу газову директиву можна і в рамках існуючого на сьогодні правового поля, тобто для цього не потрібні зміни, передбачені законопроектом №9429-1.

І Друга газова директива, і Закон України «Про засади функціонування ринку природного газу» (зокрема, стаття 16) передбачають можливість існування вертикально інтегрованої компанії, яка об'єднує у собі функції видобутку, транспортування й реалізації природного газу (на сьогодні «Нафтогаз України» є саме такою вертикально інтегрованою компанією), за умови, що газотранспортне підприємство є незалежним від інших видів діяльності вертикально інтегрованої компанії (така незалежність, втім, не передбачає обов'язкової зміни права власності на активи вертикально інтегрованої компанії).

Таким чином, на сьогодні для імплементації вимог Другої газової директиви уряд України має вжити комплекс заходів — і це можна зробити в рамках нині діючого законодавства(!) — з метою забезпечити юридичну та організаційну незалежність ДК «Укртрансгаз» від інших видів діяльності, що здійснює «Нафтогаз» та його інші дочірні компанії. Для цього, зокрема, необхідно забезпечити:

— можливість для «Укртрансгазу» приймати самостійні рішення щодо поточних фінансових операцій, експлуатації, будівництва та модернізації об'єктів газотранспортної системи України;

— ведення окремої бухгалтерської звітності для кожного з видів діяльності, пов'язаної з видобутком, транспортуванням і реалізацією природного газу (з тим, щоб уникнути дискримінації, перехресного субсидювання та порушення конкуренції).

Третя газова директива, яка вступила в дію в березні 2011 року, встановлює більш жорсткі вимоги стосовно лібералізації газового ринку та передбачає відокремлення виробничих

(видобувних) потужностей від транспортних (трубопровідних) мереж. Цей документ встановлює вимоги щодо майново-правового роз'єднання (так званої вертикальної дезінтеграції), які поширюються не лише на газові компанії ЄС, а й на енергетичні компанії, що діють на ринку ЄС.

Один із варіантів вертикальної дезінтеграції передбачає обов'язок газовидобувних компаній продати транспортну (трубопровідну) мережу незалежній компанії. Інший варіант передбачає збереження власності газовидобувної компанії на транспортну (трубопровідну) мережу, але виключає будь-яку участь газовидобувної компанії в управлінні такою мережею, яке передається незалежним операторам.

Зміни, передбачені законопроектом №9429-1, є необхідними лише для реалізації Третьої газової директиви (причому в її найрадикальнішому варіанті). Запропоновані законодавчі зміни відкривають шлях до імплементації в Україні цієї директиви.

При цьому необхідно враховувати, що Другу газову директиву до цього часу не імплементовано в Україні у повному обсязі. Тому в законопроекті №9429-1 доцільно зобов'язати уряд України невідкладно вжити заходи з метою імплементації в Україні Другої газової директиви та використати отримані нові повноваження для подальшої поступової імплементації в Україні Третьої газової директиви до 1 січня 2015 року.

Імплементація Другої та Третьої газових директив означатиме незворотне створення в Україні лібералізованого газового ринку на європейських засадах, що, серед іншого, виключатиме можливість монополізації українського газового ринку. Це в жодному разі не виключатиме та не обмежуватиме співпраці з російським «Газпромом», але така співпраця буде здійснюватися на європейських правових принципах. Це також відповідатиме стратегічному курсу України на європейську інтеграцію, закріпленому у Законі України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики».

Приховані ризики

Прийнятий у першому читанні законопроект №9429-1 передбачає, що за рішенням Кабміну здійснюється реорганізація (злиття, приєднання, поділ, виокремлення, перетворення) НАК «Нафтогаз України», її дочірніх підприємств, що провадять діяльність з транспортування та зберігання природного газу. Чи означає це, що не потрібен дозвіл Кабінету міністрів України (і що зазначений законопроект не встановлює обмежень) на реорганізацію інших дочірніх підприємств НАК «Нафтогаз України», наприклад ДК «Укргазвидобування»?

Цим законодавчим актом передбачається заборона на приватизацію НАК «Нафтогаз України», її дочірніх підприємств, що провадять діяльність з транспортування та зберігання природного газу, а також компаній, що будуть утворені внаслідок їхньої реорганізації. Чи означає це, що така заборона не поширюється, наприклад, на дочірнє підприємство НАК «Нафтогаз України», яке займається видобутком природного газу, — «Укргазвидобування»? І як бути з «Укрнафтою»?

Також цей законопроект уточнює норму про заборону порушення судових справ про банкрутство проти НАК «Нафтогаз України», її дочірніх підприємств, та державних підприємств, що провадять діяльність з транспортування та зберігання природного газу.

Водночас, якщо у процесі реформування газового ринку ДК «Укртрансгаз» буде корпоратизовано (та, відповідно, перетворено на публічне акціонерне товариство), вона втратить статус «державне підприємство». Відтак, існує загроза того, що заборона на порушення справ про банкрутство не поширюватиметься на корпоратизований «Укртрансгаз».

Перелічені ризики є досить суттєвими, тож їх слід усунути під час підготовки законопроекту №9429-1 до другого читання.

* * *

Увага до законопроектів про реформування нафтогазового комплексу зумовлена тими викликами, які постають сьогодні перед Україною та загрожують її енергетичній безпеці. Безумовно, важливість і значення прийнятого законопроекту №9429-1 не слід недооцінювати. Передусім з огляду на той величезний вплив, який він здійснить на газовий ринок України у разі його остаточного ухвалення.

Це потребує доопрацювання законопроекту, зокрема за такими напрямками:

- 1) конкретизувати мету, для досягнення якої Кабінет міністрів України наділятиметься додатковими повноваженнями, та чітко закріпити напрям реформування газового ринку — лібералізація на європейських принципах;
- 2) встановити зобов'язання для уряду України вжити комплекс заходів з метою невідкладної імплементації в Україні Другої газової директиви;
- 3) зобов'язати Кабінет міністрів України забезпечити поступову імплементацію в Україні Третьої газової директиви до 1 січня 2015 року;

4) усунути прогалини стосовно можливості неконтрольованої реорганізації чи приватизації дочірніх підприємств «Нафтогазу», що здійснюють діяльність з видобутку та реалізації природного газу.

Такий підхід забезпечить розгляд законопроекту №9429-1 у контексті, який має справді стратегічне значення для газового ринку України та його подальшого розвитку, а також дасть змогу забезпечити системність і послідовність дій у напрямі лібералізації цього ринку на європейських принципах.

Слід пам'ятати, що секторально-газова інтеграція нашої країни до ЄС також дасть потужний поштовх інтеграції загальнополітичній і загальноекономічній, що дасть змогу, серед іншого, комплексно вирішити питання енергетичної безпеки України.

Дзеркало тижня

25.03.2012.Для імплементації Другої газової директиви ЄС ніякі нові закони не потрібні

Щоб реформувати «Нафтогаз» згідно з зобов'язаннями перед ЄС, ніякі нові повноваження Кабміну, передбачені законопроектом № 9429-1, зовсім не потрібні. Для імплементації вимоги Другої газової директиви ЄС уряд має вжити комплекс заходів — і сьогодні це можна зробити в рамках нині чинного законодавства.

Приєднавшись в грудні 2010 року до Європейського енергетичного співтовариства, Україна, серед іншого, взяла на себе зобов'язання імплемувати Другу газову директиву ЄС в термін до 1 січня 2012 року. На сьогоднішній день це зобов'язання українською стороною не виконано, хоча можливості для цього є і зміни, передбачені прийнятим у першому читанні законопроектом № 9429-1, зовсім обов'язково не потрібні.

Про це в своїй статті для ZN.UA пише юрист Олександр Малиновський, партнер «Грант Торнтон Україна».

Основні вимоги Другої газової директиви полягають у розширенні доступу третіх сторін до газотранспортної інфраструктури, а також у забезпеченні більшої прозорості шляхом функціонального розподілу різних видів діяльності у газовому секторі та, зокрема, шляхом розподілу бухгалтерської звітності з видобутку, транспортування та реалізації природного газу.

«Важливим є те, що імплемувати Другу газову директиву можна і в рамках існуючого на сьогодні правового поля, тобто для цього не потрібні зміни, передбачені законопроектом №9429-1», — підкреслює експерт.

Він зазначає, що і Друга газова директива, і закон України «Про засади функціонування ринку природного газу» (зокрема, стаття 16) передбачають можливість існування вертикально інтегрованої компанії, яка об'єднує у собі функції видобутку, транспортування й реалізації природного газу (на сьогодні «Нафтогаз України» є саме такою вертикально інтегрованою компанією), за умови, що газотранспортне підприємство є незалежним від інших видів діяльності вертикально інтегрованої компанії (така незалежність, втім, не передбачає обов'язкової зміни права власності на активи вертикально інтегрованої компанії).

«Таким чином, на сьогодні для імплементації вимог Другої газової директиви уряд України має вжити комплекс заходів — і це можна зробити в рамках нині діючого законодавства(!) — з метою забезпечити юридичну та організаційну незалежність ДК «Укртрансгаз» від інших видів діяльності, що здійснює «Нафтогаз» та його інші дочірні компанії», — пише Малиновський.

Для цього, зокрема, необхідно забезпечити:

— можливість для «Укртрансгазу» приймати самостійні рішення щодо поточних фінансових операцій, експлуатації, будівництва та модернізації об'єктів газотранспортної системи України;

— ведення окремої бухгалтерської звітності для кожного з видів діяльності, пов'язаної з видобутком, транспортуванням і реалізацією природного газу (з тим, щоб уникнути дискримінації, перехресного субсидювання та порушення конкуренції).

«Імплементація Другої та Третьої газових директив означатиме незворотне створення в Україні лібералізованого газового ринку на європейських засадах, що, серед іншого, виключатиме можливість монополізації українського газового ринку. Це в жодному разі не виключатиме та не обмежуватиме співпраці з російським „Газпромом“, але така співпраця буде здійснюватися на європейських правових принципах. Це також відповідатиме стратегічному курсу України на європейську інтеграцію, закріпленому у Законі України „Про засади внутрішньої і зовнішньої політики“, — підсумовує експерт.

Дзеркало тижня

25.03.2012.Законопроект з ГТС прямо не зобов'язує Кабмін реформувати газовий ринок саме на європейських принципах

Законопроект Кармазіна створює передумови переформатування газового ринку України та подальшої його монополізації. Через відсутність у ньому чітко прописаних напрямів

реформування газового ринку може скластися враження, що вектор (європейський чи євразійський) реформування буде залежати виключно від Кабінету міністрів.

Головна мета прийнятого в першому читанні законопроекту № 9429-1 - реформування газового ринку України шляхом реорганізації «Нафтогазу» з метою приведення українського законодавства у відповідність до вимог Другої і Третьої газових директив ЄС — вказана тільки в пояснювальних записках і прямо не закріплена в тексті змін, тобто не сформульована як пряме розпорядження (вказівка) закону.

Про це в своїй статті для ZN.UA пише юрист Олександр Малиновський, партнер «Грант Торнтон Україна».

№9429-1 пропонує наділити Кабмін двома додатковими повноваженнями: 1) приймати рішення о реорганізації «Нафтогаза» і його дочірніх компаній, 2) давати дозвіл на відчуження їх активів.">Зокрема експерт зазначає, що законопроект Кармазіна № 9429-1 пропонує наділити Кабмін двома додатковими повноваженнями: 1) приймати рішення про реорганізацію «Нафтогазу» і його дочірніх компаній, 2) давати дозвіл на відчуження їх активів.

№9429-1 свідчить, означає Малиновський, що в ньому прямо не зафіксований його головний сенс — порядок і мета реалізації урядом зазначених повноважень. Таким чином, виходить, що прямі обмеження для Кабміну при реорганізації «Нафтогазу» і його дочірніх компаній і відчуження їх основних фондів (в даному випадку «труби» і газосховищ, — ред.), на законодавчому рівні не передбачені.

«У такій ситуації може скластися враження, що мета та вектор (європейський чи євразійський) реформування газового ринку України залежатимуть виключно від Кабінету міністрів України. Відсутність у прийнятому законопроекті хоча б контурів і напрямків (мети) реформування українського газового ринку може породжувати сумніви у його спрямованості на лібералізацію газового ринку України на європейських засадах та може викликати питання щодо можливості використання ухваленого законопроекту з метою переформатування газового ринку України у напрямку подальшої його монополізації», - пише Малиновський.

При цьому він зазначає, що згідно з Конституцією і законодавством України, уряд може реалізовувати свої повноваження — тобто реформувати газовий ринок — тільки способом, який не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням держави (в даному випадку — зобов'язанням України в рамках Європейського енергетичного співтовариства, у тому числі з імплементації в Україні Другої і Третьої газових директив ЄС).

Крім того, законодавство виключає можливість укладення Україною нових міжнародно-правових (тим більше корпоративних) домовленостей з іншою державою або компанією, що суперечили б Європейському енергетичному співтовариству і, зокрема, ускладнювали б лібералізацію газового ринку України на європейських принципах.

№9429-1 цілей реалізації Кабмином нових повноважень (внесення положень, об'язуючих правительство реформувати газовий ринок на європейських принципах) улучшит качество этого документа и позволит избежать риска реформирования газового рынка образом, противоречащим обязательствам Украины перед Европейским Союзом», ">«Водночас включення до законопроекту №9429-1 положень, які могли б конкретизувати мету реалізації Кабінетом міністрів України нових повноважень та які зобов'язали б уряд України реформувати газовий ринок на європейських засадах, поліпшить якість цього документа і дозволить уникнути ризику реформування газового ринку України у спосіб, що суперечитиме міжнародним зобов'язанням України перед Європейським Союзом №9429-1 цілей реалізації Кабмином нових повноважень (внесення положень, об'язуючих правительство реформувати газовий ринок на європейських принципах) улучшит качество этого документа и позволит избежать риска реформирования газового рынка образом, противоречащим обязательствам Украины перед Европейским Союзом», ">», - резюмує експерт.

За його словами, така конкретизація відповідала б меті ухваленого законопроекту, задекларованій у пояснювальній записці та підтвердженій у заявах лідера парламентської проурядової більшості

Прес-служба Міністерства закордонних справ

29.03.2012. Костянтин Грищенко зустрівся з доповідачами Моніторингового комітету Парламентської асамблеї Ради Європи

29 березня 2012 року Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко зустрівся з доповідачами Моніторингового комітету Парламентської асамблеї Ради Європи М. де Пурбе-Лундін та М. Репс, які у рамках своїх повноважень перебувають в Україні з моніторинговим візитом з метою отримання інформації для підготовки чергової доповіді щодо виконання Україною обов'язків і зобов'язань перед Радою Європи.

Під час зустрічі сторони обмінялися думками щодо ходу реформ, які здійснюються в Україні, зокрема у контексті виконання останньої резолюції ПА РЄ «Щодо функціонування демократичних інституцій в Україні», ухваленої під час січної сесії Асамблеї 2012 року.

Міністр закордонних справ України наголосив на незмінності курсу нашої держави, спрямованого на якнайшвидше завершення виконання нашою державою обов'язків та зобов'язань, взятих при вступі до Ради Європи.

К.Грищенко, зокрема, відзначив важливість експертно-консультативної допомоги з боку Ради Європи, яка здійснюється як Венеціанською комісією, так і у рамках Плану дій Ради Європи для України, який є дієвим інструментом Організації для сприяння нашій державі у виконанні зобов'язань перед Радою Європи. У цьому зв'язку Міністр підкреслив важливість виконання Радою Європи своїх зобов'язань в рамках Плану дій Ради Європи для України, зокрема у тих сферах, які перебувають у полі уваги Парламентської асамблеї Ради Європи – реформа судової і пенітенціарної систем, боротьба з корупцією, захист прав людини. При цьому Міністр наголосив, що реформи в цих сферах, які вже реалізуються українською владою, мають здійснюватися на основі загальноновизнаних та таких стандартів, що мають застосовуватися в усіх країнах Європи. У цьому зв'язку сторони обговорили перспективи розробки Радою Європи загальноєвропейських стандартів у сфері розмежування політичної і кримінальної відповідальності.

К.Грищенко повідомив про направлення запрошень міжнародним інституціям взяти участь у спостереженні за парламентськими виборами в Україні, що свідчить про відкритість української влади та її налаштованість забезпечити проведення чесних, прозорих та демократичних виборів відповідно до міжнародних стандартів. Визнаючи важливу роль Ради Європи у просуванні міжнародних стандартів демократичних виборів, Глава зовнішньополітичного відомства України висловив сподівання щодо участі представників Парламентської асамблеї Ради Європи у спостереженні на виборах до Верховної Ради України восени цього року.

М. де Пурбе-Лундін та М. Репс подякували зовнішньополітичному відомству України за сприяння в організації візиту.

ПРЕЗИДЕНТ

Дзеркало тижня

21.03.2012. Янукович: Для вступу до Митного союзу або до ЄС необхідно міняти Конституцію

Янукович нагадав, що вступ до Митного союзу або до Євросоюзу вимагає змін до Конституції. Про Чорноморський флот в Севастополі президент не згадав.

Президент України Віктор Янукович заявляє, що Україна не може вступати в жодні союзи без внесення змін до Конституції. Про це він сказав під час зустрічі з представниками Ради церков у середу, 21 березня.

Як зауважив Янукович, Україна за Конституцією не має права входити в союзи, що мають наддержавні органи, «і якщо приймати рішення про входження в якийсь союз, то необхідно внести зміни до Конституції, або в парламенті, або на всенародному референдумі прийняти відповідне рішення».

За словами Януковича, це стосується як Митного союзу, так і Європейського Союзу.

Нагадаємо, що згідно зі статтею 17 Конституції, «на території України не допускається розміщення іноземних військових баз». Тим не менш, згідно з Харківськими угодами, підписаними в квітні 2010 року президентами України і Росії Віктором Януковичем і Дмитром Медведевим, термін перебування Чорноморського флоту РФ у Севастополі було продовжено до 2042 року.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

22.03.2012. Віктор Янукович: Наприкінці травня відбудеться засідання Українсько-Російської міждержавної комісії

Наприкінці травня відбудеться чергове засідання Українсько-Російської міждержавної комісії. Про це Президент України Віктор Янукович повідомив в інтерв'ю журналістам у Запоріжжі, відповідаючи на запитання щодо переговорів із газового питання під час його візиту до Москви. За словами Глави держави, під час його зустрічі з Головою Уряду Російської Федерації Володимиром Путіним обговорювалися актуальні питання українсько-російських відносин, в тому числі й газове.

Президент наголосив, що йшлося не лише про ціну, а й про вартість транзиту газу через нашу територію, стабільність та розвиток вітчизняної газотранспортної системи. «Ми поступово просуваємося вперед у спільному розумінні підходів до вирішення цих питань», - сказав В.Янукович.

Газова проблематика також буде однією з тем обговорення під час засідання Міждержавної комісії, зазначив Віктор Янукович. Глава держави також нагадав, що на сьогодні робоча група, очолювана Міністром палива та енергетики України Юрієм Бойком та головою правління ВАТ «Газпром» Олексієм Міллером, продовжує переговори.

Крім того, Президент повідомив, що він та Володимир Путін домовилися ще раз зустрітися до засідання Міждержавної комісії. За його словами, орієнтовно така зустріч може відбутися в середині квітня.

Дзеркало тижня

27.03.2012. Янукович в Сеулі запропонував поділитися напрацюваннями продовження експлуатації ядерних енергоблоків

Президент Віктор Янукович на саміті в Сеулі нагадав, що Україна позбулася високозбагаченого урану на своїй території, і запропонував поділитися напрацюваннями продовження експлуатації ядерних енергоблоків з вичерпаним проектним терміном експлуатації.

Міжнародне співтовариство має ефективно використати всі наявні можливості співпраці для зміцнення ядерної безпеки. Про це президент України Віктор Янукович сказав під час Сеульського саміту.

«Україна заради досягнення цієї мети буде і надалі активно брати участь у „Глобальній ініціативі щодо зменшення загрози“, „Глобальному партнерстві проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення Групи восьми“, „Глобальній ініціативі по боротьбі з актами ядерного тероризму“, — підкреслив президент, повідомляє прес-служба гаранта.

Янукович висловив надію, що спільними зусиллями всіх країн вдасться зберегти безпечний світ для майбутніх поколінь.

Янукович також підкреслив, що Україна повністю виконала зобов'язання, які взяла на себе під час Вашингтонського саміту з питань ядерної безпеки у квітні 2010 року — наша держава позбулася високозбагаченого урану на своїй території.

«Реалізуючи зобов'язання, взяті на себе під час Вашингтонського саміту, Україна повністю позбулася високозбагаченого урану, створивши суттєві передумови для гарантування глобальної фізичної ядерної безпеки», — підкреслив глава держави.

Президент також наголосив: Україна зосереджує зусилля на вдосконаленні нормативно-правової бази фізичного захисту ядерних установок і матеріалів, беручи за основу документи МАГАТЕ.

Говорячи про актуальну нині проблему продовження експлуатації ядерних енергоблоків з вичерпаним проектним терміном експлуатації, Янукович зазначив: фахівці багатьох країн розробляють заходи з контролю стану таких об'єктів і підготовки проектних, експлуатаційних рішень, які дозволять відтермінувати виведення цих блоків з роботи.

«Україна володіє значним досвідом у цій сфері, який позитивно оцінило МАГАТЕ. Ми готові до співпраці з усіма зацікавленими країнами в цьому напрямку і будемо раді поділитися власними напрацюваннями», — сказав президент. Він нагадав, що наша держава тісно співпрацює з Японією у справі ліквідації наслідків аварії на АЕС «Фукусіма-1» і готова запропонувати й іншим країнам свій досвід, пов'язаний із ліквідацією наслідків Чорнобильської аварії.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

27.03.2012. Україна повністю виконала свої зобов'язання щодо високозбагаченого урану - Віктор Янукович

Україна повністю виконала зобов'язання, які взяла на себе під час Вашингтонського саміту з питань ядерної безпеки у квітні 2010 року, — наша держава позбулася високозбагаченого урану на своїй території. На цьому наголосив Президент України Віктор Янукович у ході Сеульського форуму, говорячи про ключові для нашої країни напрями підвищення рівня фізичної ядерної безпеки.

«Реалізуючи зобов'язання, взяті під час Вашингтонського саміту, Україна повністю позбулася високозбагаченого урану, створивши суттєві передумови для гарантування глобальної фізичної ядерної безпеки», — підкреслив Глава держави.

Президент також наголосив: Україна зосереджує зусилля на вдосконаленні нормативно-правової бази фізичного захисту ядерних установок та матеріалів, беручи за основу документи МАГАТЕ.

Говорячи про актуальну нині проблему продовження експлуатації ядерних енергоблоків із вичерпаним проектним терміном експлуатації, В.Янукович зауважив: спеціалісти багатьох країн розробляють заходи із контролю стану таких об'єктів та підготовки проектних, експлуатаційних рішень, які дозволять відтермінувати виведення цих блоків з роботи.

«Україна має значний досвід у цій сфері, який позитивно оцінило МАГАТЕ. Ми готові до співпраці з усіма зацікавленими країнами у цьому напрямку і будемо раді поділитися власними напрацюваннями», — сказав Президент. Він нагадав, що наша держава тісно співпрацює з Японією

у справі ліквідації наслідків аварії на АЕС «Фукусіма-1» і готова запропонувати й іншим країнам свій досвід, пов'язаний з ліквідацією наслідків Чорнобильської аварії.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

27.03.2012. Росія готова активно співпрацювати з Україною у всіх напрямках – Віктор Янукович

Керівництво Російської Федерації підтверджує готовність активно співпрацювати з Україною у всіх напрямках. Про це Президент України Віктор Янукович повідомив українським журналістам у Сеулі. «Президент Медведев підтвердив, що така робота розпочата, є політична воля», – сказав Віктор Янукович.

За словами Глави Української держави, на другу декаду травня заплановано засідання Міждержавної українсько-російської комісії. «Намагатимемося до цього часу з обох сторін вирішити ті питання, які можна ще вирішити за цей короткий період часу», – наголосив Глава держави.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо перспектив створення газотранспортного консорціуму, Віктор Янукович зазначив, що нині Україна чекає на оцінку вартості ГТС. «Коли буде оцінка – буде про що говорити», – додав Президент.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

27.03.2012. У Сеулі Президент України зустрівся з Президентом Європейської Ради і Президентом Єврокомісії

Президент України Віктор Янукович під час Сеульського саміту з питань ядерної безпеки зустрівся з Президентом Європейської Ради Германом ван Ромпеем та Президентом Європейської Комісії Жозе Мануелем Баррозу.

Як зазначив Глава Української держави, під час зустрічі сторони обговорили стан відносин України та Європейського Союзу.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо термінів парафування Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Президент зазначив: «парафування – це технічна робота, вона буде виконана, а ратифікація – це наступне питання».

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

27.03.2012. Віктор Янукович і Барак Обама обговорили питання ядерної безпеки

Президент України Віктор Янукович і Президент США Барак Обама під час зустрічі на Сеульському саміті з питань ядерної безпеки обговорили питання ядерної безпеки у світі. «Ми говорили з Обамою в основному про ці питання», – сказав Віктор Янукович в інтерв'ю українським журналістам.

За словами Глави Української держави, під час розмови йшлося про те, що Україна вже зробила у питанні відмови від високозбагаченого урану, а також про перспективи відносин двох країн у питаннях ядерної безпеки.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

27.03.2012. Глава держави: У співпраці України та Індонезії є великий потенціал

Співпраця України та Індонезії має значний потенціал, який можна активізувати, розпочавши новий етап стосунків. Про це Президент України Віктор Янукович заявив під час спілкування з українськими журналістами в Сеулі. «Індонезія – це величезний ринок. На жаль, ми маємо невеликий товарообіг з цією країною», – зазначив Глава держави.

Віктор Янукович повідомив, що під час його сьогоднішньої зустрічі з Сусіло Бамбангом Юдхойоно було досягнуто домовленості про створення спільної робочої групи для активізації двостороннього співробітництва між Україною та Індонезією. «Створюємо спільну робочу групу, готуємо рішення, які в організаційному плані нам треба буде прийняти, щоб створити механізми співпраці», – зауважив він.

Глава держави також звернув увагу на важливість активного діалогу між країнами та обміну візитами на високому рівні. За словами Президента, Індонезія має велике бажання співпрацювати з Україною в різних галузях економіки.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича**27.03.2012. Віктор Янукович: Україна високо оцінює дії МАГАТЕ з підвищення рівня фізичної ядерної безпеки у світі**

Україна високо оцінює вирішальну роль МАГАТЕ у координації міжнародних зусиль з підвищення рівня фізичної ядерної безпеки у світі. На цьому Президент України Віктор Янукович наголосив під час Сеульського саміту з питань ядерної безпеки.

Глава держави висловив переконання, що МАГАТЕ й надалі повинна відігравати ключову роль у ядерній сфері. «Рекомендації МАГАТЕ щодо забезпечення фізичної ядерної безпеки акумулюють передовий світовий досвід і мають величезне значення для розробки нормативних документів на національному рівні», - сказав Віктор Янукович.

Він зазначив, що Україна зі свого боку готова надавати унікальні матеріали, накопичені за період ведення спостережень стану Чорнобильської АЕС. Глава держави додав, що ці матеріали дозволять посилити позицію МАГАТЕ при підготовці пропозицій щодо заходів із ядерної безпеки.

«Ми також готові до активізації співпраці із здійснення моніторингу стану аварійного енергоблоку Чорнобильської атомної станції», - сказав Президент.

Україна, за словами Віктора Януковича, відзначає ефективну діяльність МАГАТЕ з ведення бази даних інцидентів, пов'язаних із незаконним обігом ядерних та інших радіоактивних матеріалів, і закликає інші держави до більш активної участі в обміні відповідною інформацією.

Президент наголосив, що державні органи України в цьому напрямі активно співпрацюють з європейськими та американськими партнерами, розбудовуючи системи радіаційного контролю на кордоні, в тому числі у рамках програми «Друга лінія захисту».

Прес-служба Президента України Віктора Януковича**27.03.2012. Україна послідовно виступає за глобальне ядерне роззброєння - Глава держави**

Україна впродовж 20 років своєї незалежності є послідовним прибічником курсу на забезпечення глобального ядерного роззброєння та нерозповсюдження. Про це заявив Президент України Віктор Янукович на Сеульському саміті з питань ядерної безпеки.

Яскравим підтвердженням цього Глава держави назвав організацію в Україні одного з основних міжнародних форумів з питань зміцнення ядерної безпеки у 2011 році - Київського саміту з мирного та інноваційного використання ядерної енергії та участь нашої держави у Засіданні високого рівня Генеральної Асамблеї ООН з питань ядерної безпеки і захищеності.

«Переконаний, що широка підтримка наших ініціатив, висунутих у рамках цих заходів, сприятиме зміцненню фізичної ядерної безпеки як на національному, так і на глобальному рівнях», - наголосив В.Янукович. У цьому контексті Президент відзначив ініціативу започаткування переговорного процесу стосовно створення зон, вільних від ядерної зброї і високозбагаченого урану, із відповідними гарантіями ядерних держав.

«Важливим є створення в Україні за активної участі МАГАТЕ Міжнародного науково-практичного центру з дослідження техногенних ризиків при використанні ядерної енергії», - додав він.

Значна увага, за словами Віктора Януковича, в Україні приділяється створенню, на виконання відповідних рішень Вашингтонського саміту, унікальної ядерної установки – джерела нейтронів для проведення досліджень у ядерній енергетиці та медицині. «Ми розглядаємо цей проект як можливу міжнародну платформу для проведення спільних досліджень з метою опрацювання новітніх ядерних технологій, здатних гарантувати високі стандарти ядерної безпеки. Сподіваємося, що про започаткування роботи зазначеного проекту ми спільно зі Сполученими Штатами Америки, які його підтримують, повідомимо під час нашої зустрічі у 2014 році», - зазначив Президент.

Основним завданням міжнародного співтовариства у сфері ядерної безпеки Глава Української держави назвав створення відповідного чіткого правового поля. У цьому контексті Віктор Янукович запропонував для більш гнучкого і оперативного реагування на сучасні виклики у сфері ядерної безпеки використовувати так звані «м'які» міжнародні інструменти, до яких, на його переконання, належать і саміти з фізичної ядерної безпеки та ухвалені ними документи.

«Україна також підтримує підхід щодо зміцнення і розширення сфери дії вже існуючої міжнародної правової основи режиму фізичної ядерної безпеки. Найважливішими елементами цієї системи є Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу з поправками до неї, Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму та Резолюція Ради Безпеки ООН №1540. Наша держава ратифікувала і ввела в дію всі зазначені правові інструменти. Закликаємо наших партнерів до підтримки такої практики», - резюмував Президент.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича**27.03.2012.Україна реалізовує багаторівневий підхід до забезпечення ядерної безпеки - Глава держави**

Проблеми забезпечення фізичної та експлуатаційної ядерної безпеки мають вирішуватися комплексно. Таке переконання висловив Президент України Віктор Янукович у ході Саміту з питань ядерної безпеки в Сеулі.

«Аналіз наймасштабніших аварій в ядерній галузі - на Чорнобильській АЕС в Україні і АЕС «Фукусіма-1» в Японії - підтверджує необхідність саме такого підходу. Ці аварії засвідчили - без експлуатаційної ядерної безпеки не може бути забезпечено фізичну ядерну безпеку», - зазначив В.Янукович.

У цьому контексті Глава держави подякував міжнародному співтовариству за підтримку, яку отримала Україна в подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи. «Минулорічна Київська міжнародна конференція донорів була успішною, і 26 квітня Україна розпочинає будівництво нового конфайнменту над аварійним блоком Чорнобильської атомної станції», - сказав він.

Віктор Янукович підкреслив: у нашій державі реалізується багаторівневий, інтегрований підхід до забезпечення ядерної безпеки. «Із запровадженням відповідного комплексного визначення системи можливих загроз - так званої національної проектною загрози - державна система фізичного захисту отримала ефективний інструмент для проектування, оновлення і оцінки систем фізичного захисту ядерних та інших радіаційно небезпечних об'єктів», - сказав він.

Таким чином, зазначив Президент, застосування в рамках ядерної політики України інтегрованого підходу дозволило врахувати різні аспекти фізичної та експлуатаційної безпеки.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича**30.03.2012.Програма розвитку України повинна враховувати сучасні світові тенденції – Президент**

Програма розвитку України повинна враховувати сучасні світові тенденції, діяти на випередження та пропонувати довгострокову стратегію розбудови держави. Про це Президент України Віктор Янукович сказав на урочистих зборах з нагоди 20-ї річниці створення Національного інституту стратегічних досліджень.

«У нас немає часу на вичікування. Той, хто починає модернізаційні зміни пізніше – програє. Перечекати не вдасться», - наголосив Глава держави.

У внутрішній політиці, за словами Президента, йдеться насамперед про глибоку системну модернізацію країни - економіки, соціальної політики, державного апарату, гуманітарної сфери. Говорячи про зовнішню політику, Президент наголосив на важливості поступального розвитку відносин із країнами ЄС, США, Росією. «Європа, безумовно, переживає непрості часи. Але наш курс на євроінтеграцію залишається незмінним», - наголосив Президент.

Окрему увагу Глава держави звернув на важливість посилення співпраці з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону, які зараз активно розвиваються. Президент нагадав, що за останніх два роки він відвідав низку країн цього регіону – зокрема, Китай, Південну Корею, Сінгапур, В'єтнам. «У ході офіційних візитів, численних зустрічей із представниками політичної та бізнесової еліти нам вдалося закласти фундамент для реальної співпраці і ділового партнерства», - сказав Віктор Янукович.

Дуже важливо зараз скористатися можливостями, які відкриваються для України у цьому регіоні, зауважив Президент. «Ми маємо ставити перед собою амбіційне завдання – поєднати наші євроінтеграційні прагнення з планами глобального партнерства», - переконаний Глава держави.

Дзеркало тижня**02.04.2012.Угода про асоціацію з ЄС стане для України приводом до масштабних реформ, — Янукович**

Україна сприймає Європейський Союз як цивілізаційний вибір, оптимальну модель розвитку держави, її економіки і суспільних інститутів, а у перспективі — і «як наш спільний дім», заявив президент.

Україна розглядає Угоду про асоціацію з Європейським Союзом, насамперед, як ефективний інструмент здійснення масштабних внутрішніх реформ у всіх сферах політичного, економічного та соціального життя держави відповідно до європейських стандартів.

Про це заявив президент України Віктор Янукович в інтерв'ю польському виданню Dziennik Gazeta Prawna, повідомляє прес-служба глави держави.

«Європейська інтеграція - незмінний ключовий пріоритет зовнішньополітичного курсу і внутрішнього розвитку України. Ми сприймаємо Європейський Союз як цивілізаційний вибір,

оптимальну модель розвитку нашої держави, її економіки і суспільних інститутів, а в перспективі – і як наш спільний дім», – сказав президент.

Янукович підкреслив: на нинішньому етапі укладення Угоди про асоціацію разом із створенням поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ЗВТ) є головним завданням євроінтеграції України.

ЗВТ, яка передбачатиме інтеграцію економіки України у спільний ринок ЄС, на переконання президента, є головною практичною цінністю Угоди про асоціацію. «Уже сьогодні ми активно готуємося до інтеграції української економіки у внутрішній ринок ЄС, здійснюються необхідні реформи у сфері зміцнення демократії та верховенства права на основі наших спільних цінностей», – підкреслив президент.

Разом з тим він зазначив, що створення зони вільної торгівлі вимагає також належної підтримки з боку ЄС у процесі модернізації української економіки. «Укладення Угоди про асоціацію відповідає інтересам як України, так і держав-членів ЄС. При цьому головні переваги відкриваються для основних торгових партнерів України, лідируючі місця серед яких займає і Польща», – зазначив глава держави.

Президент також зазначив, що результативність будь-якої угоди залежить від зусиль усіх сторін. У відповідь на готовність України проводити масштабні реформи і впроваджувати європейські стандарти, ми очікуємо від наших партнерів більшої взаємодовіри та відкритості у питанні європейського майбутнього України, додав він. Одним із тестів на готовність Євросоюзу будувати з Україною довірчі та відкриті відносини Віктор Янукович назвав візовий діалог. «Переконаний, успіхи України у реалізації необхідних вимог ЄС мають втілитися в якнайшвидшу лібералізацію візового режиму для громадян України», – сказав президент.

Сьогодні, зазначив Янукович, Україна готова невідкладно перейти до етапу підписання і подальшої ратифікації Угоди про асоціацію. «Ми розраховуємо на конструктивний та прагматичний підхід у цьому питанні і з боку наших європейських партнерів», – підсумував президент.

Як повідомлялося, 30 березня керівники переговорних делегацій України та ЄС парафували текст Угоди про асоціацію, невід'ємною складовою частиною якої будуть положення щодо створення поглибленої та всеохопної зони вільної торгівлі. Після парафування угоди буде процес ратифікації – це означає, що угоду мають ратифікувати всі 27 парламентів ЄС.

ОПОЗИЦІЯ

УНІАН

30.03.2012. Freedom House: Янукович започаткував систематичну кампанію зі знищення будь-якої життєздатної опозиції

Міжнародна правозахисна організація Freedom House вважає, що Президент України Віктор Янукович розпочав систематичну кампанію зі знищення в Україні будь-якої життєздатної опозиції. Про це йдеться в доповіді організації щодо стану свободи в світі за 2012 рік, присвяченій Україні, яка оприлюднена на сайті Агентства ООН з питань біженців.

"У 2011 році Янукович започаткував систематичну кампанію з вилучення будь-якої життєздатної опозиції Партії регіонів напередодні парламентських виборів, призначених на 2012 рік. Найважливіше, що прокурори висунули багато різних обвинувачень проти Юлії Тимошенко, найсильнішого опонента Януковича, з метою забезпечити кримінальне переслідування", – сказано у доповіді.

У документі нагадується, що у жовтні 2011 року Ю.Тимошенко було засуджено до 7 років ув'язнення. Freedom House також відзначає, що вуличні протести проти переслідування Ю.Тимошенко та інших колишніх урядовців придушували правоохоронці, а організаторів акції арештовували.

У доповіді також згадується низка осіб, які були попередньо ув'язнені у 2011 році. Серед них – представники колишнього уряду Ю.Тимошенко та щонайменше 14 осіб, яких обвинувачували у руйнуванні пам'ятнику Сталіну в Запоріжжі.

Як повідомлялося, в цілому за підсумками року Freedom House знизила на один пункт рейтинг політичних прав в Україні – з 3 до 4.

УНІАН

30.03.2012. Тимошенко закликала ЄС парафувати Угоду про асоціацію з Україною

Екс-прем'єр-міністр України, лідер опозиційної партії "Батьківщина" Юлія Тимошенко закликала Європейський Союз парафувати Угоду про асоціацію з Україною, незважаючи на порушення в нашій державі демократичних норм. Про це йдеться у заяві Ю.Тимошенко про

підтримку парафування Угоди про асоціацію Україна – ЄС, переданій прес-службою партії "Батьківщина".

"Раніше я уже висловлювалася на підтримку підписання Угоди про асоціацію з ЄС, незважаючи на згортання Януковичем демократичних свобод в Україні та політичні переслідування опозиції. Але і сьогодні, перебуваючи за ґратами і віддаючи собі звіт у тому, що влада Януковича не має жодного відношення ані до Європи, ані до демократії, я все ж прошу Європейський Союз парафувати Угоду. Такий крок з вашого боку стане серйозним і дієвим бар'єром на шляху сповзання сьогоднішньої країни в безодню пострадянського тоталітаризму", – зауважила Ю.Тимошенко.

На її переконання, для України підписання цього документу стане справді історичним проривом до європейської мрії, це позначить ствердження та захист незалежності, це дасть надію та свободу на гідне життя 47 мільйонам українців.

"Зрив підписання Угоди означатиме провал європейських прагнень України. Це може стати трагедією, яка затьмарить майбутнє України на довгі роки", – наголосила Ю.Тимошенко. На її думку, "українська влада, прикриваючись європейською риторикою, якраз і сподівається на те, що Угоду не буде підписано, щоб потім сказати: Європа нас не хоче, тому й ми не хочемо її". "Але це позиція влади, це позиція кількох людей, що дуже тимчасово представляють нашу державу в світі. В мільйонів українців зовсім інші погляди: ми - частина Європи, і тільки там наша доля, наш шлях, наше місце", – підкреслила экс-прем'єр.

Вона нагадала, що торік європейці не підписали з Україною Угоду про асоціацію і навіть не парафували її, натомість публічно заявили, що переговори про асоціацію завершені, "тим самим залишивши Януковичу можливість для зміни ситуації". "Але діючий глава держави не скористався навіть цим шансом. Починаючи з грудня 2011 року, вище політичне керівництво України фактично перебуває в ізоляції і відомі європейські політики уникають зустрічей з Президентом України", – заявила Ю.Тимошенко.

Вона закликала представників інституцій ЄС парафувати Угоду про асоціацію з Україною. "Я прошу вас зробити крок назустріч Україні, нехай навіть не сьогоднішній, а завтрашній Україні, Україні демократичній, в постанові якої у мене ані на хвилину немає сумніву. Я не прошу поступок, я прошу партнерства. Я б навіть сказала, що ми будемо разом іти до спільної мети. Крок за кроком. З вашого боку – це крок доброї волі, підтримка кращих сподівань українського народу на європейське майбутнє, а з нашого – це крок дій, тих дій, які неодмінно призведуть до усунення законним шляхом чинної неєвропейської, нецивілізованої влади, яка не має жодного відношення не лише до загальних принципів демократії та свобод, але й до самого поступу та розвитку України. Можливо, ви, парафувавши угоду, трохи випередите історію та плин часу, але ми, очистивши нашу країну, неодмінно наздоженемо вас і виконаємо свої зобов'язання", – наголосила Ю.Тимошенко.

На її переконання, після парафування Угоди настане момент істини. "Українське суспільство побачить, що Україна може втратити, якщо Янукович та його уряд зневажатимуть і надалі права людини та верховенство права, якщо вони не задовольнять політичні умови, потрібні для підписання та ратифікації Угоди", – вважає экс-прем'єр.

Вона також подякувала всім європейським політикам за підтримку. За словами Ю.Тимошенко, ця підтримка для неї дуже важлива і допомагає жити та боротися за краще європейське майбутнє для України.

Deutsche Welle

03.04.2012. Лікування Тимошенко в Берліні могло б дати позитивний сигнал

Уряд ФРН веде переговори з Україною про можливе лікування Юлії Тимошенко у Берліні. Експерти вбачають у цьому можливість поліпшення німецько-українських відносин.

Доля колишнього прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко перебуває в руках президента Віктора Януковича, переконаний кельнський політолог Гергард Сімон. Чи приїде лідер опозиції для надання медичної допомоги до Німеччини, залежить "виключно від рішення найвищої інстанції в Україні", каже експерт. Схожої думки дотримується й керівник київського представництва Фонду Конрада Аденауера Ніко Ланге: "Я досконало знаю українські реалії, тому впевнений, що це залежить тільки від рішення українського президента Януковича".

Речник німецького уряду підтвердив у понеділок, 2 квітня, що Німеччина веде переговори про лікування в Берліні Тимошенко, яка страждає від болю у спині. Український президент раніше виключав можливість надання допомоги ув'язненій в іноземній лікарні, оскільки це не передбачено законодавством.

Валерій Чалий з київського Центру Разумкова вважає, що шанс потрапити до Берліна у Тимошенко є. Вже сам факт проведення переговорів з цього приводу, на його думку, свідчить, що такі "питання можуть бути врегульовані, якщо буде політична воля".

Особисті контакти з Меркель

У середині лютого экс-прем'єра Тимошенко у Харкові обстежили лікарі німецької клініки "Шаріте". Спільно з канадськими колегами вони встановили, що їй необхідно надати медичну допомогу за межами колонії. І водночас запропонували послуги своєї клініки.

Те, що саме Німеччина пропонує медичну допомогу Тимошенко, може мати кілька пояснень, вважають експерти. "У Німеччини загалом великий інтерес до України та Східної Європи", - каже Ніко Ланге з Фонду Конрада Аденауера. На його думку, за цим стоять насамперед економічні інтереси. Для України Німеччина також є дуже важливою, каже Валерій Чалий: "Сьогодні Україні терміново потрібні інвестиції та допомога міжнародних фінансових інституцій, у яких Німеччина має потужний голос".

Теперішня активність Берліна у справі Тимошенко може мати й "особистий" підтекст. Ймовірно, певну роль відіграє те, що Меркель і Тимошенко знайомі особисто", - вважає Ланге. На самітах Європейської народної партії жінки-політики й справді зустрічалися неодноразово. На останньому такому з'їзді донька Тимошенко Євгенія розмовляла з німецьким канцлером Меркель про свою матір.

Шанс для обох сторін

Лікування Тимошенко у Берліні дало б позитивний сигнал для українсько-німецьких відносин, які останнім часом охолонули, вважають окремі експерти. На думку Ніко Ланге з Фонду Конрада Аденауера, українська сторона припустилася низки помилок у відносинах з німецькими колегами. Так, зокрема, за його словами, президент Янукович в особистій розмові з канцлером у вересні 2011 року в Варшаві обіцяв внесення змін до кримінального кодексу у тій частині, що стосувалася обвинувачень Тимошенко. Але цього не сталося. Як відомо, Ніко Ланге сам свого часу опинився у центрі конфлікту між Берліном та Києвом, коли у 2010 році українські спецслужби багато годин утримували його під вартою в аеропорту "Бориспіль".

Кельнський політолог Гергард Сімон дотримується думки, що запропонована Тимошенко допомога є шансом на поліпшення іміджу України. "Німецька сторона зацікавлена продемонструвати міжнародній спільноті, що, як і раніше, вона виступає за європейську перспективу України".

Позитивні новини перед Євро

Нещодавно було парафоровано угоду про асоціацію між Україною та ЄС. Її підписання та ратифікація залежать від розвитку політичної ситуації в Україні, наголошують у Брюсселі та Берліні. При цьому конкретно вказують на справу Тимошенко.

Але є ще один чинник, який міг би змусити Київ дозволити виїзд Тимошенко на лікування до Берліна. За два місяці в Україні відбудеться "Євро-2012". "Я гадаю, Україні потрібні хороші новини як напередодні чемпіонату Європи, так і в контексті угоди про асоціацію", - каже Ніко Ланге.

УКРАЇНА ТА ІНШІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

МВФ

Дзеркало тижня

05.04.2012. У МВФ підтвердили, що грошей Україні поки не дадуть

У МВФ немає графіка для відновлення фінансування України. У фонді очікують виконання своїх вимог.

Міжнародний валютний фонд (МВФ) як і раніше очікує від України виконання узгоджених раніше заходів для відновлення кредитної програми stand-by, повідомив директор департаменту зовнішніх зв'язків Геррі Райс (Gerry Rice).

«Що стосується термінів відновлення програми, ми не маємо графіка (timeline)», — сказав він на традиційному брифінгу в штаб-квартирі фонду в четвер, 5 квітня.

Райс уточнив, що йдеться про заходи в сферах фіскальної консолідації, реформ енергетичного і фінансового секторів.

Нагадаємо, що МВФ в 2010 році схвалив програму stand-by, в рамках якої обіцяв до кінця 2012 року надати Україні кредит на загальну суму 15,5 млрд дол

Фонд виділив перші два транші на суму 3,4 млрд дол, але в 2011 році припинив фінансування.

Як заявив минулого тижня перший віце-прем'єр Валерій Хорошковський, Україна розробляє план поступового підвищення внутрішніх цін на газ. При цьому він сподівається, що цей план зможе переконати МВФ відновити фінансування. Однак саме підвищення може відбутися тільки після парламентських виборів.

РАДА ЄВРОПИ

Дзеркало тижня

23.03.2012. ПАРЄ відвідає Україну з перевіркою виконання резолюції

Представники ПАРЄ наступного тижня відвідають Україну для оцінки виконання резолюції. За недотримання основних демократичних принципів і верховенства права, для України можуть бути введені санкції.

Співдоповідачі ПАРЄ щодо України Майліс Репс і Марієтта де Пурбе-Лінден планують відвідати Україну 27-29 березня.

Візит здійснюється для оцінки виконання Україною резолюції ПАРЄ, схваленої на січневій сесії асамблеї.

За підсумками візиту співдоповідачі планують дати прес-конференцію у Києві.

Нагадаємо, що Парламентська асамблея Ради Європи у прийнятій 26 січня резолюції ПАРЄ «Функціонування демократичних інститутів в Україні» не виключила введення санкцій проти діючої української влади за недотримання основних демократичних принципів і верховенства права.

Верховна Рада напередодні ухвалила у першому читанні постанову, якою затвердить план заходів з виконання рекомендацій ПАРЄ, однак без виконання вимог зі звільнення экс-прем'єр-міністра Юлії Тимошенко та інших ув'язнених экс-чиновників, як того вимагає Асамблея.

ПАРЄ у заяві від 9 березня зазначила, що із занепокоєнням відзначає відсутність прогресу у виконанні Україною останньої резолюції ПАРЄ, де йшла мова про декриміналізацію статей Кримінального кодексу, за якими були засуджені экс-прем'єр Юлія Тимошенко, экс-міністр внутрішніх справ Юрій Луценко та інші колишні посадові особи.

Варто відзначити, що, на думку політологів, ігнорування рекомендацій ПАРЄ може призвести до міжнародної ізоляції України.

УНІАН

30.03.2012. У ПАРЄ не виключають застосування до України санкцій, у разі невиконання резолюції Асамблеї

У Парламентській Асамблеї Ради Європи не виключають можливості застосування щодо України санкцій, у разі невиконання резолюції ПАРЄ. Про це повідомила на прес-конференції співдоповідачка Моніторингового комітету ПАРЄ Марієтта де Пурбе-Лундін.

"Є різні санкції, які можуть запроваджуватись. В принципі вони відомі, і у України навіть можуть забрати право голосування. Але ми ще не дійшли до цієї стадії", – сказала Марієтта де Пурбе-Лундін.

В той же час вона висловила думку, що, не заважаючи на певний прогрес, у України залишаються проблеми у розробці законодавства у відповідності до європейських стандартів. "Але є дуже чіткі причини занепокоєння, і вся Європа зараз знайома з цими декількома прізвиськами. Отож ці прізвиська нависають над процесом співпраці Європи з Україною. І тому нам є про що турбуватись", – підкреслила Марієтта де Пурбе-Лундін.

ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ

РОСІЯ

Радіо «Німецька хвиля»

21.03.2012. У глухому «митному» куті

Поїздку Віктора Януковича до Москви на засідання міждержавної ради Євразійського економічного співтовариства (ЄврАзЕС), де Україна виступає у ролі спостерігача, українські політологи назвали спробою «перезавантажити» взаємини між країнами. «Янукович хотів пересвідчитися, що він буде «вхож» до нового-старого російського президента Путіна та намагався натякнути про газ. З газом не склалося», – прокоментував Deutsche Welle аналітик Інституту євратлантичного співробітництва Володимир Горбач. Так само поки що не склалося з намаганням Віктора Януковича проштовхнути російським керманічам ідею приєднання України до митного союзу на українських умовах «3+1».

Як повідомив перший віце-прем'єр-міністр Валерій Хорошковський, є ході засідання міждержавної ради ЄврАзЕС українська делегація знову запропонувала формулу співробітництва «3+1», однак вона не отримала серйозного публічного обговорення. «Але ми вважаємо, що така ідея має право на життя і ми готові вести переговори», – підкреслив Хорошковський.

У пастці?

Тим часом, президент Росії Дмитро Медведєв заявив, що країни, які не вступили в Митний союз «матимуть проблеми». За словами російського президента, «таке життя: якщо ти береш участь в якомусь міжнародному об'єднанні, ти отримуєш певні привілеї, якщо в цьому міжнародному об'єднанні не береш участі, відповідно, у тебе можуть бути труднощі». Це визнав і перший український віце-прем'єр-міністр. За словами Валерія Хорошковського, країна, яка не є членом Митного союзу «страждатиме в економічному плані, адже ці ринки будуть захищені».

На думку Горбача, нині українська влада опинилася у «незручному становищі, адже повна інтеграція в Митний союз унеможливить контроль команди Януковича всередині країни. Тепер в адміністрації українського президента шукають можливості піти на зближення з Росією і зберегти свою економічну незалежність. Керівник політичних програм Українського незалежного центру політичних досліджень Світлана Конончук наголошує, що думати про це Віктору Януковичу потрібно було раніше, коли він розставляв пріоритети свого президентства.

У своїй передвиборчій програмі заявив про позаблоковість України і зближення з Росією. «Росія досягла свого – вона перекрыла Україні шлях до НАТО, зараз намагається завадити створити Україні Зону вільної торгівлі з ЄС. Після цього на Україну можна буде легко тиснути. І Москва відчуває в собі цей потенціал», - сказала в інтерв'ю Deutsche Welle Світлана Конончук. Експерти вважають, що через заплутану зовнішню й економічну політику Україна опиниться у політичній та економічній ізоляції. Адже вже Євросоюз, МВФ, інші міжнародні структури майже відвернулися від України.

Крок назад і два вперед

Керівниця політичних програм Українського незалежного центру політичних досліджень припускає, що Віктор Янукович ще спробує загальмувати всі переговори щодо вступу в Митний союз та перенесе переговори з Росією за межі своєї каденції. Втім довго «тримати облогу» українському президентові не вдасться, наголошує Конончук, і українська влада таки погодиться вступити у Митний союз, який унеможливить подальшу економічну співпрацю з Європейським союзом. «Тільки з ЄС ми можемо вести переговори десятиліттями. Росія діє блискавично, і Янукович погодиться, адже Москва не вимагає як ЄС взамін дотримуватися прав людини», - зауважила Конончук.

Як відомо, на зустрічі у Москві чинний прем'єр-міністр Росії Володимир Путін вже запропонував українському президенту синхронно з його російським колегою підписати закон про ратифікацію угоди про Зону вільної торгівлі в СНД. Її українська сторона розраховує використати для подальшої інтеграції з пострадянськими країнами.

Голос Америки

22.03.2012. Янукович не може змусити Україну вступити до Митного союзу, а Путін не хоче запропонувати повноцінну зону вільної торгівлі - блог Назара Холода

Тривалі намагання України досягти більш сприятливого режиму торгівлі з країнами СНД не принесли відчутного результату. Можна констатувати, що переговори зайшли в глухий кут: Україна не може, а Росія не хоче.

Нескінченні дискусії про форми економічної співпраці між Україною та іншими пострадянськими країнами можуть будь-кого збити з пантелику. Протягом 20 років після розвалу Радянського Союзу було утворено дуже багато різних інтеграційних утворень, однак далеко не завжди вони були життєздатними. Серед економічних інтеграційних об'єднань, які зараз можуть мати вплив на економічний розвиток України, найголовнішими є зона вільної торгівлі країн СНД та Митний союз Росії, Білорусі та Казахстану. Які перспективи участі України у цих об'єднаннях? Яку користь і які загрози вони несуть? Для того, щоб розібратися у цих питаннях, спочатку слід визначити основні поняття та коротко подивитися на історію створення цих економічних об'єднань.

Зона вільної торгівлі – це група країн, які відмінили всі чи більшість мит та кількісних обмежень (квот) у взаємній торгівлі. Інакше кажучи, країни намагаються усунути бар'єри у взаємній торгівлі з метою досягнення кращих умов для економічної співпраці. Країна може бути одночасно учасником багатьох угод про вільну торгівлю. Наприклад, Мексика має 11 договорів про вільну торгівлю із 41 країною світу. Тому Україна може бути одночасно у зоні вільної торгівлі з країнами СНД та з країнами Європейського Союзу.

Перші намагання створити зону вільної торгівлі на теренах СНД сягають ще початку 1990-х років, однак жодна спроба практично втілити ці ідеї не була успішною. Угода про зону вільної торгівлі, підписана у 1993 році так і не набула чинності, оскільки сама ж Росія, яка її ініціювала, так і не ратифікувала цю угоду. Новий договір про зону вільної торгівлі в рамках Співдружності Незалежних Держав був підписаний у жовтні 2011 року на зустрічі прем'єрів країн СНД. Цей договір підписали Росія, Україна, Білорусь, Казахстан, Вірменія, Киргизстан, Молдова й

Таджикистан. Для того, щоб він вступив в силу, його мають ратифікувати парламенти країн. Хоча договір було підписано ще 18 жовтня 2011 року, досі жоден з парламентів не ратифікував цієї угоди.

Митний союз – вища форма економічної інтеграції у порівнянні з зоною вільної торгівлі. Країни митного союзу скасовують обмеження на внутрішню торгівлю між його членами і проводять узгоджену торговельну політику щодо інших країн. Це передбачає утворення наднаціональних органів для встановлення єдиних зовнішніх мит. Митний союз Росії, Білорусі та Казахстану був утворений у 2007 році на основі Євразійського економічного співтовариства. Україна не є членом ЄвразЄС, а має лише статус спостерігача.

Для проведення узгодженої зовнішньоторговельної політики, Митний союз утворив Комісію Митного союзу, яка у 2011 р. перетворилася на Євразійську економічну комісію – наднаціональний орган, рішення якого є обов'язковим для всіх членів Митного союзу. У цьому органі кількість голосів залежить від економічної ваги країни – Росія має 57%, в Білорусь і Казахстан – по 21,5 %. Єдиний митний кодекс для трьох країн вступив в дію з липня 2010 року, а через рік митні кордони між країнами були ліквідовані і перенесені на зовнішній периметр.

Які перспективи участі України у цих економічних об'єднаннях?

Спочатку розглянемо значення та перспективи утворення зони вільної торгівлі країн СНД.

Україні вигідно підписати угоду про зону вільної торгівлі з країнами-членами СНД. Україна експортує до країн СНД 38% своїх товарів і імпортує 45% товарів, тому покращення умов взаємної торгівлі є вагомим чинником економічного розвитку. Договір про зону вільної торгівлі був підписаний ще минулого року і тепер Путін наполегливо пропонує синхронно ратифікувати його у парламентах.

Однак запропонований текст договору містить дуже багато положень, що не відповідають інтересам України. Найвагомим недоліком запропонованої угоди є величезний перелік винятків та обмежень з режиму вільної торгівлі. Обмеження, чи спеціальні формули для обчислення експортного мита стосуються нафти і нафтопродуктів, газу, деревини, продуктів хімічної промисловості, сировини для виробництва кольорових металів, цукру тощо.

У такому вигляді дане утворення важко назвати зоною вільної торгівлі, оскільки значна частина товарообороту виключена з режиму вільної торгівлі. Якщо Україна підпише цей договір, то умови торгівлі суттєво не зміняться. Тому це питання слід відкласти до вступу Росії до Світової організації торгівлі, оскільки тоді українські позиції будуть сильнішими.

Водночас, ще раз наголошую, що Україні вигідна зона вільної торгівлі, однак без обмежень та винятків.

Що стосується Митного союзу Росії, Білорусі та Казахстану, то тут ситуація значно складніша. Україну наполегливо тягнуть до цього інтеграційного об'єднання, однак участь України у Митному союзі є неможливою з огляду на три основні причини:

По-перше, членство у Митному союзі передбачає утворення наднаціональних органів, що заборонено Конституцією України. Для внесення змін до Конституції України потрібно 300 голосів у парламенті, чого зараз неможливо досягти.

По-друге, Україна є членом Світової організації торгівлі і при вступі країна проводила переговори зі всіма членами організації щодо умов торгівлі. Митний союз має вищі ставки мита, тому якщо Україна приєднається до Митного союзу, вона повинна провести повторні переговори зі всіма членами СОТ, або покинути лави цієї організації.

По-третє, участь у Митному союзі означає відмову від зони вільної торгівлі з ЄС, про що Європейський Союз вже попередив Україну. Технічні переговори про утворення зони вільної торгівлі з ЄС, які тривали 4 роки, вже завершені і Президент України прагне якомога швидше парафувати цю угоду.

І нарешті, участь у Митному союзі також означатиме втягування України у майбутній Євразійський Союз, який буде контролюватися Москвою. Навіть Білорусь відмовилася реформувати Євразійське економічне співтовариство на умовах Кремля.

Єдиною економічною перевагою членства у Митному союзі для України є отримання російського газу за внутрішніми російськими цінами. Але вчора (20 березня) Газпром оголосив про підвищення внутрішніх цін на газ (на 45% - до 137 дол. до кінця року) і планує довести рівень внутрішніх цін до рівня експортних цін до 2015 року. Відтак вигода від дешевого газу дуже швидко зникне, а можливості для України для підписання угоди про зону вільної торгівлі з ЄС будуть втрачені. Україна не може жертвувати стратегічними цілями заради досягнення тимчасової тактичної вигоди.

У Митному союзі Україна більше не матиме економічної свободи. Рішення Митного союзу є обов'язковими для всіх його членів. Оскільки більшість голосів має Росія, то саме Кремль визначатиме економічну політику, а Україна буде змушена лише підкорятися. Вже тепер Медведев прямо погрожує погіршенням економічних стосунків у разі неприєднання Україною до

цього проекту. Перехід до мови погроз свідчить, що до України не ставляться і не будуть ставитися як до рівноцінного партнера.

Тому Президент України не може і не хоче вступати до Митного союзу. Україна запропонувала формулу співпраці з Митним союзом у форматі «3+1», яка не суперечить намірам України утворенню зони вільної торгівлі з ЄС. Однак Росію не влаштує запропонована Києвом така формула співробітництва. Очевидно, що економічні питання не є надто важливими для Росії, її цікавить посилення свого політичного впливу на весь пострадянський простір.

Тому тиск на Україну буде посилюватися, про що свідчить хоча б «сирна війна» між країнами, що триває з минулого року. Росію більше не вийде задобрити обіцянками на кшталт надання російській мові статусу державної, їй потрібний значно вагоміші результати, остаточна мета яких – побудова Євразійського союзу.

У теперішній ситуації Україна не має багато варіантів. Вступ до Митного союзу є неможливим. Україна повинна продовжувати переговори про створення зони вільної торгівлі з країнами СНД, однак Росія не зацікавлена у створенні режиму повноцінної вільної торгівлі. Переговори між двома державами в черговий раз зайшли у глухий кут.

Дзеркало тижня

23.03.2012. Янукович побачив «розуміння з двох сторін» у газовій суперечці з Росією

За словами Януковича, зустріч з Медведевим продемонструвала, що Москва налаштована на активізацію роботи з Києвом. Але, незважаючи на те, що Україні і Росії багато чого вдалося домогтися, газове питання залишається невирішеним. «Навколо нього ми зараз і ходимо, є розуміння з двох сторін», — зазначив президент.

Президент України Віктор Янукович вважає, що у газовій суперечці з Росією «є розуміння з двох сторін». Про це він заявив 27 березня у Сеулі за результатами зустрічі з президентом Росії Дмитром Медведевим.

«Насправді Україні та Росії багато чого вдалося домогтися за винятком одного ключового питання (газове питання), навколо нього ми зараз і ходимо, є розуміння з двох сторін», — сказав Янукович.

За його словами, зустріч з Медведевим продемонструвала, що Москва налаштована на активізацію роботи з Києвом.

«Я знаю, що і Володимир Володимирович (Путін), як, напевно, правильно говорити, що це вже президент Росії, він уже поставив таке завдання, щоб працювати з Україною активно в усіх напрямках, за якими у нас є на рівні підкомісії питання, напрацювання. Сьогодні президент Медведев підтвердив, що таку роботу розпочато, є політична воля», — зазначив Янукович.

Коментуючи результати нещодавніх переговорів з Путіним у Москві, український президент відзначив, що досягнута домовленість провести засідання міждержавної комісії «десь у 20-х числах травня».

За словами Януковича, досягнута домовленість вирішити до дати засідання комісії питання, які «ще можна вирішити за цей короткий період».

Україна майже два роки веде з РФ переговори щодо зниження ціни на газ, називаючи ціну яку Київ платить за паливо, несправедливою, а самі контракти — кабальними. Росія в обмін на перегляд ціни домагається доступу до управління українською газотранспортною системою. Київ і Москва не виключають створення консорціуму з управління українською ГТС, але його модель поки не визначена. Переговори з газового питання президентів України і Росії будуть продовжені у кінці травня

ВВС Україна

26.03.2012. Російські інспектори їдуть в Україну перевіряти сири

"Проросійські" назви поки що не допомагають українським сирам потрапити на полицки російських крамниць

У понеділок до України прибуває група працівників Росспоживнагляду, щоб перевірити підприємства, які мають намір постачати сир на російський ринок.

Як повідомляє агенція Інтерфакс, з Москви до Києва вилітають троє фахівців, щоб провести перший етап інспекції, який триватиме до п'ятниці.

Раніше керівник Росспоживнагляду, головний державний санітарний лікар РФ Геннадій Онищенко, заявив, що готовий особисто приїхати в Україну, аби перевірити сироварів.

"У понеділок я не лечу. Можливо, я туди під'їду після закінчення перевірки", - сказав пан Онищенко у новому коментарі Інтерфаксу.

"На рівні підприємств є повне розуміння, готовність до співпраці і надання всього, що буде затребувано. Але з боку (українського) керівництва з'являються коментарі, які явно не сприятимуть налагодженню співпраці", - сказав керівник Росспоживнагляду.

Раніше пан Онищенко повідомив, що інспектори мали прибути 19 березня, однак через "нерозторопність контрагентів" відклали візит. Він звинуватив українську сторону в тому, що вона не встигла вчасно узгодити параметри перевірки.
"Можливості ще не вичерпані"

7 лютого Росія Клацнути заборонила ввозити на свою територію сири деяких українських виробників через те, що продукція начебто не відповідає вимогам РФ до якості молочної продукції.

У березні керівник Росспоживнагляду сказав, що всього на території Росії припинили продаж 32 тонн сиру і ще 120 тонн затримали на кордоні.

Тоді ж у Росспоживнагляді повідомили, що їхні експерти завершили перевірку документів українських підприємств і готові продовжити інспекцію на місцях виробництва.

Минулого тижня в українському міністерстві закордонних справ привітали таке рішення росіян.

"Так ми, дійсно, зможемо побачити те, що за цим стоїть реальна турбота про якість продукції та здоров'я росіян, а не тільки спроба політизувати це питання", - сказав речник МЗС Олег Волошин.

Він сподівається, що перевірка підтвердить високу якість українських сирів.

Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко сказав, що в цій суперечці "ще не вичерпані можливості переконати" росіян у належній якості української продукції.

Росспоживнагляд закидає українським сироварам використання у виробництві рослинних жирів.

У п'ятницю перший віце-прем'єр України Валерій Хорошковський сказав, що експертиза, проведена в Україні, не виявила в сирах рослинної олії.

Дзеркало тижня

28.03.2012. В Росії засумнівалися в намірах України створювати консорціум на базі ГТС

Україна повинна самостійно визначати учасників консорціуму з управління ГТС, вважають у Росії. Разом з тим, за словами заступника енергетики РФ, нещодавно в Україні були прийняті норми, які не дозволили газотранспортному консорціуму управляти ГТС. "І як наслідок, ми маємо те, що маємо», — зазначив російський урядовець.

Україна повинна самостійно визначати коло учасників міжнародного консорціуму з модернізації та управління своєю газотранспортною системою.

Про це заявив заступник міністра енергетики Російської Федерації Анатолій Яновський, відповідаючи на запитання щодо позиції РФ відносно приєднання ЄС до міжнародного консорціуму.

Заступник російського міністра взяв участь у міжнародній конференції «Зміцнення відносин ЄС-Росія у сфері енергетики», що відбулася у середу в Європарламенті в Брюсселі.

«На території України — газотранспортна система. Вона (держава — ред.) повинна сама запрошувати, кого хоче мати у себе партнером», — зауважив російський урядовець.

Бойко розповів, що Україні потрібно від РФ та Євросоюзу в обмін на свою ГТС

Яновський нагадав, що попередні домовленості на вищому рівні між Україною та Росією передбачали створення міжнародного консорціуму з управління українською ГТС з можливістю приєднання до проекту країн Євросоюзу.

«Після цього, на жаль, в Україні були прийняті норми, які не дозволили газотранспортному консорціуму управляти ГТС. І як наслідок, ми маємо те, що маємо», — зазначив заступник міністра енергетики РФ.

Як повідомлялося, Єврокомісар з енергетики Гюнтер Оттінгер неодноразово заявляв, що ЄС готовий приєднатися до українсько-російської дискусії з питання постачання і транзиту газу, у тому числі, з модернізації та управління ГТС України, якщо «обидві сторони висловлюватимуть це бажання».

Україна майже два роки веде з РФ переговори щодо зниження ціни на газ, називаючи ціну яку Київ платить за паливо, несправедливою, а самі контракти — кабальними. Росія в обмін на перегляд ціни домагається доступу до управління українською газотранспортною системою. Але, якщо Київ наполягає на створенні тристороннього консорціуму за участю ЄС, то Москва вважає за краще говорити про двосторонній формат.

Дзеркало тижня

30.03.2012. «Газпром» буде і надалі знижувати транзит газу через територію України

У «Газпромі» пояснили зниження обсягів транзиту газу через територію України. У російського газового монополіста попереджають, що це тільки перші результати перерозподілу обсягів експорту.

Зниження обсягів транзиту газу через територію України є тільки першими результатами перерозподілу обсягів експорту на користь транзиту через територію Білорусі і новими морським газопроводами, заявив журналістам офіційний представник «Газпрому» Сергій Купріянов.

«Це поки тільки перші результати, ми на початку великого шляху з перерозподілу обсягів транзиту газу з території України на користь нашої дочірньої компанії „Белтрансгаз“ і нових морських газопроводів», – сказав Купріянов.

Як повідомлялося, транзит російського газу через Україну у березні знизився у два рази.

У даний час Україна є основним транзитером російського газу в Європу. Однак у листопаді минулого року була запущена перша черга стратегічного газопроводу - «Північний потік», що є принципово новим маршрутом експорту російського газу до Європи (з Росії до Німеччини по дну Балтійського моря). Потужність першої черги складає 27,5 мільярда кубометрів газу на рік. Запуск другої черги, після якого потужність трубопроводу подвоїться, заплановано на жовтень 2012 року.

Російська влада на тлі складних газових переговорів з Україною доручила «Газпрому» прискорити реалізацію проекту «Південний потік», причому будувати цей морський газопровід у максимальній потужності – 63 мільярди кубометрів газу на рік.

У лютому Купріянов заявляв, що Україна після запуску «Південного потоку» і розширення «Північного потоку» буде мати нульове значення для експорту російського газу.

Україна у разі припинення транзиту російського газу може перевести свою ГТС у реверсний режим і включити її у загальну газотранспортну систему Європи

ВВС Україна

03.04.2012. Україна і Росія домовилися зняти "сирні" обмеження

Україна та Росія домовилися зняти обмеження на ввезення українських сирів на російський ринок, але - після "опрацювання" зауважень Федеральної служби Росії з нагляду у сфері захисту прав споживачів і добробуту людини (Росспоживнагляд).

Про це заявив міністр економічного розвитку та торгівлі Петро Порошенко на брифінгу з головою Росспоживнагляду Геннадієм Онищенком, який 3 квітня прибув до Києва з робочим візитом.

"Обмеження на тверді та напівтверді сири українського виробництва з боку Російської Федерації будуть зняті після опрацювання тих зауважень, які зробила російська сторона під час перевірки", - заявив пан Порошенко.

Під час візиту пана Онищенка Україна та Росія домовилися про створення лабораторії на українській території, яка б контролювала якість сирів та іншої молочної продукції, яка експортується в Росію.

Пан Онищенко також нагадав, що російські фахівці під час перевірки підприємства "Гадячсир" (Полтавська область) виявили недоліки в його роботі. Втім, Росія готова делегувати повноваження перевірки якості сирів спільно створеній лабораторії.

Голова Росспоживнагляду також повідомив, що наступного тижня, 9-15 квітня, російські фахівці перевіряють роботу ще двох українських сироробних підприємств: Пирятинський сирзавод (Полтавська область) і "Прометей" (Чернігівська область).

30 березня Росспоживнагляд заявив, що перевірка виявила порушення в роботі "Гадячсиру", які не відповідають російському законодавству.

"На підприємстві виявлені суттєві порушення санітарно-технічного стану та виробничого контролю технології виготовлення продукції", - повідомили в російському відомстві.

На початку лютого Росія заборонила ввезення на свою територію сирів кількох українських виробників, висунувши претензії до їхньої якості. Зокрема, йшлося про начебто використання українськими сироварами пальмової олії. Згодом заборону поширили на продукцію ще чотирьох виробників.

З українського боку в конфлікт було втягнуто прем'єр-міністра Миколу Азарова та міністерство закордонних справ. У Києві заявили про політичне підґрунтя сирної суперечки.

У березні в Росспоживнагляді повідомили, що їхні експерти завершили перевірку документів українських підприємств і готові продовжити інспекцію на місцях виробництва.

Deutsche Welle

03.04.2012. Виробництво ядерного палива з росіянами: дуже далека перспектива?

Спорудження заводу з фабрикації ядерного палива в Україні може розтягтися на десятки років, вважають незалежні експерти. Вони попереджають про загрозу посилення енергозалежності України від Москви.

Держконцерн "Ядерне паливо" повідомив, що згідно з техніко-економічним обґрунтуванням побудови в Кіровоградській області Смолінського заводу з фабрикації ядерного палива, його вартість становить 2,3 мільярди гривень. Заступник гендиректора "Ядерного палива" Борис Білик зазначив, що наразі держконцерн та його російський партнер – паливна компанія

"ТВЕЛ" – вийшли на стадію розробки фінансово-економічної моделі з реалізації проекту. Він також підтвердив, що за конкурсними умовами, "ТВЭЛ" має надати "до 60 відсотків фінансування спорудження заводу". Українській стороні в СП має належати 50 відсотків + одна акція, а 50 відсотків мінус одна акція передаються у власність "ТВЕЛу".

Політики більше, ніж економіки?

Якщо Україна зберігає за собою контрольний пакет акцій, це гарантуватиме й збереження технологічного і фінансового контролю за спільним підприємством, вважає економіст Андрій Новак. В інтерв'ю DW він привітав створення СП як таке, що реалізує стратегію на диверсифікацію джерел постачання енергоносіїв. Своєю чергою, виконувач обов'язків директора енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Омельченко також вважає, що Україні вигідне власне виробництво ядерного палива на своїй території, що "забезпечить нові робочі місця, додану вартість продукції та додаткові надходження до бюджету від податків".

Водночас, Омельченко нагадує, що "всі інвестиції в українську енергетику Росія розглядає виключно з точки зору посилення свого політичного впливу". А спорудження заводу з фабрикації ядерного палива в Україні об'єктивно спричиняє конфлікт інтересів двох держав. Експерт вважає, що Москва "навіть чи буде поспішати з реалізацією цього проекту, оскільки її національні інтереси вимагають збереження робочих місць всередині Росії, так само, як і всіх прибутків від виробництва ядерного палива та експорту готового продукту".

Зірвані терміни

Згідно з укладеною в жовтні 2010 року угодою про створення державним концерном України "Ядерне паливо" та російською компанією "ТВЕЛ" спільного підприємства передбачалося, що перша черга заводу з фабрикації ядерного палива запрацює 2013 року, а до 2020 виробництво тепловиділяючих елементів збільшиться вдвічі. В цей термін "ТВЕЛ" мав би забезпечити ще й технологічний супровід виробничого процесу, навчання персоналу заводу та передати українській стороні технології всіх стадій виготовлення ядерного палива. А вже після ліцензування в Європі палива "ТВЭЛ" для реакторів західної розробки, відкривалися перспективи запуску на українському заводі виробничої лінії "ТВЗ-Квадрат" з виробництва ядерного палива для третіх держав.

Однак ще у вересні минулого року експерт Відділу енергетичної безпеки Національного Інституту Стратегічних досліджень Ольга Кошарна заявила, що за її оцінками, завод з фабрикації ядерного палива для АЕС "не буде запущений ані в 2013 році, ані в 2014-му". Вона зазначила, що вже на етапі розробки техніко-економічного обґрунтування проекту та цілої низки експертиз проглядається відставання від початкових термінів на чотири роки. А в поведінці російських партнерів вона вбачає "наміри розтягти передачу українцям технологій на довші роки, а краще на десятиліття".

Недалекоглядна політика

В цій ситуації, як вважає Андрій Новак, Україні найбільше шкодить відсутність "сталого політики самодостатності". Економіст впевнений, що держава спроможна самостійно розробити та впровадити переважну більшість ядерних технологій і "відновити повний ядерний цикл силами власних підприємств та наукових кадрів". Цього немає, бо керівництво держави не реалізує стратегію енергозабезпечення, вважає Новак. "Середній вік українських урядів за 20 років незалежності становив півтора роки, і вони були здатні лише розписати державний бюджет на найближчий рік", – сказав економіст.

Ще однією пасткою, якою загрожує українсько-російське СП з фабрикації ядерного палива, як сказав Володимир Омельченко, є "бажання Росії не допустити диверсифікації постачання ядерного палива з інших джерел, крім російських". Експерт назвав "дуже перспективним" проект з використання на Південно-Українській АЕС ядерного палива американської компанії Westinghouse. "Але, на жаль, Україна провадить політику маневрування між Росією та Євросоюзом, яка вже довела свою неефективність, а поле маневру вже звузилося до мінімуму", – сказав Омельченко. Він застеріг, що невизначеність зі стратегічним партнером може спричинити "надзвичайно тяжкі наслідки, бо Україна поступово втягується в цілковиту залежність не лише від російської економіки, а й від російської політики".

Дзеркало тижня

04.04.2012. Україна і РФ визначилися, де поставити перший прикордонний стовп

Україна і Росія погодили місце встановлення першого прикордонного знаку у рамках демаркації спільного кордону. Перший прикордонний стовп встановлять на території Сінківської сільради Чернігівської області.

Загальна українсько-російська демаркаційна комісія визначила координати першого прикордонного стовпа між Україною і Росією, який буде встановлено на території Сінківської сільради Чернігівської області, де сходяться лінії українського, російського та білоруського кордонів, повідомляє прес-служба Державного агентства земельних ресурсів.

Це місце було чітко визначено в ході виїзного засідання робочої групи з демаркації державного кордону між Україною і Російською Федерацією.

Виконання робіт з демаркації державного кордону між Україною і Російською Федерацією буде проведено за рахунок коштів державного бюджету. В минулому році на ці роботи було виділено 470 тис. гривень.

Нагадаємо, раніше представник України з договірно-правового оформлення держкордону, посол з особливих доручень МЗС Леонід Осаволук заявив, що демаркація кордону з Росією буде завершена не раніше ніж через 5 років.

Дзеркало тижня

04.04.2012. Україна готова брати участь у будівництві газопроводу в обхід Росії

Україна зацікавлена у диверсифікації постачань енергоносіїв до країни, а тому не виключає приєднання до будівництва Транскаспійського газопроводу, покликаного зменшити енергетичну залежність його учасників від Росії.

Україна зацікавлена у реалізації проекту Транскаспійського газопроводу, будівництво якого вивчають Туркменістан, Азербайджан і Казахстан, і проти якого виступають Росія та Іран.

Про це заявив прем'єр-міністр України Микола Азаров під час зустрічі з президентом Азербайджану Ільхамом Алієвим в Баку у середу, 3 квітня.

Як повідомляє прес-служба Кабміну, глава уряду нагадав, що Україна зацікавлена у диверсифікації постачань енергоносіїв у країну. У зв'язку з цим, відзначив Азаров, коли сторони, що беруть участь у проекті будівництва Транскаспійського газопроводу, досягнуть домовленостей, Україна готова розглянути питання своєї участі в ньому.

У свою чергу президент Азербайджану зазначив, що нафтопровід «Одеса-Броди» має перспективи, але цей проект необхідно «підштовхнути».

ZN.UA: Ідея Транскаспійського газопроводу полягає в тому, щоб підключити Туркменістан до проекту «Набукко», який покликаний зменшити енергетичну залежність Європейського Союзу від Росії: прокладений по дну Каспійського моря 300-кілометровий трубопровід має з'єднати Туркменістан і Азербайджан.

Далі з частковим використанням існуючого Південнокавказького газопроводу туркменський газ може надійти або у «Набукко», або на чорноморське узбережжя Грузії. Звідси газ може транспортуватися до споживачів на західному узбережжі Чорного моря і далі у Центральну і Південну Європу або через зріджування і танкерами, або по «Білому потоку».

У Києві розраховують, що, в разі реалізації проекту Транскаспійського газопроводу, наша країна стала б одержувачем туркменського газу. За сприятливого збігу обставин, газ по цій трубі може транспортуватися вже через чотири-п'ять років.

При цьому ставлення Азербайджану до Транскаспійського газопроводу не настільки однозначне. І це робить позицію Баку ключовою в реалізації проекту Транскаспійського газопроводу і надалі транзит туркменського газу до чорноморського узбережжя. Простіше кажучи, Азербайджан і Туркменістан — конкуренти у постачанні газу на європейський ринок.

Разом з тим відзначимо, що напередодні, 2 квітня, міністр промисловості і енергетики Азербайджану Натік Алієв заявив, що Транскаспійський газопровід — великий проект, і Азербайджан зацікавлений у його реалізації.

12 вересня минулого року Рада міністрів ЄС схвалила мандат Єврокомісії на право вести переговори з Туркменією та Азербайджаном від імені всіх країн-учасниць об'єднання.

Ще одна прикаспійська держава — Казахстан — поки не озвучила виразної позиції з даного приводу.

США ТА КАНАДА

Дзеркало тижня

23.03.2012. Янукович обговорив з Обамою створення на ЧАЕС світового науково-дослідного центру

Президент Віктор Янукович на зустрічі в Сеулі з Бараком Обамою обговорював створення науково-дослідного центру світового рівня на ЧАЕС і запропонував залучити до цього питання Японію, яка також має досвід подолання аварій такого роду. Янукович зазначив, що досвід України, накопичений за 25 років після аварії на ЧАЕС, буде корисним для всього світу.

Президент України Віктор Янукович і президент США Барак Обама обговорили питання ядерної безпеки, у тому числі ініціативу української сторони щодо створення науково-дослідного центру на базі Чорнобильської АЕС, повідомив голова української держави.

«Далі ініціатива України, на яку поки що немає відповіді, але вона залишається на розгляді — це створення науково-дослідного центру світового рівня на ЧАЕС... ми говорили з ним (Обамою) в основному про ці питання», — сказав президент журналістам у вівторок у Сеулі.

При цьому Янукович зазначив, що досвід України, накопичений за 25 років після аварії на ЧАЕС, буде корисним для всього світу. Президент України вважає, що до питання створення науково-дослідного центру на базі ЧАЕС слід було б залучити і Японію, яка також має досвід подолання аварій такого роду.

Янукович повідомив, що на зустрічі з Обамою говорили про те, що вже зроблено Україною в плані виконання зобов'язань щодо відмови від високозбагаченого урану, а також про перспективу відносин двох країн у питаннях ядерної безпеки.

За словами глави держави, говорили про те, що вже було зроблено і що робити далі.

Українська правда

26.03.2012. США допоможуть Україні зміцнити енергетичну безпеку

США готові надавати підтримку Україні в питанні зміцнення її енергетичної безпеки. Про це заявив спеціальний представник держсекретаря США з питань енергетики Ричард Морнінгстар під час зустрічі з главою українського МЗС Костянтином Грищенком у Брюсселі в суботу, повідомляє прес-служба МЗС.

Сторони обговорили шляхи посилення енергетичної безпеки в Європі. Грищенко наголосив на важливості залучення ресурсів міжнародних фінансових інституцій на цілі модернізації газотранспортної системи України.

Представник США зі свого боку підтвердив готовність Сполучених Штатів надавати підтримку Україні в питанні зміцнення її енергетичної безпеки. Відбувся також обмін думками щодо перспектив розвитку українсько-американських відносин в енергетичній сфері.

УКРІНФОРМ

26.03.2012. Україна зробила важливий крок у подоланні викликів глобальній безпеці – Обама

Вивезення високозбагаченого урану Україною є важливим кроком для прогресу в подоланні сучасних викликів глобальній безпеці, вважає президент США Барак Обама.

Про це він заявив у неділю в Сеулі під час свого виступу на прес-конференції, текст якого поширено Білим Домом.

"Фактично тільки що ми побачили ще один важливий крок уперед. Ми дізналися, що Україна завершила вивезення високозбагаченого урану зі своєї території. Це є виконанням зобов'язань, які Україна взяла на себе під час нашого останнього саміту з ядерної безпеки у Вашингтоні. І я вважаю, що це попередньо демонструє той прогрес, який ми побачимо протягом найближчих двох днів у вирішенні однієї з найнагальніших проблем глобальної безпеки - безпеки ядерної зброї в світі і запобігання ядерному тероризму", - зазначив Обама.

Україна у ході Вашингтонського саміту з ядерної безпеки 2010 року оголосила про рішення позбутися усіх наявних запасів високозбагаченого урану до початку проведення наступного саміту 26-27 березня 2012 року в Сеулі. Наприкінці минулого тижня Україна вивезла останню партію високозбагачених ядерних матеріалів. В українському МЗС наголосили, що "цим кроком Українська держава в черговий раз підтвердила свою багаторічну відданість справі ядерного роззброєння і нерозповсюдження та зробила практичний внесок у подальше зміцнення режиму нерозповсюдження, встановленого Договором про нерозповсюдження ядерної зброї".

Голос Америки

26.03.2012. Енергетична співпраця з США як можливість «відв'язатися» від російського газу

Сполучені Штати готові надавати підтримку Україні у зміцненні її енергетичної безпеки, це підтвердив спеціальний представник державного секретаря США з питань енергетики Ричард Морнінгстар під час зустрічі з міністром закордонних справ України Костянтином Грищенком у рамках Брюссельського форуму.

«Це позитивний сигнал. У цих складних умовах, коли Україна залежна від російського газу, від високої ціни на нього, нам доводиться шукати альтернативи російському газу», — сказав Голосу Америки експерт Інституту енергетичних досліджень Юрій Корольчук. «Це може бути

видобуток власного газу та альтернативного, в першу чергу сланцевого. США є лідером у цих питаннях, тому можуть надати суттєву допомогу Україні».

За повідомленням прес-служби МЗС, представники України та США обговорили в першу чергу можливість залучення ресурсів міжнародних фінансових інституцій для модернізації національної газотранспортної системи. Утім експерти говорять, що питання не стільки в тому, щоб одразу отримати інвестиції, для України навіть більш важливим може стати залучення американських технологій та обмін інформацією, що врешті може призвести до мільярдних угод та зменшення залежності України від російського газу.

«Нещодавно Україна оголосила про тендер – угоду про розподіл продукції, для бензинових компаній та на видобування альтернативних ресурсів гідровуглецю. Це дуже вадливо, якщо все вдасться – це будуть мультимільярдні проекти. Це буде перший приклад, коли в Україну придуть інвестиції у такому обсязі. Це також надзвичайно важливо для зміцнення енергетичної незалежності України», – сказав у коментарі Голосу Америки президент Американської торговельної палати в Україні Хорхе Зуоски.

Від України для цього перш за все потрібна політична воля, говорять експерти.

Альтернатива російському газу

Перший крок у цьому напрямку вже зроблений, компанії Mobil та Shell зараз досліджують цю сферу, зважаючи потенційні вигоди та можливі проблеми. Утім, експерти говорять з упевненістю про те, що американські технології придуть в Україну, що в свою чергу дозволить «відв'язатися» від російського газу.

Америка ще раніше брала на себе зобов'язання допомогти Україні в налагодженні стосунків у галузі енергетики на міжнародному рівні. Утім, щоб зменшити залежність від російського газу Україні також варто самій розставити крапки над «і», в першу чергу це стосується кордонів між російським та європейським газом.

«Кордон російського газу повинен бути не на західному кордоні України, а на східному, саме там російський газ повинен ставати європейським, тому що Україна вже давно стала де-юре частиною Європейського газового простору, а тепер це повинно бути де-факто», – сказав директор Центру стратегічних досліджень, Павло Жовніренко. «Україна повинна рахуватися не як транзитер, а як споживач».

Важливим аспектом є технологічна співпраця між країнами, адже, за словами експертів, Україні бракує досвіду щодо розвитку терміналів ЗПГ (зріджений природний газ), у той час як Америка робить важливі кроки по збільшенню свого штату терміналів.

«Якщо запозичити американський досвід щодо ЗПГ терміналів та працювати з американськими компаніями – це дозволить зменшити закупівлю російського газу, і стане прямим наслідком зміцнення незалежності української енергетичної сфери», – сказав Корольчук.

Іншим напрямком, з якого Україні важливий американський довід, експерти називають науковий та практичний досвід енергозаощадних технологій. В Україні увесь житлово-комунальний сектор залежить від газу, використання якого є сильно затратним, в першу чергу це стосується величезних втрат теплової енергії. Тому впровадження американського досвіду щодо стимулювання та заохочення використання енергоефективних технологій може мати значні позитивні результати в Україні.

«Для нас перспективна співпраця з США щодо розвитку альтернативної енергетики, в перше чергу вітрової та сонячної, адже Америка є лідером у цьому», – сказав Корольчук. «Україна могла б запозичити досвід та технології щодо того, як полегшити людям доступ до використання цих видів енергії, адже в нас легше отримати дозвіл на використання вітрової та сонячної енергії для виробництва, а не приватних осіб».

Головне – не зіпсувати

Експерти говорять, що декларації про готовність співпрацювати зі сторони США дуже важливі, проте тепер головне нічого не зіпсувати, та навпаки, сприяти цьому процесу.

«Україні важливо демонополізувати енергетичний ринок для допуску сюди іноземних, в першу чергу західних, компаній, так з'явиться стимул займатися енергетичним питанням в Україні», – сказав Жовніренко.

«Політика сьогодні більш визначальна ніж економіка, попри зацікавленість американських компаній у розвитку, в першу чергу, сланцевого газу в Україні, все буде гальмуватися, якщо не буде політичного поступу», – сказав Корольчук.

В той же час експерти наголошують на тому, що за сьогоднішніх відносин України та Росії в газових питаннях, труднощі в переговорах з Газпромом, все вказує на те, що цей політичний поступ таки станеться, і за кілька років буде ефективніша співпраця України з західними іноземними компаніями в галузі енергетики.

ВВС Україна

27.03.2012. Янукович зустрівся з Обамою на саміті в Сеулі

Президент Віктор Янукович на саміті з ядерної безпеки у Південній Кореї поспілкувався з президентом США Бараком Обамою, генсеком ООН Пан Гі Муном та взяв участь у пленарному засіданні саміту.

Прес-служба президента про зустріч з Бараком Обамою написала дуже коротко, повідомивши лише про сам факт, але не надаючи жодних подробиць.

Натомість в пресі з'явилася інформація про те, що, враховуючи сумніви в демократичності України, які дедалі активніше озвучують на Заході, Барак Обама не захотів повноцінної зустрічі з українським лідером. Не допомогло навіть те, що Україна виконала свої зобов'язання з відмови від високозбагаченого урану.

На зустрічі з генсеком ООН Віктор Янукович, як повідомляє прес-служба, обговорив "низку питань, які стосуються співробітництва в галузі ядерної безпеки".

Пан Гі Мун подякував Україні за допомогу в подоланні наслідків аварії на АЕС у японській Фукусімі.

"Відносини України й ООН сягають нових висот, наповнюються новим змістом", - цитує Віктора Януковича прес-служба.

Президент України також взяв участь у першому пленарному засіданні Саміту з питань ядерної безпеки та "поспілкувався" з лідерами Азербайджану, Росії, Литви, Фінляндії та В'єтнаму.

Обама готовий поступитися Росії?

Саміт у Сеулі для президента США виявився затьмареним скандалом. Йдеться про розмову Барака Обама та президента Росії Дмитра Медведева, яка, як виглядає, не мала бути почутою журналістами, але відбулася при увімкнених мікрофонах.

Президенти обговорювали розміщення елементів протиракетної оборони в Європі, що викликає значне обурення Росії та заяви, що ці елементи спрямовані проти неї.

Барак Обама заявив пану Медведеву: "Це мої останні вибори. Після виборів у мене буде більше простору для маневрів". Саме цю останню фразу республіканці тепер вимагають від президента США пояснити.

"Президент Обама дав сигнал, що він готовий поступитися Росії у питаннях ПРО, але американці мають право знати, в яких ще сферах він буде відчувати себе "вільніше" під час свого другого терміна", - заявив Мітт Ромні, один з головних претендентів у кандидати в президенти США від республіканців.

Мітт Ромні заявляє, що пан Обама має розповісти про свій справжній порядок денний, зокрема, і щодо співпраці з Ізраїлем та іранського питання.

Світові лідери на саміті у Сеулі закликали до співпраці у подоланні ядерного тероризму. Президент Південної Кореї Лі Мун-Бек назвав його "серйозною загрозою".

До спільної роботи у цьому напрямку закликав також Китай. Однією з центральних тем на саміті була Північна Корея, яка готується до запуску ракети у квітні.

КНДР наполягає, що вона виведе на орбіту супутник, а США заявляють, що будь-який запуск буде порушенням резолюцій ООН.

Ще однією ключовою темою стала ядерна програма Ірану. Пан Обама закликав лідерів Росії та Китаю провести окрему зустріч, присвячену цьому питанню.

ВВС Україна

27.03.2012. Обама за 4 хв встиг нагадати Януковичу про Тимошенко

Президент США Барак Обама порушив питання засудження Юлії Тимошенко під час зустрічі з президентом Віктором Януковичем на Саміті з ядерної безпеки в Сеулі. Про це повідомив заступник помічника Державного секретаря США Деніел Рассел під час виступу на конференції в Брукінгз інституті у Вашингтоні.

Прес-служба українського президента про зустріч з Бараком Обамою написала дуже коротко, повідомивши лише про сам факт зустрічі, але не надаючи жодних подробиць.

За словами Деніеля Рассела, арешти політиків в Україні продовжує турбувати Сполучені Штати, які разом з Європейським Союзом вважають засудження Тимошенко і інших опозиціонерів "вибірковим правосуддям". Пан Рассел наголосив, що стратегічне партнерство між США і Україною має базуватися не лише на спільних інтересах в різних галузях, але й на спільних цінностях.

Чільний представник Держдепартаменту також зауважив, що США продовжуватимуть розвивати стратегічне партнерство з Україною у різних галузях, оскільки потенціал такої співпраці "дуже великий" і вже багато досягнуто. Пан Рассел наголосив, що США зацікавлені в успішному просуванні України до ЄС.

"Якби Хартію про наше стратегічне партнерство підписували зараз, ми б більше уваги в документі звернули на підтримку наближення України до Євросоюзу, оскільки хочемо, щоб Україна була квітучою європейською державою" - наголосив він.

Водночас, промовляючи в Інституті Брукінгс, колишній радник ЄС з зовнішньої політики Піррка Тапіола повідомив, що цієї п'ятниці Євросоюз підтвердить пропозиції щодо створення Асоціації ЄС з Україною, втім, підписувати документ не буде, доки в Україні не стануться зрушення у сфері демократії.

"США і Європа говорять про справу Тимошенко в один голос", - наголосив пан Тапіола.

Кінець "втоми від України"

Оглядачі у Вашингтоні наголошують, що цікавість до України знов пробудилася на Заході, але у зв'язку із відхиленням від демократичних стандартів.

За словами експерта Інституту Брукінгс, колишнього посла США в Україні Стівена Пайфера, Україна "зникла з радарів США" як приклад лідера демократичних перетворень в регіоні, як було під час "помаранчевої революції". Стівен Пайфер вважає, що Віктор Янукович зробив серйозні прорахунки як на західному векторі, так і по відношенню до Росії, відносини з якою наразі досить складні.

"Чи переймається цим сам Віктор Янукович? Це залишається питанням. Його адміністрація вважала, що Захід закрий очі на справу Тимошенко, але це виявилось помилкою. Важливо зрозуміти також, що зіпсування відносин з Заходом ускладнює і протидію російському впливу на Україну", - наголосив Стів Пайфер, виступаючи в Інституті Брукінгс.

Вице-президент Національного фонду підтримки демократії у Вашингтоні Надія Дюк, аналізуючи внутрішню ситуацію в Україні, наголосила, що за президентства Віктора Януковича стало поширеним таке поняття як "родина", коли ключові державні посади посідають родичі президента України.

За словами пані Дюк, справа Тимошенко настільки шкодить інтересам України на всіх фронтах, що виникає питання, чи не становить арешт Тимошенко "персональна вендетта" Віктора Януковича.

"Складно зрозуміти, як може керівництво держави бачити, що ця справа так шкодить Україні і все одно діяти всупереч міжнародним вимогам, не йдучи на жодні, навіть маленькі поступки", - наголосила Надія Дюк, виступаючи в Інституті Брукінгс.

Деякі експерти у Вашингтоні водночас наголошують на ще одній тенденції. На їхній погляд, ставлення американської адміністрації до проблем з демократією в Україні і в Росії не виправдано різне.

За словами експерта університету Джона Хопкінса Дона Дженсена, це особливо довів скандал в Сеулі. Думаючи, що в нього вимкнений мікрофон, Обама нахилився до Дмитрія Медведєва і сказав, що після виборів у США в нього буде "більше простору для маневру", говорячи, зокрема, про систему протиракетної оборони у Європі, проти якої виступає Кремль.

"Я перекажу Володимирі", - сказав Дмитро Медведєв.

В інтерв'ю bbs.ua експерт Дон Дженсен назвав останню динаміку американсько-російських відносин тривожною:

"Я в жодному разі не захищаю Януковича, але чому таку ж критичну увагу не приділяти Росії, де і рівень корупції, демократичних порушень, до того ж і рівень антиамериканізму величезний. Чому не казати Путіну про це? На жаль, захисники перебалансування ігнорують антидемократичні кроки Путіна в Росії, гострі словесні напади на американського посла Макфола, сподіваючись на якісь геополітичні "дивіденди" від Росії в майбутньому".

Пан Дженсен називає таку політику адміністрації американського президента співідвуганням "подвійних стандартів".

Дзеркало тижня

28.03.2012. Обама висловив Януковичу стурбованість переслідуванням опозиції в Україні

За повідомленням Білого дому, Обама зазначив, що для України важливо продемонструвати життєздатність української демократії шляхом проведення чесних і прозорих парламентських виборів у жовтні, а також висловив стурбованість США виборчим переслідуванням політичної опозиції в Україні.

На зустрічі президентів України та США Віктора Януковича і Барака Обами 27 березня в Сеулі американський президент висловив стурбованість виборчим переслідуванням політичної опозиції в Україні. Про це повідомляє прес-служба Білого дому.

«Президент Обама висловив стурбованість США щодо виборчого переслідування політичної опозиції в Україні», — йдеться у повідомленні.

Президент США також наголосив, що для України важливо продемонструвати життєздатність української демократії шляхом проведення вільних, чесних і прозорих парламентських виборів у жовтні.

Також обговорювалися питання урану та ядерної безпеки, про що повідомляла й українська сторона.

Нагадаємо, що раніше у ЗМІ з'явилася інформація про те, що питання, не пов'язані з темою ядерної безпеки, на зустрічі президентів не обговорювалися, оскільки на це не було часу - зустріч тривала приблизно чотири хвилини.

ВВС Україна

28.03.2012. Обама з Януковичем у ЗМІ: формальність чи прорив?

Про обставини й результати південнокорейського візиту президента Януковича, політичні перегрупування, критичну документалістику та фруктовий прогноз можна прочитати в огляді української преси за середу, 28 березня.

"Кінець ізоляції Януковича" - під такою назвою популярна газета "Сьогодні" описує в центральній статті на першій сторінці результати участі українського президента Віктора Януковича в сеульському Саміті з ядерної безпеки. На думку газети, Януковича можна вважати "двічі обраним" через сам факт отримання запрошення на цей захід і через зустріч з американським президентом Бараком Обамою.

"З ним хотіли зустрітися всі, але можливість була надана небагатьом", - каже газета і додає, що зустріч Януковича і Обама відбулася, незважаючи на "активну роботу опозиційних емісарів в американському держдепі".

За твердженням газети, зустріч "тривала довше, ніж було заплановано", тому Януковичу довелося скоротити наступну за розкладом зустріч з лідерами ЄС - Германом ван Ромпеєм та Жозе Мануелем Баррозу.

Головний результат зустрічі українського та американського лідерів газета вбачає в наступному: "Голова держави, який отримує аудієнцію господаря Білого дому, разом з нею отримує певний вотум довіри від всіх країн, які рахуються з думкою США (а це майже весь світ)."

Сам факт зустрічі "Сьогодні" розцінює як "прорив", за яким стояли "терпіння, довгострокове планування та вдалий збіг". Останній фактор полягав у тому, що "в Європі криза, Європа потребує нові ринки збуту, і багато хто готовий забути про Тимошенко, аби отримати український ринок", пише газета. Втім, додає вона: "Це лише перший крок від ізоляції...".

Не так вже й райдужно

Захоплення і оптимізм "Сьогодні" від зустрічі Януковича і Обама не поділяє щоденна ділова газета "Коммерсант Україна" в статті "Коротко з головним".

Вона описує обставини зустрічі двох лідерів так: "Для зустрічі Віктора Януковича та Барака Обама не виділили навіть окремої кімнати. Президенти спілкувалися стоячи, а їхня зустріч, включаючи вітальний і заключний потиски рук, тривала близько чотирьох хвилин".

Газета також зазначає, що на сайтах держдепу та президента США ця подія взагалі не згадується.

Також газета помічає певні розбіжності між заявою Януковича на саміті про те, що Україна робить все можливе для захисту своїх ядерних об'єктів, та реальністю.

"На АЕС України залишається незадовільний рівень виконання заходів, пов'язаних з підвищенням протипожежної безпеки і приведенням протипожежного захисту працюючих енергоблоків у відповідність до вимог МАГАТЕ", - цитує вона заяву міністра з надзвичайних ситуацій Віктора Балоги.

"Я+Ю=один список?"

Перспективам об'єднання партій ВО "Батьківщина" і "Фронт змін", перемовини про яке тривали з осені, присвячує статтю "Я+Ю=один список?" щоденна газета "Україна Молода". За її інформацією, Юлія Тимошенко хоче від Арсенія Яценюка попередніх гарантій, що він підтримає її на президентських виборах 2015 року і працюватиме з нею в тандемі як прем'єр-міністр, в той час як Яценюк пропонує вирішити питання, хто з двох балотуватиметься в президенти на основі соціологічних досліджень.

На думку політолога Дмитра Видріна, "Арсеній справді розраховує очолити "Батьківщину", чий ресурси - людські, фінансові й репутаційні - набагато більші, ніж у "Фронту змін". До того ж всередині партії Юлії Тимошенко зараз слабка конкуренція - за місяць Яценюк сформує там "особисту гвардію", яка відтіснить старих лідерів БЮТ".

Соціолог Ірина Бекешкіна, директор Фонду "Демініціативи" так оцінює шанси виборчого списку Яценюка-Тимошенко: "Серед усіх опозиційних сил "Фронт змін" і "Батьківщина" сполучаються найкраще. Бо виборець Кличка погано сприймає лідерів інших політичних сил - він розчарувався в усіх політиках і обирає того, хто не був задіяний у політиці. Так само недоречною є

присутність у списку Тягнибока - його радикалізм відлякує багатьох. За опитуванням фірми "Рейтинг", об'єднану силу Яценюка й Тимошенко готові підтримати 30%, а йдучи на вибори окремо, вони в сумі набирають 31%. Позитив єдиного списку в тому, що партії не будуть боротися за один і той самий електорат."

Шахта № 8

Заборона на показ документальної стрічки естонської режисерки Маріанни Каат "Шахта № 8" на київському кінофестивалі Docudays UA наробила галасу серед прогресивної української преси. Зокрема, газета "День" надрукувала авторську колонку Дмитра Десятерика про цю подію на першій сторінці.

Фільм розповідає про важке життя дітей містечка Сніжне в Донецькій області, які вимушені добувати вугілля в незаконних і потенційно небезпечних "лазах"-шахтах, щоб прогодувати свої родини. На думку Десятерика, за заборною на показ цього фільму стоять не лише суперечки щодо прав на його прокат в Україні, але й "окрик з владного кабінету", через який український дистрибутор "Інтерфільм" вирішив зняти фільм з фестивалю.

"Шахта" - не лише про хлопчика, що завчасно подорослішав. Це ще й про право на гідне життя для більшості українців. Ті ж, хто рикнув на "Інтерфільм", вочевидь, мають інший погляд на гідність. Їм потрібні не громадяни - залякані обивателі або слухняні раби", - написав пан Десятерик.

Фільм можна переглянути - у відкритому доступі в Інтернеті.

Яблука на снігу

Аномальні морози винищили значну частину врожаю фруктів в південних та південно-східних регіонах України, пише українське видання російської газети "Известия". Зокрема, вимерзла більша частина садів Криму.

"Вже можна говорити про сильне пошкодження виноградників в степному Криму на 75-90% площі. Вишня, черешня, груша і слива пошкоджені на 60-80%. Щодо персика та абрикоса - врожай буде недоотримано на 90-95%. В більш придатному стані яблуні - вони пошкоджені на 25-30%", - розповів газеті замісник аграрної політики та продовольства Криму Микола Полюшкін.

Подібні ж проблеми з вимерзанням фруктових, за оцінками Укргідрометцентру, також в Херсонській, Миколаївській, Запорізькій та Донецькій областях.

Втім, аграрні експерти не схильні драматизувати ситуацію. За твердженням Ігоря Стрелюка, потенційно критична ситуація наразі тільки з персиками і абрикосами, а потреби в інших згаданих фруктах зможуть сукупно перекрити інші регіони, які традиційно їх вирощують, а також імпорт.

КРАЇНИ БЛИЗЬКОГО СХОДУ ТА АФРИКИ

Дзеркало тижня

23.03.2012. Туреччина хоче зберігати газ в Україні

Після того як Україна прийшла на допомогу країні у січні-лютому цього року, надавши газ зі своїх підземних сховищ (ПСГ), Туреччина замислилася над спільним використанням українських ПСГ на постійній основі.

Туреччина веде переговори з Україною щодо низки енергетичних проектів, у тому числі з питання використання українських підземних газосховищ. Про це заявив заступник міністра енергетики Туреччини Метін Кілджі, повідомляє Reuters.

«В Україні великі підземні сховища. Обговорюються конкретні проекти, такі як спільне використання сховищ та будівництво двостороннього трубопроводу. Може бути піднято питання про зберігання частини нашого газу», — сказав він.

Як повідомлялося, Туреччина вдячна Україні за те, що в період екстремальних холодів Україна допомогла Туреччині, надавши на її прохання додаткові обсяги газу (близько 11 млн куб. м) зі своїх власних підземних сховищ.

Через недостатню ємність газосховищ Туреччина у зимові місяці має труднощі з задоволенням попиту на газ. В цьому році споживання газу у країні, за прогнозами, зросте на 9% до 48,5 млрд куб. м.

Нагадаємо, у середині січня міністр енергетики та вугільної промисловості України Юрій Бойко повідомив, що Україна почала переговори з Туреччиною про постачання газу за новим маршрутом.

Ще в січні минулого року було підписано Меморандум про взаєморозуміння в галузі енергетики між Міністерством енергетики та вугільної промисловості України та Міністерством енергетики та природних ресурсів Турецької Республіки.

ВВС Україна

03.04.2012. Укроборонпром: Україна підготувала Іраку другу партію БТР-4

Генеральний директор Укроборонпрому заявляє, що Україна підготувала і найближчим часом може відвантажити Іраку другу партію БТР-4. Торік Україна заявляла про борги Іраку, а Багдад погрожував штрафами.

"Контракт між Україною та Іраком виконується стабільно. На сьогодні ДП "Завод Малишева" разом із співвиконавцями контракту завершують підготовку до здачі іноземному замовнику другої партії бронетехніки у кількості 62 БТР-4", - йдеться у повідомленні на сайті Укроборонпрому.

За словами генерального директора відомства Дмитра Перегудова, після випробувань техніка вже "ближчим часом" може бути відвантажена Іраку.

Україна та Ірак уклали контракт про постачання 420 БТР-4 на суму в майже півмільярда доларів у 2009 році.

Основним виконавцем є Харківське конструкторське бюро імені Морозова (ХКБМ), співвиконавцем – Державне підприємство "Завод імені Малишева" у Харкові.

Виконання цього контракту супроводжується періодичними звинуваченнями сторін у затримці фінансування, зриві контракту чи порушенні його умов, а також заявами про застосування можливих санкцій.

Перша партія БТР-4, 26 машин, була відправлена замовнику у квітні 2011 року.

А вже у липні 2011 року голова Харківської облдержадміністрації Михайло Добкін заявив, що іракська сторона не розрахувалася за поставлені 26 машин БТР-4, машин технічного обслуговування і тренажери для екіпажів у рамках іракського контракту.

Українські військові експерти кажуть, що у випадку, як контракт був виконаний без зривів, Україна отримає ширший доступ на ринки близькосхідних країн та відновить свої позиції на світовому ринку озброєнь.

